



Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

03 2
1485 99



UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT



900000

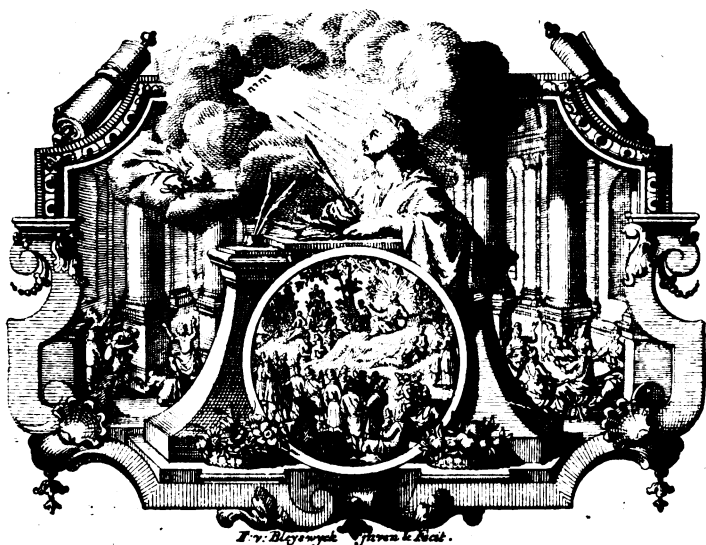


Google

NAGELATENE
GEDICHTEN

VAN DEN HEERE
M^r. WILLEM SWANKE,

IN ZYN LEVEN, RAADSHEERE
IN DEN ED. RAADE EN LEEN-
HOVE VAN VLAANDEREN.



Te MIDDELBURG,

By **LEENDERT BAKKER.** 1734.

BIBL. UNIV.
GENT

...
METHOICHO


...
... 17

BIBLIOTHEQUE
DE L'UNIVERSITE
DE GAND.

PIETER DE LA RUE

AAN DEN

LEEZER.

mtrent vier jaaren geleeden viel
my te beurt het uitgeeven der
nagelaatene Gedigten van eene geëerde
Vriendinne; † thans is het onder het
* 2 be-

† Juffwe *Anna Maria Vincentius*, gedrukt by M. Schryver,
1730; in 8.

AAN DEN LEEZER.

bestuur der Godlyke Voorzienigheid, dat ik het zelfde weder doe, omtrent die van eenen Vriend, die my, in zyn leven zeer waard was, en wiens gedagtenis, na zyne dood, altyd by my in hoogagtinge weezen zal.

Het is allen liefhebberen der Digtkunde, voornaamelyk der gewyde en stigtelyke, bekend; dat de Raadsheer Mr. WILLEM SWANKE, in het jaar 1728, * heeft laten drukken eenen goeden bondel zyner gedigten, onder den tytel van *stichtelyke Rymoeffeningen*: een Werk, dat, ten opzigte der zeer godvrugtige stoffen en bevatbaare klaar-

* by L. Bakker. in 8.

heid

AAN DEN LEEZER.

heid van styl, by veelen, dog voor-
naamelyk by tedere Vroomen, sedert
dien tyd, in verdiende waardye gehou-
den is, en, daardoor, goeden aftrek,
zoo hier als elders, gehad heeft; gelyk
ook de Schryvers, zoo van de *twee-
maendelyke Republyk der Geleerden* ‡ als
der *maandelyke Boekzaale*, † op dien tyd,
daar van in hunne Uittrekselen, met meer
dan gemeenen lof, gesproken hebben:
waar by men billyk voegen mag het
Klinkdigt, waar mede het eenen der Dig-
teren van de *Proeve van Dichtoeffening*, *

* 3

uit

‡ Maart en April 1729. 271—305 Bladz.

† October 1729, 427—450 Bladz. en Maert 1730,
291—317 Bladen.

• Gedr. te Leyden by de *Janssoons*. van der *Aa*, 164 Bladz.

A A N D E N L E E Z E R .

uit eene gulle genegenheid, ook be-
haagd heeft dit Boek te vereeren; iets;
het geen ik weet dat den heere Schry-
ver zonderling aangenaam geweest is,
als voorkoomende van zulkeenen, die,
hem t'eenemaal onbekend, daar over best
een onzydig oordeel vellen kon. Op
dien grond dan, en in die verwagtinge
dat deeze Bondel by den Godsdiensti-
gen en rymlievenden Leezer geen min-
dere aangenaame bejegening, dan de
voorgaande, ontmoeten zal, deelen
wy hem den zelve mede, genoegzaam
in die orde, zoo als de heer Schryver,
met zeker oogmerk om dien t'eenigen
tyde

A A N D E N L E E Z E R.

tyde zelf uit te geeven, reeds in het net geschreeven en geschikt had; niet twyffelende of de innig Godvrugtige stof, de klaarheid van styl en vloeiendheid van rym, zal immers zoowel, als die der voorige Gedigten, allen, die Christelyke stigting beminnen, lieflyk en zieloverreedende voorkoomen; waartoe myn wensch is dat Gods genaderyke zegen vrugtbaarlyk medewerke. En hier mede konde ik deeze korte Vooraffpraak eindigen: ten ware ik dagte, dat veelen, welken onze nu zalige Digter in zyn leven niet vreemd of onverschillig was, ook, by deeze bequaame gelegen-

* 4 gen-

A A N D E N L E E Z E R .

genheid, eenig berigt wegens zynen Levensloop van myne penne verwagten. Om daar aan dies eenigzins te voldoen, zal ik hier alleen daarvan eene korte schets ontwerpen, wyzende mynen Leezer, die ruimer onderrigt deswegens vercischt, naar dat breedvoerig Gedigt; 't welk tot naam draagt *Eenzaame dankbaare Herdenking van veele groote Zegeningen van den Heere ontfangen en nog toegezegd.* * Waar in de Schryver (en wie kon dit beter dan hy zelf?) gansch omstandig, tot roem van zynen Verbondsgod, de wegen en handelingen beschryft, welke het den Heere behaagd heeft, van

* Onder deeze Gedigten te vinden op de 205 Bladz.

A A N D E N L E E Z E R .

van de geboorte af aan , zoo in het natuur-als geestlyk leven , tot kort voor zyn overlyden , met deezen zynen gunstgenoot te houden.

Onze Christelyke Digter dan was gesprooten uit deftigen en onbesproken deugdsaamen geslagte. Zyn Vader was de heer *Francois Swanke*, Predikant, eerst te Ste. Kruis , daar na te Oostburg , en laatst op 't Sas van Gend , zoon van den heere *Nicolaas Swanke*, Raad, en, in de jaaren 1633, 1634 en 1635, Schepen der Stad Veere, ook in het jaar 1636, Bewindhebber der Geoctrooieerde Westindische Maatschappye ter Ka-

AAN DEN LEEZER.

mer Zeeland. Zyne Moeder is geweest Juffrouw *Elisabeth Diericx*, dogter van den heere *Bartholomæus Diericx*, Burgemeester der Stede Oostburg en Ontfanger van de Geestelyke Goederen aldaar. Uit het huwlyk dier beiden sproot een zestal kinderen voort; te wecten vier, te Oostburg, en, op het Sas van Gend, twee; naamelyk Juffrouw *Elisabeth Swanke*, (nu alleen overig) en onze onlangs overleeden Raadsheer, die aldaar, den agtsten July des jaars 1675, gebooren, en, by den Doop, den tienden dier maand, genaamd wierd WILLEM. Vroeg ontvielen hem

A A N D E N L E E Z E R.

hem zyne godvrugtige Ouders: want, pas vyftien maanden oud, verloor hy zyne Moeder; en zynen Vader, omtrent zyn twaalfde Jaar: na wiens dood hy, den 16 January 1688, besteld wierd in het Latynsche school te Middelburg in Zeeland, daar hy ook woonde by den Rector *Paulus Hulsius*, tot dat die beroemde Man, als Hoogleeraar, naar Groningen vertrok en de heer *Petrus Surendonk* in deszelve plaats quam. Zoo loflyk queet hy zig in dit oefenperk der beschaafde letteren; dat hy, altyd (ééns uitgezonderd) opgaande met den eersten prys, daar

A A N D E N L E E Z E R.

eindelyk , naar de gewoone plechtige wyze , afscheid van nam , den 15 January 1694 , met het doen eener Redenvoeringe , welke deeze treffelyke spreuk van den Romainfchen Historiefchryver Saluftius tot onderwerp had : **LIBERTATEM NEMO BONUS , NISI CUM ANIMÂ SIMUL , AMITTIT ;** zooveel te kennen geevende , als *dat geen regtfchapen mensch de vryheid , anders dan te gebyk met het leven , verliest.* Dus ter Akademie bequaam geoordeeld , vertrok hy , den 20 February 1694 , naar die van Utrecht , daar hy het onderwys der wydvermaarde Hoogleeraaren *Joannes Luyts* , in de Aftronomie ,

Ge-

A A N D E N L E E Z E R.

Gerard de Vries in de Filosofye en Politie, en *Johan van Muyden* in de Regtsgeleerdheid genoot, welke beide laatstgenoemde Heeren hem ook vereerd hebben, met twee zeer loflyke getuigſchriften ten opzichte van zynen ganschen handel en wandel, geduurende zyn verblyf op dit Hoogeschool; gelyk my by de stukken zelfs, door hen ondertekend, gebleeken is. Ook heeft hy hier, als lidmaat der Christelyke hervormde Kerke, zyne geloofsbelydenis afgelegd. Gelyk hy reeds, ter uitspanninge, in het Latynsche School, de gronden der Tekenkunste geleerd had, zoo

koos

A A N D E N L E E Z E R.

koos hy hier, ter verpoozinge van ernstiger studien, de Muzyk; in welke beide kundigheden hy, by vervolg van tyd, zeer verre gevorderd is, gelykwe hierna nog omstandiger melden zullen. Den 16 December des jaars 1697, na een in het openbaar gehouden Disput, DE PACTIS d. i. *van de Verbindtenissen*, tot der Regten Dokter zynde verklaard, heeft, hy, den 10 January 1698, voor 't Hof van Utrecht, en, den 28 April daar aan, voor dat van Holland en Zeeland, als Advokaat, zynen eed gedaan. Te Utrecht nog omtrent een half jaar zig, op het comp-
toir

AAN DEN LEEZER.

toir van den heere Advokaat *van Cleef* en Procureur *Woertman*, in de praktyk hebbende geoëffend, vertrok hy, den 8. Juny 1698, weder naar Middelburg, en liet zig, den 22 September deszelfden jaars, beëedigen tot Advokaat voor het Hof van Vlaanderen; in welke hoedaanigheid hy vervolgens, als ook voor de Regtbank van Middelburg, praktiseerde; totdat hy, den 23 February 1702, aangesteld wierd tot Raad in den Edelen Raade en Leenhove van Vlaanderen. Dit Ampt, aanzienlyk en teffens bevryd van al te woeligen slommer, was juist van die hoedaanigheid,

A A N D E N L E E Z E R.

heid, welke best met zynen aardt en verkiezinge overeenquam. Met volstrekt genoegten bekleedde hy dat ook, en gedroeg zig daar in, tot het eind zynes levens, dat is omtrent éénendertig jaaren lang, zoodaanig, als het, in allen opzichte, een' welbedreeven zorgvuldigen en Christelyken regter betaamde, zynde dus ook altyd by de Heeren, zyne Amptgenooten, geagt en bemind geweest. Naast het betragten van zynen post (want dit dogt hem, en met regt, een hoofdweezendlyke pligt van Godsdienst) hield hy zig allerlieft bezig met het onderzoeken der H. Schrift, die

AAN DEN LEEZER,

die eenige bron der allerweezendlykste wysheid, en het leezen zulker uitleggen, welke by eene klaare, ongewrongene opheldering der stoffe, ook gewoon zyn te voegen een' kragtigen aandrang tot het betragten der tederste godvrugtigheid: en gelyk mogelyk niemand hier ter Stede meer werka maakte van het onophoudelyk bywoonen des openbaaren Godsdienfts; zoo waren dusdanige Leeraars hem de liefste, welke meest in hunne predikaatsien toeleiden op het gestadig onderwys in de zuiverste zedekunde van het Euan-gelie, de ziele waarlyk van het Christen

AAN DEN LEEZER.

ftendom. Dog niettegenftaande hy, voornaamlyk des zondaags, daar in zyne vrye keur met regt en rede gewoon was te volgen: in de weeke egter, wanneer hy naauwelyx eenigen predikdag verzuimde, hoorde hy, zonder onderfcheid, yder der Leeraaren, wiens beurt het alsdan was Gods Woord den volke te verklaaren, tragtende dus uit de byzondere gaaven en bequaamheden van allen voor zig vrugt en ftigting te vergaderen: zeker eene vryzeldfaame, maar des te loffelyker hoedaanigheid, ten hoogften waardig gevolgd te worden van allen, die hunnen vernuftigen geest

AAN DEN LEEZER,

geeft niet door enkele drift tot deeze of geene perfoonen, maar door groot-agtinge, en fchuldige eerbied voor de weezendlyke waardigheid der geheiligde zaaken en pligten inneemen en leiden laaten. Den tyd, die hem voorts van zyne Amptsbetragtingen, Schriftonderzoek en Godsdienstoeffeningen, zoo openbaare als byzondere, overschoot, liet hy niet geheel vrugtloos heenenglyden; maar vermaakte zig dan zoo met het leezen van yder in hun foort goede en nuttige boeken, als ook met de Digt- Muzyk- of Tekenkunde. Hoe verre hy in de eerstgenoemde weten-

* *

fchap

A A N D E N L E E Z E R .

schap gekomen zy ; daar van kunnen zyne voorheen en deeze nu opnieuw uitgegeevene blyken best getuigen : en wat de Muzyk aangaat , daarin was hy op de viool zeer verre gevorderd , en verstond de klavecimbel zoowel , dat hy daar niet alleen meesterlyk op speelde , maar zelf in staat was dat instrument , zonder hulpe , in orde saamen te voegen , te herstellen en behoorlyk te onderhouden . Ook heeft hy des saturday namiddags een Concert van Muzyk , bestaande uit personen van hooger en laager rang , liefhebber en zoo van zang - als speekunde ,

aan

AAN DEN LEEZER.

aan zyn huis tien jaaren lang gehouden. Eindelyk stond het tekenen hem zoowel ter hand, dat hy, op verscheidene tyden, niet alleen etlyke zoete en daar onder zeer uitvoerige land- en zeegezigtjes, ook historien kopieerde, maar bloemen en insecten mede keurlyk naar 't leven wist te treffen: alle welke stukjes meestendeels nog in wezen zyn en bewaard worden; waarvan het my ook heeft moogen gebeuren één ter gedagtenisse zynner vriendschap t'mywaarts, volgens zyn' uitdrukkelyken wil, te ontfangen. Dus dan leefde hy Gode tot eer, zynen naasten tot nut en stigting, en voor zig-

* * 2

zel-

A A N D E N L E E Z E R .

zelve in volkomene vergenoeginge ;
totdat het den Heere van leven en dood,
behaagde deezen zynen getrouwen die-
naar uit den tyd in de eeuwigheid by zig
te brengen , door het middel eener
krankte, bestaande in eene zwaare borst-
ziekte , welke hem tusschen den 13 en
14 January des voorleeden jaars 1733 ,
aantastte , den 19 dier maand heftig
toenam , en schoon'er reeds eenige wei-
nige dagen te vooren hoop van her-
stel zig vertoond had , hem nogtans ,
door schielyk verval van kragten , op
den eersten February des namiddags
zeer stil dit leven deed eindigen , heb-
ben-

A A N D E N L E E Z E R :

bende geduurende zyne ziekte steeds met eene opgeklaarde hoope gewenscht, zoo het Gods welbehaagen ware, ontbonden te worden om met Christus te zyn, en de aanstaande zaligheid aldus met een geloovig vertrouwen ook vrolyk te gemoet gezien. En gelyk hy altyd veel bezig was in afgezonderde gebeden en smeekingen tot God; zo gaf hy ook al biddende zynen geest weder in de handen zynes Hemelschen Vaders; oud zevenenvyftig jaaren, zes maanden en vyfentwintig dagen, zynde nooit gehuwd geweest. Zyn lichaam rust in de St. Peters of Oude Kerke hier ter

A A N D E N L E E Z E R .

stede; alwaar het den zevenden der gemelde maand ten grave gebragt is.

Tot hier toe des loffelyken Mans leven en sterfwyze kortelyk beschouwd hebbende, blyft'er maar alleen over; dat ik ook met weinige woorden iets melde, wegens de hoedaanigheid van zynen persoon en inborst. Eerder lang dan middelbaar, dog niet lyvig, was zyne gestalte; zyn gelaat bruin van opslag, frisch en minzaam, en zyne oogen, die, gelyk uit de fynheid van sommige zyner tekeningen blykt, zeer scherpziende moeten geweest zyn, behoeften nog nooit behulp van gezigt-
gla-

A A N D E N L E E Z E R .

glazen. Altyd had hy eene volkoomene gezondheid genooten, zonder ooit voor zyne sterfziekte, eenige zwaare toevallen of pynen, veelmin gevaarlyke of langduurige krankte, gehad te hebben; waartoe, behalven Gods goede zorg over hem en zyne gelukkige gematigdheid, waarschylyk ook niet weinig toegebracht heeft zyne in allen opzigte geregelde leefwyze. In kleedye en alle andere uitwendige omstandigheden deezes levens neigde hy altyd tot stemmige zedigheit, dog, voornaamelyk in zyne laatste jaaren, tot eene gansch nederige houding, vry eg-

A A N D E N L E E Z E R.

ter van onhebbelyke flordigheit of al te opzigtelyke viesheid. Wel wist hy; dat uitwendige zedigheit en nederigheit geen onfeilbaar teken van een, door de genade, regt verootmoedigd hart was: maar niet minder hield hy zig ook verzekerd; dat een godvrugtige, inwendig geheilgd, onmogelyk nalaa-ten kon blyken dier heiligmaakinge in allen zynen handel en wandel, en dus ook in gewaad en andere levens noodwendigheden, zichtbaarlyk te doen uitsteeken. Trouwens een Christen, die zynen evenmensch, met drang van openbaare en byzondere redenen of schrif-
ten

AAN DEN LEEZER.

ten, tot voorbeeldige nederigheid, dat hoogst Euangelisch cieraad, tragt aan te spooren, behoort bovenal, zoowel ten opzichte van huis- en kleedertooi als andere diergelyke uiterlykheden, daar in een voorganger te zyn; wil hy aan zulken, die zig niet slegts met wat woorden laten paaijen, geene ergernis geeven, en van werreldlingen zelfs zig dikwyls niet met rede hooren toeduwen:

Turpe est doctori, quum culpa redarguit ipsum.

* * 5

d. i.

AAN DEN LEEZER.

d. i.

Het staat een' leeraar slegt, als hy
zig zelve maakt

Ook schuldig aan dat quaad, 't geen
hy in andren laakt.

Daar voor dan zorgde met regt onze
Christelyke Raadsheer; die voorts van
aardt was vreedzaam, gelaaten, ja
dankbaar altyd in de Goddelyke vry-
magtige schikkinge van voor - of te-
genspoed; in den borgerlyken omme-
gang jegens yder, naar zynen staat,
heusch, vriendlyk en behulpzaam; door
grootsche inbeeldinge van byzondere
heiligheid niet verwaand; niet schuw

voor

A A N D E N L E E Z E R ,

voor menschen of al te eigen zinnig : want schoon hy wel reeds eenige jaaren voor zyne dood , gestadiger eenzaamheid en afgetrokkenheid , dan te voren , in den ommevang , om tederder voor God te kunnen leeven (want dit betuigde hy meermaalen des de voornaamste rede te zyn) verkooren had ; dat benam egter niets aan zyne voorige Christelyke nederigheid en inneemende wilvaardigheid , om allen , zoo verre 't hem geoorloofd dogt , maar zonderling zynen geagststen vrienden dienstig te zyn , waarze zynen raad of hulp noodig mogten hebben : en hoewel hy
ook

A A N D E N L E E Z E R.

ook zulken, daar hy lieft by was, in gezondheid en voorspoed alstoen weinig en kort bezogt, alleen genoegzaam om aan de onderlinge pligten van beleefdheid te voldoen; nogtans vondmen, tot het eind toe, niemand gereeder, niemand hartelyker dan hem, om zyne vrienden en goede bekenden niet alleen, maar ook vreemden, mids zy zig daartoe begeerig toonden, in tegenspoeden, ziekten of ongestalten van ziele of lichaam, naar zyn vermogen te helpen verquikken, ondersteunen, troosten en moedgeeven, nooit blyder zynde dan wanneer hy gelegenheid kon

A A N D E N L E E Z E R .

kon vinden , (en zeker die doet zig door-
gaans beter op in het klaaghuis dan
in 't huis der maaltyden) om de men-
schen der werreld en haarer begeerlyk-
heden af te trekken , en , op de bemin-
lyxte wyze hen den weg des levens
voorgesteld hebbende , den Heere Jesus ,
door een inneemend verhoogt zyner al-
les overtreffende dierbaarheid , geluk-
kig toe te leiden : immers dat zoodaa-
nig een handel zyn hoogste wensch en
vermaak strekte , daar van ontmoet-
men de kragtigste betuigingen overal in
zyne godvrugtige Digtstoffen , onnoo-
dig dies hier daar omtrent breeder uit-
wei-

A A N D E N L E E Z E R .

weiding te maaken. Ook ontbreeken 'er thans geene, die zig dankbaarlyk erinneren en volmondig getuigenis geeven kunnen der stigtinge en vrugt, weleer, uit onderlinge saamen spraaken met hem, aan hunne zielen ondervonden.

De weinige nog leevende vrienden (buiten die van zyn geslagt, waar onder hy, behalven zyne bovengemelde eenige tedergeliefde zuster, Juffrouw *Elisabeth Swanke*, ook, als Oom, zonderling agting en genegenheid toedroeg aan zynen neeve, den heere Mr. *Johan Boudewyns*, eersten Secretaris der Stad
Mid-

A A N D E N L E E Z E R.

Middelburg) met welke hy tot zyn afster-
ven toe in alle trouwhartigheid, Christe-
lyke gediensfigheid en godvrugtige op-
wekkinge, zoo dikwyls daar gelegenheid
toe was, omging, waren wel voornaame-
lyk de heeren, Mr. *Johan Assuerus Schorer*,
eerst zyn amptgenoot, naderhand Raad
en Schepen der Stad Middelburg, thans
Ontfanger Generaal van Zeeland en Fis-
kaal des Raads van Vlaanderen; Mr.
Pieter Boddaert, Cornelisz. Griffier des
Leenhofs van Vlaanderen en der Admi-
raliteit in Zeeland, wiens *Stichtebyke Ge-
dichten* met zooveel genoeg en agtinge
der kenneren by het gemeen ontfangen
zyn;

AAN DEN LEEZER.

zyn; *Philip Erasmi* Kiesheer en Bewindhebber der Geötroieerde Westindische Maatschappye; *Hemicus de Frein*, zeer geagt Leeraar van Christus gemeente hier ter stede (met wien hy, jaaren lang; als een broeder met zynen broeder, in eene onverbreekelyke liefde verkeerd heeft) en Sr. *Lambrecht Myseras*, bekend door zyne uitgegeevene Tractaatjes, die van veelen, zoo hier als elders, met aangenaamheid, tot hunne stigting geleezen worden: by welke alle ik met volle vrymoedigheid ook my tellen mag, als die, nu reeds eenige jaaren geleeden, in veelerleie

om-

AAN DEN LEEZER.

standigheden, ook in zulke, daar men een' opregten vriend van een' vleijer of valschhartigen veinsaard best onderkennen kan, het geluk van zyne zeer waarde, standvastige en alszins behulpfaame vriendschap ondervonden hebbe, waar aan ik ook altyd, met de verschuldigde dankbaarheid, myn leven lang, hoope te gedenken; eene betuiging, van my omstandiger, naar verdiensten en zuivere waarheid, gedaan in de volgende Rymregelen, ter gelegenheid van zyn overlyden opgesteld, en toen ook gedrukt, luidende aldus.

GE-

GELUKZALIGE UITGANG

van den

WELEDELEN GESTRENGEN EN ZEER
GODVRUGTIGEN HEERE,

Mr. **WILLEM SWANKE**,

RAADSHREER IN DEN EDELEN RAADE EN
LEENHOVE VAN VLAANDEREN.

Zagtelyk ontslapen, den eersten van Sprokkelmaand des Jaars 1733.

*De regtvaardige zal in eeuwige
gedagtenisse zyn. Ps. CXII: 6.*

De beste schat, op aard' te vinden,
Bestaat, by my, in trouwe vrenden;
Geen puiktopaas van Moorenland,
Geen Ofirs goud, geen' Croëfus schatten
In zig zoo groot een heil bevatten,
Als 't heil van trouwe vriendschapsband:
En dus juist was de vriendschap mede,
Die my ruim vyftien Jaaren heeft
Vereend met hem, wiens ziel nu leeft
Met haaren God in vollen vrede,
Daar zy, voor 's Allerhoogsten troon,
Praalt zeegryk met 's verwinnaars kroon'.

'k Be-

'k Bekenn' geen tederder gevoelen
 Van droefheid kon myn hart bewoelen
 Dan 't missen van zoo lieven Vrind,
 Wiens wedergade, in leere en wandel,
 Wiens wedergade, in woord en handel,
 Ik nu, en mooglyk nooit, meer vind'.
 'k Bekenne; dat aan my op aarde
 Geen grooter druk gebeuren kan
 Dan dat ik derven moete een' Man,
 By my zoo hoog gesteld in waarde,
 Om 't grootste nut, dat ik met vreugd'
 Genieten kon van zyne deugd.

Godvrugten (niemand raakt dit nader
 Dan u) gy mist een' trouwen raader,
 Een' kundig' leidsman op uw' weg,
 Een' hartlyk' trooster, vuurig' smeeker
 Voor Sion, steeds een' stigtlyk' spreker,
 Begaafd met geestlyk overleg.
 Wilt met my 's Heeren Vriend beweenen,
 Ook onzen Vriend. Dit eischt de pligt
 Omtrent hem, die uit ons gezigt
 Vertrokken is voor altyd heenen,
 Wiens heuglyke gedagtenis
 Alleen nu voor ons ovrig is.

* * * *

Be-

Beweent hem op die zelfde wyze,
Als Jofef, Jacobs deugd ten pryze,
Zyn' waarden Vader heeft beweend.
Wilt hartlyk zoo zyn' dood beklagen
Gelyk Gods Wettoek, weggedragen,
Wierd nagekermd van zyn' gemeent'.
Betreurt hem zoo als vroomen mannen
Ook treurig droegen op de baar
Den eerften Christen martelaar.
Geheel de droefheid te verbannen,
Als voor eene edle ziel te flegt,
Eifcht Goddelyk nog menfchlyk regt.

Maar gy ook, die nog niet kunt roemen
In Gods genaë, of u benoemen
Zyn' kinders, op een' goeden grond;
Beweent (o ja! g' hebt dubbel reden)
Dien teedren smeeker, wiens gebeden,
Uit liefdryk hart, uit gullen mond,
Als geestlyk reukwerk, opwaarts fleegen,
Om van u ook te wenden af
De tydelyke en eeuwge ftraaf,
En neer te lokken 's Heeren zegen;
Opdatge elk ook een gunftgenoot
Van God mogt worden voor uw' dood.

Zoo

Zoo vinden we yder stof tot treuren.
Maar kan ons niets meer 't hart opbeuren
In zulk een treffend ongeval?
Is alle troostgrond dan verdweenen,
En rest'er niets dan eindloos weenen,
Met een luidrugtig lykgeschal
Of leekend oog en stille zugten?
O neen. Een Christelyk gemoed
Moet bijlyken al wat God doet.
Dat zyn eerst d'onvervalschte vrugten
Van 't regt betrouwen in Gods raad,
Ook dan, als ons zyn' tugtroef slaat.

Wy hebben rede Hem te danken;
Dat d'Overleeden in de klanken
Van heilige Digtkunst' nog herleeft.
Wy hebben rede Hem te roemen;
Dat 's Raadsheers geeft in deze bloemen,
Tot veeler geestlyk nut, nog zweeft.
Hier leezen wy nog d'eigen' woorden,
Waar meê hy zyn' Verbondsgod prees,
Den zondaar 's levens kruisbaan wees,
Zyn' evenmensch met liefdekoorden
Steeds zocht te trekken van het pad
Ter helle, naar de Hemelstad.

Zoo leeft hy by ons , na zyn sterven.
De grafworm mag het lyf verderven ;
Zyn' reednen , menigen in 't hart
Geprent , zyn' doorgodvrugte Schriften,
Afmazners van verboden' drijven ,
Troostwateren in zielefmart' ,
Opwekkers tot de Christenpligten ,
Bazuiners van Gods Majesteit ,
Trompetters der beminlykheid
Van Jesus , zullen eeuwig stigten
Dat Volk , 't welk God voor Heer erkent
En aan zyn' Ryxwet zig gewent.

Niet minder zal hy ook herleeven
Daar door , dat yder hem moet geeven
Gestadig dien geregten lof ;
Dat hy , in zynen sang op aarde ,
Een zuil , een cicraad , hoog van waarde ,
Verstrekte aan Vlaandrens Regtershof ,
Wiens edle leden zullen pryzen
Zyns naams gedagtenis altyd ,
Zyn' trouwe zorg en wakkre vlyt ,
In onderzoek der zaake , en 't wyzen
Van vonnis , naar den juistten pligt ,
Die op het ampt van regter ligt.

Maar

Maar grooter trooffbron doet zig open
In dit verlies, daar wy ons hoopen
Ja vast vertrouwen zien gegrond;
Dat hy, een poos vooruitgevaaren,
Een lid nu strekt der Hemelschaaren,
En d' eêlste goedren van 't Verbond
Des heils, in Chriffus bloed geflooten,
Geniet, en, by bevinding, smaakt,
Waar naar hy lang reeds heeft gehaakt,
Den hoofdwensich van Gods gunstgenooten,
Die hier, voor 's werrelts vleitaal doof,
Den kruisfryd ftryden door 't geloof.

Daar wiffelen geen' blyde dagen
Van licht met duifre twyffelvlaagen.
Daar is allè onvolmaaktheid heen.
Daar is het werk, geen schuld beschreien;
Maar danken, looven, juichen, reien.
Koomt, staakenwe ook dan ons geween!
O trooft, die d' allerwrangste klagten
Kunt streelen in een vroom gemoed!
Met Godes bystand zal uw zoet
Dus onze hartwonde ook verzagten;
Zoo vaak wy zien, in onzen druk,
Met vreugde, op onzes Vriends geluk.

* * * 4

Myn'

Myn' weedom zette ik hier ter zyden ,
Om my volmaakter te verblyden
In het bespieglen van uw lot,
Welzaalge Ziel ; die, los van zorgen,
Nu in een' eeuwig schoonen morgen
Erlangt het grootste heilgenot ;
Die, boven ramp en damp gevloogen,
Gods liefde en wonderbaare magt,
Diege altyd zoo te roemen plagt,
Nu smaakt, nu ziet met hemelsche oogen,
En, door den Geest, onmiddelyk
Befchouwt den staat van 't Hemelryk.

Daar kunt gy uwe toonen paaren
By d' edelsten der harpenaaren,
By Afaf, Jeduthun en meer,
Die eertyds met Godvrugte tongen
Op veelerleie wyzen zongen
Het lof van hunnen Opperheer'.
't Muzykspel, ook uw welbehaagen
Op menig instrument te voor',
Streelt in volmaaktheid daar 't gehoor,
Door onnavolgbre Cytherslagen,
Die Moses en des Lams gezang
Verzellen eeuwig, eeuwig lang,

Uw

Uw hartewensch geniet gy heden,
 Die gy in uwe jongste reden
 Aan my dus meldde: „ Ik ben bereid
 „ Tot God te gaan, en door het sterven
 „ Het Hemelleven te verwerven;
 „ 't En ware 't zyne Majesteit
 „ Behaagde my nog hier te laaten;
 „ Om, met zyn' hulpe, deez' of gech',
 „ Door het vertoog der dierbaarheên
 „ Van Christus, tot zyne onderzaaten
 „ Te moogen vormen. Ik beruft'
 „ In God. Zyn wil strekt al myn lust.

Zyn wil dan was u los te maaken
 Van aardfche, en tot doorlugter' zaaken,
 Door eenen stillen overgang,
 Te roepen. O! ik roem' Gods wegen
 En pryze uw' staat, den hoogsten zegen,
 Te hoog, te hoog voor myn gezang.
 Ik liet uit stamelende lippen,
 Ten blyke allēn; hoe dierbaar my
 Uws naams gedagtenisse zy,
 Deeze ongeveinsde galmen glippen,
 Tot een getuigenis, hoe waard
 Uw' vriendschap my steeds was op aard'.

* * * 5

'k Schut

'k Schatt' myn verlies wel onwaardeerlyk ;
Nogtans myn' liefde gant u 't heerlyk

En allesovertreffend lot.

Geen vriend liefst zynen vriend regtschapen,
Die hem niet gaarne ziet ontslaapen

Om op te vaaten tot zyn' God.

Ik wensche alleen uw deftig voorbeeld

Altyd te honden in 't gezigt,

Uw' gouden' lessen, vol gewigt

Van teedre vrouwen steeds gebordeeld,

Te volgen; mids dat Gods genad

Koom' niet haar' hulp' myn' wensch te staê.

Eer moete ik gansch myzelf vergeeten ;

Eer by my raaké in 't minst versleeten

Verichuldigde eerbied, dankbaarheid

Voor zooveel' trouwe vriendemerken

Van vreugde in voorspbed, van versterken

In tegenspoed, door wys beleid

En liefdryke behandelingen

In allen opzigt., 'k tell' den tyd,

Dat m' eerst uw' kennis heeft verblyd,

Voor één der beste zegeningen,

Die ik ooit van Gods Albestuur

Genooten hebb' ter goedef uur.

En

En gy, die, zoo door bloed als zeden
Vermaagschapt waart met d' overleeden
Godvrugten Raadsheer'; het gemis,
Dat 's Hoogften wil u laat gebeuren,
Doet bilyk u 't verlies betreuren
Van iets, dat 't allerderbaarst is;
Maar uit dit treuren zal verryzen
Eene onuitspreekelyke vreugd
In uwe ziele, om zeer verheugd
Ook hier des Heeren weg te pryzen;
Zoo haast gy het geloofsdoog slaat
Op zyn' verheerelykten slaat.

Dat adeldom, door deugd verkreegen,
Een stamhuis ciert met aardfchen zegen
Van agtbaarheid, verftrekt tot lof;
Maar hoeveel hooger is te stellen
't Geluk van hen, die moogen tellen
Hun' vrienden, gunftlingen van 't Hof,
Wiens glans verwint alle aardfche hoven,
Daar d' afgunft niemand deeren kan,
Daar d' eens begunftigde nooit van
Zyn' standplaat'z' weder word verſchooven,
Maar zyn geluk ziet uitgebreid
Door all' de volgende eeuwigheid?

Tot

Tot zulk een' luister is verheven
Uw Vriend, uit dit verganklyk leven.
Verblydt u om zyn' eereftand,
En tragt, op zyne regte fchreden,
Ook, onder Gods gelei, te treden
Naar aller vroomen Vaderland;
Om daar, wanneerge hier ook d' oogen
Des lichaams fluit, uw' namaag weér,
Vol vreugd', t'ontmoeten by den Heer.
Almoogende! breng Gy ons poogen
Ter uitvoer, door uwe eigen' magt;
Want dat vermogt nooit menschenkragt.

P. DE LA RUË.

TER

TER GEDAGTENIS

van den

WELEDELEN GESTRENGEN EN ZEER
GODVRUGTIGEN HEERE

Mr. **WILLEM SWANKE,**

RAADSHEERE IN DEN EDELEN RAADE EN
LEENHOVE VAN V. LAANDEREN;

By gelegenheid van 't uitgeven syner nagelatene Gedigten.

Het heilig Digtvuur, was in SWANKES hert zoo zeer
Niet gloeyend, om syn ziel, van 's Heeren liefde dronken,
Alleen, in eenzaamheid, al meer en meer t' ontvonken;
Maar gaf syn Rym in druk, tot roem van synen Heer

En stigting' van elkeen. Nu, ach! is hy niet meer
Beneden, daar hy heeft zeer luisterryk geblonken;
God heeft 't aanschouwen, voor't geloof, aan hem geschonken;
Dus mist m'een treff'lyk Man, in stigtelijk verkeer.

Hy blyft nogthans in 't hert van die hem kenden, leven,
Zoo als hy keurig en naar waarheid is beschreven

Door Heer La RUE'S hand, die ook gewillig heeft

De moeit' genomen, om deez' nagelate Digten

In 't ligt te brengen, of f' als d'and're mogten stigten.

God gun' dit. Hem zy dank, die ons deez' bundel geeft.

PETRUS DATHENUS.

LY.

L Y S T E der
NAGELATENE GEDICHTEN.

B eschouwing van het Grootte weggelegde Goed, Bladz. 3	
— Groot gedreigde quaad der Eeuwige Verdoemenis.	23
Bede van een schuldbekennenden Geloovigen.	43
— tegen de Zonde.	55
Een Geloovige, geruist in Godts Leidinge.	63
De Waare Vernoeving der Ziele.	71
Bede om Verloochening.	83
Uitgang van het Herte, naar den Heere Jesus.	99
Klagte over de kracht der Verdorventheid.	115
Een Geloovige, verlangende naar de Kussen van Jesus mond.	123
Dankbaare Herdenkingen van Redding uit Ziekte en en andere Ongevallen.	131
Een Zondaar, benaauwd over zyne zonden, en met God worstelende ter Bekeeringe.	135
De benaauwde Zondaar in zyne Worsteling met Godt aanhoudende.	143
Nadere Aanhouding van den Benaauwden Zondaar, met God worstelende, in eenige hoope van Verhooringe.	151
Smeeking en Dankzegging, by gelgentheid van eenige Zielsaanvechtingen en uitreddinge van dezelve.	159
Eenige Vraagen aan de Ziele tot onderzoek voorgesteld.	167
Antwoord van de Ziele op de voorgestelde Vraagen.	175
Moedgeving aan eenen treurigen Geloovigen, bekommerd over zyne zonden.	187
Belydenis der Zonden van eenen by zich zelven Veroordeelden, smeeken de om Vergiffenis.	199
Klagte over Wangedrag.	207
Eenzaame, dankbaare Herdenking van velerley groote Zegeningen van den Heere ontvangen en nog toegezeyd.	215
Overdenking van den Dank- Vast- en Bededag, uitgeschreven tegen den 28 February 1731.	236
Zegenwensch aan een Vriend, van een zwaare ziekte hersteld	268
Op den tweeden Druk der Stichtelyke Gedichten van den heere Mr. <i>Pieter Boddaert</i> enz.	272
Aan den heere Mr. <i>Pieter de la Rue</i> enz. uitgeevende zyne Stichtelyke Bedenkingen over de Christelyke Geloofsbelijdenis en het Gebed des Heeren.	277
Aan den zelven, uitgeevende zyne Stichtelyke Gedichten	281
Aan den zelven uitgeevende zyne Bybelstooten.	285

WILLEM SWANKES

N A G E L A T E N E

GEDICHTEN.

3.
WILLEM SWANKES
NAGELATENE
GEDICHTEN.

BESCHOUWING

van het

GROOTE WEGGELEGDE GOED,

OF

Aandacht op Psalm 31 *W* 20.

*O hoe groot is uw Goed, dat Gy weggelegd hebt
voor de geene, die U vreezen!*

Toon. *De Lofzang van Maria.*



Godt, die ons behoed,
Hoe heerlyk is uw Goed,
Dat Gy hen, die U vreezen,
Hebt gunstig toegezegd,
Bereid en weggelegd,
In 't Woord ons aangewezen!

W. S W A N K E S

Zoo groot, dat niemands geeft,
 Hoe wys hy is geweest,
 't Heeft kunnen recht bepaalen ;
 Noch door zyn schranderneid
 Verstaan, en uitgebreid
 Aan anderen verhaalen.

Geen oog heeft ooit gezien,
 Wat aan hem zal geschiën,
 Die zulks eens zal erlangen :
 Nooit quam dit Goed voor 't oor
 Den sterksten van gehoor,
 Voor dat hy 't heeft ontfangen.

Het is in 's menschen hert
 Niet anders, dan verwerd
 Bedacht en aangenomen.
 Hem, die is in den geest
 In 't Paradys geweest,
 Is 't klaarder voorgekōmen :

Maar

NAGELATENE GEDICHTEN.

Maar hy kon naderhand,
Wanneer dit Onderpand
Van hem was weggeweken,
Hoe sterk hy zich bedacht,
Door eigen geest en kracht,
't Gezicht niet recht uitspreken.

Schoon ik niet ben in staat
Dit toppunt van genaad'
Te melden of verhaalen,
Noch wat daar toe behoort
Weet verder, dan naar 't Woord,
In flauwheid af te maalen.

't Wekt echter myn gemoed,
Om iet van 't eenwig Goed,
Tot nut (zoo 'k hoop) te zeggen.
Ik wensch, met hulp van Godt,
Dit Heil, der Vroomen Lot
Bedachtzaam t' overleggen.

6 W. S W A N K E S

Gy hebt my meer geweest
Behulpzaam door uw' Geest,
Wanneer ik was verlegen,
Myn Godt, ik wend my nu
Om hulp en kracht tot U,
Schenk my toch uw en zegen.

Bestier myn geest en pen;
Verlicht my, als ik ben
Tot rymen in gedachten :
Verdryf myn duisternis,
En wat 't licht tegen is;
Ik zal uw hulp verwachten.

De naam is treffelyk,
Een hemelfch koningryk;
Een kroon; een eenwig leven;
Een stad van Godt bereid;
De rust; de heerlykheid;
De vreugd, door Godt te geeven :

Een

NAGELATENE GEDICHTEN. 7

Een zalig erf, en hoop;
Het einde van den loop;
Een huis om in te wonen;
Te wandelen in 't licht;
Staan voor Godts aangezicht;
Te zitten op Godts troonen:

Een keursteen; manna; prys;
Een hemelfch paradys;
Verzaadiging van vreugde;
Het nieuw Jerufalem;
De zaligheid voor hen,
Die zich in Godt verheugde:

Godt heerlyk, wys en sterk,
Bedacht dit wonderwerk
Voor zyne Liefelingen
Uit liefde, tot betoog,
Dat hy voor hen in 't oog
Had d' allergrootste dingen:

Godt Vader, Zoon en Geest
 Is werkzaam zelf geweest,
 Om zyn Volk te vereeren;
 Hy toonde zyne kracht
 En heeft het voortgebragt,
 Om vreugde te vermêeren.

O zalig Kind van Godt,
 Die dit krygt tot zyn lot
 Als hy zal zyn gestorven!
 Hy kan hier in verdriet
 Zich troosten, en geniet
 Dat Jezus heeft verworven.

Men ynd dit waardig Pand
 In 't vergelegen Land,
 Hoog boven al 't gewemel
 Van sterren, zon en maan,
 En wat mag hooger staan,
 'k Meen in den derden hemel.

NAGELATENE GEDICHTEN. 9

De zaligheid bestaat
In heel van alle quaad
En zonde vry te weezen :
In met een godd'lyk licht
Beftraald 's heils groot gewigt
Te zien en Godt te vreezen.

De Duivel, Hel en Dood,
Schoon ieders magt is groot,
Zal niemand daar verbaazen.
De zondaar, 't zondig hert,
En waereld zal, tot smert,
Een ziel daar nooit verdwaazen.

Geen koorts, graveel of steen,
Gebrek, smert noch gewezen
Zal ooit een mensch daar plaagen.
Om blindheid, kleine kracht,
En 't goed, dat word verwacht,
Zal niemand moeten klaagen.

Al wie Godt heeft gefmaad,
 En hier Godts Volk gehaar,
 En zoeken te verdryven,
 Zal in Godts hoog paleis
 Niet komen; maar, zyn eifch
 Ontzegd, daar buiten blyven.

Het lichaam zal in glans
 Dan boven 's hemels trans
 Zeer luifteryk verfchynen :
 Het zal de minfte finet,
 En 't geen dien glans belet,
 Niet hebben, noeh ooit quynen.

Godt zal aan 't lichaams oog
 Vergaamen een verhoog
 Van heereyke dingen.
 De Heere Jezus zal
 Zich laaten zien van al
 Het heir der hemellingen.

Dan

NAGELATENE GEDICHTEN. 11

Dan zal het lichaam staan,
Met blydschap aangedaan,
Stervoogen op dien Koning
En, tot Godts lof bequaam,
Zal het des Konings naam
Verhoogen in zyn wooning.

Het zal Godt zelf daar zien,
Zoo ver het kan geschiën
Met ziels en lichaams oogē
En 't zal, in 't zien van Hem,
Verheffend' keel en stem,
Godt pryzen naar vermoogen.

Als hier een ziel geniet
Een blykje als in 't verschiet,
Dan schat zy zalks een legen
Maar daar zal 't zyn haar lot
't Bespiegelen van Godt,
Godts werken, Raad en wegen.

Godt

W. S W A N K E S

Godt zal onmiddelyk
Een ziele geeven blyk,
Dat Hyze kan verzaaden
Met liefde, troostryk heil,
Met blydschap zonder peil,
En rykdom van genaden.

De ziel, geneigd tot lof
Van Godt, zal in die stof
Geduurig zich verblyden :
Eg, wat 'er tegengaat,
Of heiligheid misstaat,
Niet hoeven te bestryden.

Zy zal, tot deugd bequaam,
Vermelden Jezus naam,
En roemen 's Heeren werken,
Zy zal op heiligheid
Gezet zyn, en bereid
Om Godts wil op te merken.

't Ver-

NAGELATENE GEDICHTEN. 13

't Verstand, door Godt verlicht,
Zal met een klaar gezicht
Doorkennen alle zaaken.
Het oordeel, opgeklaard,
Zal alles doen bedaard
En zich in Godt vermaaken.

't Geweeten, dan geruſt,
Zal daar geen zondeluf
Of daaden meer verwyten :
Maar 't zal bedachtzaam, ſtil,
Zich ſchikken naar Godts wil,
En in zyn pligt wel quyten.

't Geheugen zal, verfrifcht,
Daar worden vergewif
Van reeds gebeurde dingen ;
En, door Godts Geefte geſterkt,
Zal 't wèeten, hoe Godt werkt
In all' zyn handelingen.

De

De wit, door Godt gemaakt,
 Zal heilig en volmaakt
 Godt lieven, dienen, looven,
 En met de grootste zucht,
 Geneigd tot 's levens vrucht,
 Erkennen Godt hier boven.

De tochten van het hert
 Genegen, om verwerd
 . Natuurlyk af te weiden;
 Die zullen zich daar nooit,
 Ornaatig of verstrooid,
 Van heiligheid afscheiden.

De Satan, die de ziel
 Hier veeltyds laffig viel
 Met zondige gedachten,
 Zal daar geen oogenblik
 Besryden, noch met schrik
 Verwekken smett of klagten.

NAGELATENE GEDICHTEN. 15

't Geen 't vleesch tot zonde wekt,
Tot smert of schande strekt,
Zal men daar nooit bemerken :

Ja 't geen heeft zondeschyn
Zal daar niet kunnen zyn
In spraak, gelaat of werken.

Godt Vader zal met kracht
Al 't heil, by Hem bedacht,
Onmidd'lyk zelf uitleggen :
En wat tot vreugde dient
Een ziel, als aan een vriend,
Tot vol genoeg zeggen.

De Zoon van Godt zal daar
Verkeeren openbaar
Met 's hemels heil'ge schaaren,
En onder 't zoet gezang,
In blyden ommevang,
Zyn heilwerk haar verklaren.

De

De Geest zal door zyn licht
 Vertoonen werk en pligt

Inwendig, om te famen
 Te doen, wat tot Godts eer
 Verstrekt, en in 't verkeer
 Godts lof veraangenaamen.

Godt Vader, Zoon en Geest
 Zal daar, in 't minst en 't meest,
 In allerley gevallen,
 Vertoonen, dat Hy geeft
 Waar by een ziele leeft,
 En blyft het Al in allen.

Godts Volk zal, opgewekt,
 Al, wat tot vreugde strekt,
 Betrachten en bedenken.

Godt zal een liefdegloed
 Verwekken, en een vloed
 Van liefde tot Hem schenken.

Godt

Godt zal zyn heilig beeld ,
Zoo ver Hy 't mededeelt,
Zyn Kinderen vereeren :
Die, daar mee aangedaan,
Eerbiedig zullen staan,
En dus Godts roem vermēeren.

Een blydschap, die verrukt,
En niet word uitgedrukt,
Zal daar de ziel genieten.
De droefheid, die hier quelt,
En veel de ziel ontstelt,
Zal niemand daar verdrieten.

Het heerelykste licht
Zal van Godts aangezicht
Op 's hemelsch heir aftraalen.
In die behandeling
En in verwondering
Zal 't schepfel als verdwaalen.

B

De

De kennis zal geheel,
 Volmaakt in ieder deel,
 Dan worden ondervonden,
 Al wie Godt heeft gediend,
 Zal kennen zaak en vriend,
 Godts Wil, Weg en Verbonden.

De zaligheid zal niet
 Eens einden in verdriet,
 Maar die zal eeuwig blyven;
 En, zonder tuffchenpoos,
 't Geluk doen eindeloos
 Volftandiglyk beklyven :

Zoo dat een mensch, die dit
 Eens in Godts gunft bezit,
 Des nooit zal moede werden :
 Maar op dit eeuwig Feest,
 Gesterkt door Godes Geest,
 Met dankbaarheid volherden.

Men

NAGELATENE GEDICHTEN. 19

Men zal geen slaap of spys,
Geld, kleedren; onderwijs;
Of zon meer noodig achten;
Om dat het Lam verlicht
En Godts gunst meer verricht,
Dan aller scheid'ler brachten.

't Gezelschap, dat men heeft,
Is Godt, die eeuwig leeft,
En Jezus onze Heere;
Der heilig' eng'len schaar,
En Godts Volk, dat men daar
Zal zien in glans en eere

Men zal, met goed becid,
En alle vriendlykheid
Met ieder daar verkeerem:
Door zoete samenspraak
Zal men, met groot vermaak,
Godt roemen en vereeren.

Elk vroomé Patriarch,
 Huisvader en Monarch,
 Profect, en wie 't mag weezen,
 Dien Godt in ouden tyd
 Met dit heil heeft verblyd;
 Is daar toe uitgelezen.

Ook zal d' Apostelschaar,
 Elk vroomé martelaar
 Met all' d' Evangelisten,
 En voor wien Jezus bad,
 Verkrygen 's hemels schat
 De zwakk' en vergewiften.

Elk zal het vol genot
 Erlangen, en in Godt
 Als in een zee verzinken.
 Voor Godts troon zal hy staan,
 En uit 's heils Oceaan
 Tot vol genoegén drinken.

Heer

NAGELATENE GEDICHTEN. 21

Heer laat ik 't heerlyk stuk
Van heil en waar geluk
Eens voelen, zien en smaaken!
Stier my door uw beleid
Naar deeze Heerlykheid,
En wil my vaardig maaken,

Om met een snellen loop
Te rennen, in die hoop,
Dat Gy ze my zult geeven.
Ik zie de zaak is groot.
Geef my toch voor myn dood:
Een proef van 't eenwig leven!

Op dat ik werd' verblyd,
En hier in mynen stryd
Met grooter moed mag vechten,
En door een liefdelust
Meer worde zelf bewuft
Te zyn een van uw Knechten.

Myn ziel gaat uit in zucht,

Om eens des hemels vrucht

By U te moogen smaaken.

Geef my den Trooster nu,

En stel my daar voor U,

Wanneer ik zal ontwaaken.

O ja! myn hert gaat uit,

Om daar met Christus Bruid

By Godt ook in te woonen;

Op dat Hy vriendelyk,

En met veel liefdeblyk

Aan my zich mag vertoonen;

En ik het zoet gerot

Verkryge, om in Godt

My eeuwig te verblyden,

En in die zaligheid,

Voor Godts Volk toebereid,

Te leven, na deez' tyden.

B E.

NAGELATENE GEDICHTEN. 23

BESCHOUWING

van het

GROOT GEDREIGDE QUAAD

der

EEUWIGE VERDOEMENIS.

of

Aandacht op Matth: 25 V 41.

*Gaat weg van my, gy versloekte, in het eeuwige
vuur, 't welk den Duivel en zynen engelen
bereid is.*

Toon. *De Lofzang van Maria.*

O Godt van groote magt,

Geef my genaad' en kracht

Aandachtig t' overweegen

't Rampzalig ongeval,

Dat op hem komen zal,

Dien gy ontzegt uw zegen.

B 4

Laat

Laat ik toch, naar uw Woord,
 Tot affchrik, (zoo 't behoort)
 Beschryven en afmaalen
 Des zondaars ongeluk,
 En nergens in dit stuk
 In myn beschryving' dwaalen!

O Heer' der heerlykheid
 Wat straf hebt Gy bereid
 Voor de Verworpingen!
 Voor elk, die U verlaat,
 Met liefde doet het quaad,
 En meest zoekt aardfche dingen :

Die naar den Satan hoort,
 Verwerpt uw godd'lyk Woord
 En 't aanbod van genade :
 Die U niet eert noch fchat,
 Noch zoekt de Hemelftad,
 En gaat met vleefch te raade.

Daar

NAGELATENE GEDICHTEN. 25

Daar zal een solfers vloed,
Een vuurs en gramfchaps gloed
Eens worden uitgegoten
Op die genoemde, groot
En klein, na hunnen dood,
Als Gy ze hebt verflooten.

Het is noch niet bedacht,
Wat toorn Gy door uw kracht
Zult laten ondervinden
Van hem, die in de zond'
Volhard, en door 't verbond
Zich niet aan U wil binden.

Is 't hier zoo fchrikkelyk,
Te voelen 't minste blyk
Van uw geduchten toren;
Wat zal'er dan gefchiën,
Als Gy uw wraak laat zien
In hem, die is verloren!

B 5

Dan

Dan zal de straff' en vloek
 Beschreven in uw Boek,
 Met allerlei elenden,
 Geduurig met hem gaan,
 En, daar mee omgedaan,
 Zal hy zyn blydschap enden.

Hy zal, met groot getier,
 Het onuitbluschlyk vier
 , Gevoelen in zyn leden,
 En hoeren 't droef gekarm:
 Van ach! helaas! och arm!
 En wee! in eeuwigheden.

Hy zal, in zyn perfoon,
 Ontfangen zondeloon,
 Door weedom nêrgebogen,
 En in zyn jammerstaat
 Uitroepen ach! verraad!
 Verraad! ik ben bedrogen!

De

NAGELATENE GEDICHTEN. 27

De Duivel heeft met list
My dikmaals vergevult,
Dat my geen quaad zou volgen:
Maar toen ik daald' in 't graf;
Trok hy dat masker af,
En 'k vind nu Godt verolgen.

Dan zal hy, hoopeloos,
En zonder tuffchenpoos,
Vervloeken all' de sonden,
Die hy, hier in den tyd,
Heeft aangewend, met vlyt,
In 't vuil bedryf der zonden;

En, zonder liefdebyk,
Godts kelk in 't helſche ryk,
Ja 't grondſop moeten ſmaaken;
En zien het groot gemis,
Van al wat dierbaar is,
Na 't ſterven en 't ontwaken.

Als

Als hy den Heere zat,
 Omringd van 't groot getal
 Der engelen, eens hooren
 Tot and'ren, en tot hem
 Met een verheven' stem
 Dus spreekten : o verlooren',

Vervloekte schepsels, gaat
 Weg van my, naar den staat
 Van smaad en groot afgryzen,
 Naar 't vuur, in eeuwigheid
 Den Duivelen bereid,
 Wyl gy Godt niet wout pryzen.

Hoe zal het hert met klem
 Aanhooren deeze stem,
 Gesproken in de wolken,
 En zien, geheel verbaasd,
 Uitvoeren met'er haast,
 Het vonnis aller volken.

Ter-

Terwyl men hooren zal,
Met jammerlyk gefchal,
Elk klaagen, roepen, wenschen,
Och bergen valt op my!
Ontruk my d'heerschappy
Van Duiv'len, Godt en menschen!

Maar 't roepen, 't groot getier
En schreijen zal van 't vier
Geen schepselen verschoonen:
Als Godt zegt, Satan maak
U vaardig tot myn wraak,
Wil deez' met straf beloonen.

Godt zelf zal dan zyn magt
Doen blyken, om met kracht
Het grootste ongenoegen
Te toonen aan elk mensch,
Die niet, naar zynen wensch,
Zich hier heeft willen voegen.

D.

De Duivel, onder Godt,
 Zal, op Godts streng gebod,
 Onnoemelyke plaagen,
 Met schimp, smaad en verwyrt,
 Met laster, hoon en spyt,
 Elk doerit gedruing draagen.

De eng'len van de hef,
 Gereed op Godts bevel
 Om zielen te kastyden,
 Die zullen onderling,
 Met veel verbittering,
 Godts last doen t' allen tyden.

Zy zullen Satans beeld
 Aan elk (hoe zeer 't verveelt)
 Tot meerder krais indrukken;
 En hun rampzalig lot
 Omftandig en met spot
 Voorhouden by de flukken.

NAGELATENE GEDICHTEN. 31

De lyder, in dien nood,
Zal snakken naar de dood;
Maar die zal van hem vlieden:
De minste kaffein,
Of iet, dat heilzaam is,
Zal niemand hem aanbieden.

De vriendschap, onderwijs,
Vermaak, verquikking, spys
En schatten zal hy missen.
Geen droppel water zal
In smert en 't ongeval:
Zyn heete tong verfrisschen.

Gedachte van het goed,
Dat hy nu derven moet,
Hem dikmaals aangeboden,
En 't allergrootst genot,
Dat anderen by God
Verkrygen, zal hem dooden.

Gods

Godts Geest, hier steeds veracht,

Zal nooit de minste kracht,

Tot troost, dit volk toebrengen :

Maar laten 't in dien nood,

(Veel erger dan de dood)

Om 't kermen te verlengen.

Elk zat van Godts gezicht,

En 't aangenaame licht

Verftooten zyn en blyven,

Om in den duist'ren kolk

Met al 't verwezen volk

Steets rouwe te bedryven.

De ziels en lichaams oog

Zal krygen een verhoog

Der vreesfelykste dingen.

De booze Duivel zal

Zich laten zien van al

't Gespnis der doemelingen.

Dan

Dan zal het lichaam zyn
Verwonnen van de pyn,
En krygen schulds belooning.
De mond zal open gaan
Met wrevel, en bestaan
Te last'ren Godt, den Koning.

De hoopelooze mond
Zal roepen t' allerstond;
Met vuil betraande oogen
En pranging van de borst:
Nopit word de helche Vorst
Voor my tot gunst bewogen!

Gevloek en lastering
Zal boven alle ding
Den Godt des hemels tergen.
't Misnoegen in dien staat,
En 't smaaden van Godts Raad
Zal Godt meer straffen vergen.

G

De

De hand, door pyn verzeerd,
 Zal 't lyf, reęts uitgeteerd,
 En borst met slaan benaauwen.
 De keel zal worden heefch,
 De tand zal vel en vleefch
 En tong geduurig kaauwen.

Al wat vergrooten kan
 Godts grimmigheid, zal dan
 Het fchepzel ondervinden.
 De Satan zal zyn eer
 Doen zien, in meer en meer,
 Te woeden en verflinden.

't Verftand, daar toe verlicht,
 Zal zien wat is verricht,
 Om Godts toorn op te wekken.
 Hoe Jezus is verftoord,
 Om dat men zich, naar 't Woord,
 In liefde niet liet trekken.

He

NAGELATENE GEDICHTEN. 35

Het oordeel zal, verbaasd,
Verkeerd en gansch verdwaafd,
Het vonnis Godts mispryzen:
En, in die raazerny,
(Schoon zulks onbillyk zy)
Zelfs tegen Godt opryzen.

't Geweeten zal, verwoed,
De geesten en het bloed
In d'aderen doen kooken,
Door wroeging, ongeduld,
Vertooning van de schuld
En gloed, door Godt ontstoken.

Het zal, door Godt ontrufft,
Zelfs alle zondelust,
Wel eer geliefd, verwyten,
En woelend, nacht en dach,
In zuchting en geklag
Gelyk een adder byten.

Dan zal aan d'ongenaad'
 Van Godt de straf van 't quaad
 Steets worden toegeschreven,
 Als d'oorzaak van verdriet,
 Wyl Godt de straf gebied,
 En 't quaad niet wil vergeeven:

Maar het geweeten zal,
 Met wroeging, 't ongeval
 Den mensche zelf toeschryven,
 Om dat elk zeker weet,
 Wat zonden hy hier deed,
 Die hem van Godt afdryven.

't Geheugen zal, gesterkt,
 Herdenken, hoe Godt werkt,
 In 't geen men heeft bevonden;
 Wat voortyds is gedaan,
 En wat men heeft bestaan
 In 't pleegen van de zonden;

Dat

NAGELATENE GEDICHTEN. 37

Dat men zich tegen Godt,
Zyn nooding en gebod,
Halsfarrig op kon maaken.
De wil, door hardigheid
En Duivels list misleid,
Zal heiligheid noch wraaken.

De tochten van het hert,
Gedreven door de smert
En angften, zullen woelen;
En, nimmermeer gestild,
Met schrikking woest en wild,
Der zonden-kracht gevoelen.

Al wat tot droefheid strekt,
Pyn, schrik en wraak verwekt,
In denken, doen en spreken,
Zal daar geduurig zyn;
De minste vreugdeschyn
Zal nooit de smert afbreken :

Maar tot in eeuwigheid
 Zal, onder Godts beleid,
 De straf door helsche vauren
 En toorn, tot groot verdriet,
 Aanhouden, en nooit iet
 Vermind'ren, maar volduuren.

De Duivel, zondig mensch,
 En wat hier, tegen wensch,
 't Gezelschap zou mishaaغن,
 Zal elk, schoon in onmin,
 Met walging, tegenzin
 En haat, daar moeten draagen.

Het schrikkelyk gezicht,
 Dat ooit hier in het licht
 Vertoond word, kan niet haalen
 By 't duizendste gedeelt',
 Dat ieder word verbeeld
 In Satans duist're zaalen.

Een Heiden, Ongodift,
 Jood, Turk, misleid Papift,
 En die hoofddwaaling leeren;
 Deez' zullen al te saam,
 Voor 't Christendom in naam,
 Van Godt meer wraak begeeren :

Om dat het, meer verlicht
 In godtsdienst en in pligt,
 Naar Godt niet heeft geluifd :
 Maar steeds, met groote lust,
 Godts werk in zich gebluft,
 En 's Heeren Woord verduifd.

Al, wat hier is gesteld
 En van de straf gemeld,
 Is flauwlyk opgegeven :
 Ja 't is maar stamering,
 En schoon 't wat verder ging,
 Het is noch niet naar 't leven.

W. S W A N K E S

Heer' laat dit wonderstuk

Van 't eeuwig ongeluk

Recht worden opgenomen ;

En niemand, zonder grond,

Betuijen met zyn mond,

Ik ben die straf ontkomen.

Geef, dat'er menig mensch

Door 't leezen, naar myn wensch,

Mag komen tot bekeering.

Breng boozen, door uw magt,

Tot schrik en nagedacht,

En tot uw's Zoons beheering.

Laat uw onkreukbaar recht,

Den zondaar aangezegd,

Hem doen naar Jezus zuchten ;

En deez' gevreesde straf,

Eer dat hy daalt in 't graf,

Met grooten ernst ontvluchten.

Geef

NAGELATENE GEDICHTEN. 47

Geef aan zyn ziel geen rust,
Voor dat hy U, mét lust
Zal hebben uitverkoren :
Hy maak' met U 't verbond,
En spreek', met hert en mond,
Dat hy naar Godt zal hooren.

Laat uw verkoren Volk
Befchouwen deezen kolk
Van droefheid, smert en plaagen ;
Maar ook zien 't groot geluk,
Dat Gy hen, voor dien druk,
Schonkt naar uw welbehaagen.

Myn oogwit is geweest,
Om door dit stuk den geest
Des zondaars t' overtuigen :
Maar Ichoon het word' gebragt
Aan 't oor, en overdacht,
Gy moet den wille buigen.

Want anders dicht en woord,
 Gelezen of gehoord,
 Geen kracht doet tot opmerking :
 Derhalven slaat myn oog
 Zich, Heer', naar U om hoog,
 En 'k bid U geef bewerking.

Laat dit ook zyn tot stut
 Van veelen, en tot nut
 Van allen, die gelooven,
 En in oprechtheid
 U dienen, die Gy leid
 Op 's hemels weg naar boven.

Doe hen, door 's Geestes licht,
 Zien, hoe zy zyn verplicht,
 Om eeuwig Godt te roemen :
 Wyl Jezus hen eerst kocht,
 Verkoor, riep, heeft gezocht,
 En vrydde van 't verdoemen.

BE-

NAGELATENE GEDICHTEN. 43

B E D E

van een

SCHULDBEKENNENDEN

GELOOVIGEN,

Of

Aandacht op Job 9 W. 15.

Mynen Richter zal ik om genade bidden.

Toon. *De Lofzang van Simeon.*

O Godt, die waardig zyt,

Dat ik my t' aller tyd

In uwen dienst vermaake :

Dat ik steeds aan U denk',

Aan U myn herte schenk',

En in uw liefde blaake.

Laik

Laat myn geest, opgewekt,
 Wat U tot grootheid strekt
 Bedenken, doen, en spreken;
 En met kloekmoedigheid,
 Door uw hulp en beleid,
 Der zonden-band verbreeken.

Geef dat ik met ontzach
 U hert'lyk dienen mag,
 En vallen voor uw voeten.
 Schoon ik heb straf verdiend;
 Wil my nu als uw vriend
 In liefde toch ontmoeten.

Ik vind my aangedaan
 Met vrees, hoe het zal gaan,
 Als Gy zult vonnis vellen;
 Of ik zal in 't gericht
 Bestaan, dan of 't gewigt
 Uw's toorns my zal ontstellen.

NAGELATENE . GEDICHTEN. 45

Ja, Heer, ik ben beducht;
Dat ik de bittere vrucht
Van tegen U te woelen
Door uw strafvonnis zal,
Straks na myn sterfgeval,
Geduurig moeten voelen.

Indien Gy met my twist,
Om dat ik heb gemist
Met U geen eer te geeven,
Dan zal ik nimmermeer
Genieten vreugd noch eer,
Veel min het eeuwig leven.

Want als ik my beschouw
En denk, hoe ik niet trouw
In all' myn handelingen
My steeds gedragen heb,
En noch veel vreugde schep
In d' ondermaansche dingen :

Ja

Ja dat ik noch den last

Der zonden voel, en vast

Blyf aan begeerlykheden,

Dat myn verdorvenheid

My aftrekt en verleid,

Of port tot quaade zeden :

Dat ik der zonden weg

Niet myde, schoon ik zeg,

En steeds voor U betuige,

Dat ik ze haat, en niet

Betrée, dan met verdriet,

Als ik my voor U buige :

My dunkt, zoo zulks in 't recht

Aan my word voorgelegd

En all' myn snoode wegen,

Die ik heb doorgegaan;

Dat ik niet zal bestaan

Noch krygen heil of zegen;

Maar

NAGELATENE GEDICHTEN. 47

Maar dat de Richter my
Zal zetten op de ry
Van de verwezen menschen,
Om eeuwig met geklag
Te roepen wee en ach,
En zonden te verwenschen;

Dat ik Godts heeten gloed
En gramschaps overvloed,
Die ziel en lichasm krenken,
Zal voelen, en den kelk,
Uitzuigen, dien Godt elk
Verdoemden in zal schenken.

O Heilig, eeuwig Licht,
Ik kom het groot gewigt
Myns wangedrags, met beeven,
Erkennen op myn knien,
In ootmoed op U zien,
En smeeken om myn leven.

Dig

Dies roeprik, Heer, verſchoon!

My zondaar, om uw Zoon!

Het zy toch niet te ſpade,

Dat ik my nederbuig,

En nederig betuig

Te ſmeeken om genade!

O lieve Middelaar,

Red my, uit dit gevaar

Van eeuwig ſtraf te lyden!

Vergeld, my niet in haat

Al myn bedreven quaad;

Maar wil myn geest verblyden :

Schoon ik U overal,

In allerley geval,

Niet heb erkend, als Heere;

Noch, als myn Godt, geëerd,

Geloofd, gediend, begeerd,

Noch nu, zoo 't paſt, begeere:

NAGELATENE GEDICHTEN. 49

Hoewel ik aan uw magt
En roem niet heb gedacht,
Gelyk het my betaamde :
Ja dat ik fomtyds meer
Bejaagde eigen eer,
En 's waerelds pracht beraamde :

Toen ik door valsche rust
Uw Geest heb uitgeblusht
In klopping en bewerking,
En niet heb opgemerkt
Hoe Hy bestiert en werkt,
't Geen diende tot versterking.

Ik bid U, toon uw magt,
En uw genadekracht,
Om gunstig te vergeeven !
Ay schenk my, naar uw Woord,
Genâe, en wil my voort
Toewyzen 't eeuwig leven !

D,

Dan

Dan zal ik, zeer verblyd,
 Nu, en na dezer tyd
 Uw grooten naame pryzen;
 Ja ik zal, Heere, dan
 En nu, zoo veel ik kan, obgang
 Met dank U eer bewyzen.

Gy hoort, wat ik begeer,
 Myn smeeking spreek ik, Heer;
 Met een bedachtzaam herte:
 'k Verfoei myn wangedrag,
 Gy kent myn ziels geklag
 Daar over en myn smerte.

Laat ik, met ernst en lust,
 Door uw Geest toegerust,
 My tot uw roem besteeden;
 En, met veel kracht en moed,
 Staan naar het hoogste Goed
 En 's levens weg betreeden.

NAGELATENE GEDICHTEN. 517

Ik smeek U, laat myn hert,
Steets voelen waare smert,
Wanneer ik zou vergeeten,
Uw dienst; laat ik myn pligt,
Op dat ik dien verricht,
Door uw bewerking wecten.

Och had ik dit geluk,
Dat ik in ieder stuk U zou veruk,
Kon zien uw' grooten zegen,
Dien Gy my reets bewoest;
Toen 'k U niet heb gevreesd,
Maar dwaalde van uw wegen!

O Oppermajesteit,
Maak Gy myn hert bereid,
Om, met gebed en psalmen,
Te toonen, dat ik ben
Geneigd met mond en pen
Uw deugden uit te galmen.

Ik zie, wat ik al mis,
 En wat my tegen is,
 Als Gy my niet zoud sterken,
 Dan zou ik niet bestaan,
 En door uw' toorn vergaan,
 Zelfs om myn beste werken.

Maar als Gy kracht verleent,
 En my met U vereent,
 Dan zal ik moedig stryden.
 Gy kont genadig zyn,
 My houden buiten pyn,
 En noch van straf bevryden.

Godt Vader, geef my blyk,
 Dat Gy my eeuwiglyk
 Genadig hebt verkoren;
 Dat Gy my in den tyd
 Door roeping hebt verblyd,
 En krachtig weergebooren.

NAGELATENE GEDICHTEN. 53

Bedek my met uw hand,
Doe my steeds onderstand,
Wil my voor kruis bewaaren.
In tyd van ongeluk,
Red my dan uit den druk
En allerley gevaaren.

O Jezus, Godes Zoon,
Woon in my, en vertoon.
Wat fryd Gy hebt gestreden,
Toen Gy in 't worstelperk
Volbragt 't genadewerk,
En helangst hebt geleden:

Op dat Gy uit den nood
My vrydd' en van de dood,
Om trouw aan U te kleeven:
Laat ik dan nu voortaan
U meer ten dienste staan,
En my U overgeeven.

O Geest, daal op my neer,
 Bewerk my tot uw eer,
 Verbreek all' Satans strikken,
 Toon my uw groote magt,
 Geef my geduurig kracht
 En wil myn ziel verquikken;

Gelyk Gy and'ren deed,
 Die Gy hebt overreed,
 Verzekerd en verzegeld;
 Toon zulks nu ook aan my
 In troost en heerschappy;
 Op dat ik leef geregeld.

Tot U, Drieëenig Godt,
 Roep ik, ach wees myn Lot!
 Laat ik uw' sceptor raaken;
 En als ik voor U sta,
 Laat my dan uw genâe
 En liefde eeuwig smaaken.

B E D E

tegen de

Z O N D E,

Of

Aandacht op Psalm 38 V 19.

Ik ben bekommerd van wegen myne zonde.

Toon. *Hertknaagend onverzett'lyk enz.*

O God, myn ziel heeft tegen U misdaan,
Myn zonden boven 't hoofd en hairen gaan,
Ik heb veracht, en niet volbragt, gezet,

Uw Wer;

Maar met den voet vertrap uw gansch gebod,
Dat Gy my gaaft, als of ik mogt, met spot,
Het doen of laten, naar myn eigen lust,
Met rust.

Helaas ! ik zie, dat ik uw Majesteit

Gequetst heb door myn schuld en zondigheid,

Dat my ten hoogsten nu verlegen maakt,

En raakt.

't Quelt my aan 't hert, dat ik U, Opperheer,

Niet heb erkend, noch toegebracht de eer,

Die my betaamde, naar verbond, en pligt,

En licht,

Heer', ik erken, zoo Gy my straffen wilt,

En Jezus uwem toorn voor my niet stilt,

Dat ik dan draagen moet hier, en na 't graf

Uw straf,

Die eeuwig duurt, en op my rusten zal;

Wyl ik heb geen rantsoen in dit geval,

Noch iemand, wie hy zy, my lossen kan

Van ban;

Dan Jezus, die met zyn gezegend bloed

Alleen betaalen kan, en myn gemoed

Verschaffen rust, als Hy my troost, en zegt :

Myn knecht !

Of

NAGELATENE GEDICHTEN. 37

Of door zyn Geest inwendig tot my spreekt :

Ik ben uw heil, en zal, wat u ontbreekt,

U schenken, wyl ik 't heb voor u verdiend,

Myn vriend.

Och mogt die stem eens klinken in myn oor !

En dat ik uwe leiding nooit verloor ;

Maar toonde, door uw Geest, in myn gedrag,

Ontzach.

Grootmagtig Godt, oneindig, zonder tyd,

Die in uw Weezen algenoegzaam zyt,

Straf my niet, naar verdienst', ter deezer uur,

Met vuur.

Want dan zoud' ik, om myner zonden vloed,

Met haast verteerd zyn door uw gramschaps gloed,

En hebben nooit de hoop van ziels geluk ;

In druk.

Dies wend ik my tot uw genadetroon ;

Op dat Gy my aanschouwt in uw en Zoon,

Om eeuwig vry van zonden, straf en pyn

Te zyn.

D 5

Ik

Ik buig my neêr en ken myn ſchuldigheid,
 Indien Gy op my ziet, naar rechts beleid,
 Dan zult Gy geeven ſtraf, en zyn verſtoord,
 Naar 't Woord.

Maar reken toe aan my het dierbaar bloed
 Van uw Geliefden Zoon, en ſchenk my 't goed,
 Dat Hy, door zyn verdienſt', verworven heeft,
 En geeft.

Ik ſmeek om 't kleed, dat 't-zondevuil bedekt,
 Het geen Hy in zyn gunſt zyn Kind aantrekt,
 Doe het my aan, en geef, voor aſch en ſmaad,
 Cieraad.

Laat my, tot heil, op zyn verdienſten zien;
 Bewerk my door den Geest, en, kan 't geſchiên,
 Kom my te hulp, als ik ben in den nood
 En dood.

Laat uw genaë my ſterken, om met kracht
 Te ſtaan, gelyk een heid, als onverwacht
 De Satan ſchiet zyn pylen, ſterk en boos,
 En loos.

Als

NAGELATENE GEDICHTEN. 99

Als waereld vleit, en alle goed aanbied,
Of anders dreigt met druk en veel verdriet,
Stop dan myn oor, en maak m' onwankelbaar

Voor haar.

Wanneer myn vleesch, dat my geduurig quelt,
My prikkelt, plaagt, en dringt, en 't hert ontstelt,
Laat my dan nooit van uwen weg afdaan;

Maar staan.

Als my een lust van U vervoeren zou,
Of zonde my belet, om met berouw
Tot U te gaan, kom Gy my dan te baat

Met raad.

Leer my den sryd, dien ik te sryden heb,
En geef my moed; op dat ik hoope schepp',
Dat ik eens worden zal, na deezen tyd,

Verblyd.

Ik zie op U, o Godt! in uwe kracht
Word fomtyds ongewoon te weeg gebragt,
Dat Gy den Satan scheld, en zonden stremt,

Als 't klemt.

Dies

Dies kom ik, Heer', en buig my voor U neêr,
 Op dat ik door uw kracht my meer verweer',
 En zie, dat Gy my trouw behulpzaam zyt,
 In sryd,

Heer', doe dat nu, terwyl ik tot U smeek!
 Niets wensch ik meer, dan dat uw hand verbreek'
 Der zonden kracht, die myn gemoed ontstelt,
 En quelt.

Zult Gy dan niet verhooren myn gebed?
 Gy weet het, waar myn ziel is opgezet,
 Och schenk het my, op dat ik U, myn Heer',
 Meer eer'!

Ik ben bereid, om onder uw gebied
 Te sryden, en te staan in al 't verdriet,
 Op dat de zonde my niet vall' meer bang,
 En vang'.

Ik geef U heel myn lichaam en myn ziel,
 In wensch, dat Gy, indien ik immer viel,
 My niet zult laten leggen, maar voortaan,
 Doen staan.

Door

NAGELATENE GEDICHTEN. 61

Door uwe hulp kan men veel daaden doen,
Die niemand kan beftaan, hoe fterk en koen
Hy weezen mogt, dies wend ik my, als nu,

Tot U.

O Godt, geef my, dat ik door d'ydelheid,
Of zonde nooit van U werd' afgeleid,
Noch voel' uw wraak, of zie het zondig quaad,

Te laat.

Wil my toch niet verftooten, om vol fmert
Te klaagen eeuwig met een treurig hert,
Noch ooit myn hoop verand'ren in geklag

En ach.

Laat my ook niet gevoelen uwe ftraf
In 't leven, in de dood, en na het graf,
En eeuwig blyven van uw zoet aanschyn,

In pyn.

Heer' op uw ftem, in 't Woord geöpenbaard,
En uw beloften, my daar by verklaard,
Hoop ik, dat Gy my niet verlaaten zult,

Om fchuld :

Want

62. W. S. W. A. N. K. E. I. S. D. A. T.

Want Jezus heeft het recht voor hen voldaan,
Die met een waar berouw Hem neemen aan,
En zich vertrouwen heel aan zyne zorg,
Als Borg'.

Dat is myn wensch oprechtelyk te doen,
Ik loop naar U, en roep, o Godt, verzoen:
My in uw Zoon, op dat ik, van schuld vry,
Bly zy!

Myn oogen zyn geslagen naar den grond;
Om dat ik heb verbroken het verbond,
En zonden deed, die, in myn eigen oog,
Gaan hoog.

Och mogt het zyn, dat in my blykbaar wierd,
Dat ik, door uwen Geest, werd' sterk bestierd,
Om Satans list en zonden te ontgaan,
Voortaan!

Ik vind geen heil, noch uitkomst in dit stuk;
Indien niet Jezus spreekt, tot myn geluk:
Ik heb voor u verdiend het eeuwig goed.
Heb moed!

EEN

E E N
G E L O O V I G E ,
GERUST IN GODTS LEIDINGE.

Of
Aandacht op Psalm 73: V. 24.

Gy zult my leiden, door uwen raad.

Toon. *Als de sien geboden.*

Stier Gy, Godt Vader, myn gedachten,
Om, wat my overkomen mag,
In uwe leiding' af te wachten,
Gemoedigd, blydschap en geklag.

Ik zal U nimmer reden vraagen,
Als Gy my klaar of duister leid;
Maar pryzen uw vry welbehaagen,
Of klagen met ootmoedigheid.

Ver-

Verleen my, Vader, zoete ruste,
 En neig myn hert naar uwē wil,

Op dat ik my in U verluste,

En in uw leiding' zwyge stil.

Ik wil uw hooge Godts regering

Opvolgen, zonder tegenspraak,

En onderwerpen uw beheering

. Myn ziel en lichaam met vermaak.

Schoon 't U gelliefde 't zoo te schikken,

Dat aarde smolt en hemel viel,

Laat zulks my niet te veel verschrikken;

Maar geef dan rust in myne ziel.

Ik weet Gy zyt de volheids ader,

Die, als my alle ding begeeft,

Kont toonen, dat Gy zyt myn Vader

En Godt, die my ten nutte leeft.

Heer' Jezus, dien men moet belyden

Te zyn de Leidsman tot de vreugd

In onderdom en vroeger tyden,

In jong'lingschap en d'eerste jeugd.

NAGELATENE GEDICHTEN. 65

Ik heb in al myn tyd genoten

De zachtste leiding van uw hand :

Wanneer ik waardig was verstootten

Te worden om myn onverstand.

Ja toen hebt Gy my aangeprezen

De paden, die ik in moet slaan.

Nu bid ik, wil noch by my weezen,

En leer my uwe wegen gaan.

Wil van my alle vrees verdryven,

En uit myn hert bekommering

Verjaagen; doe myn hoope blyven,

En onze liefde onderling.

Ik zal in alles gaern erkennen

Uw vrymagt, eer, en majesteit,

En wil my, zonder morren, wennen

Aan uw geducht en wys beleid.

Dewyl ik dikmaal by de stukken

Geleerd heb, dat een ongeluk

My aan de ziel zoo niet kon drukken,

Als 'k my verbeeld had in myn druk.

E

Ik

Ik zag veelmaal, dat Gy deed komen

De zaaken, die ik had gevreefd :

Maar Gy hebt my de schrik benomen

Door invloed van uw kracht en Geest.

Al wat Gy doet kan my verstreken

Tot prikkels, om het hemelfch goed

Te zoeken, en my op te wekken,

Dat ik bezitt' een stil gemoed.

Kom woon in my en richt myn' gangen,

En laat in druk my niet alleen ;

Op dat het blyk', door myn gezangen,

Dat ik nooit byte op den steen ;

Maar op U zie, en zoek' naar reden,

Waarom Gy my hebt gekastyd :

Laat ik die ziende, met gebeden

U smeeken, dat Gy my verblyd.

O Heer', Gy zult my niet begeeven ;

Maar hier in den genadestaar,

In dood, in 't oordeel, en in 't leven

Geleiden, naar uw wyzen Raad.

War

NAGELATENÉ GEDICHTEN. 87

Wanneer ik all' uw handelingen,
Die Gy gehouden hebt met my,
Herdenk, en all' de zegeningen,
Die ik genoot, dan word ik bly.

Ik schep een moed, om onvlergen,
(Wyl Gy my z' onverdiend beweest)

Te roepen, o wat zachte wegen
Betreed myn voet! o Hell'ge Geest,

Ik zie uw lieflyke leiding
In 't geestelyk genadewerk:

Wek my toch op tot roems verbreiding
Van mynen Godt, en maak my sterk!

Geef my stil alles af te wacften,
Wat my noch in dit traanendal

Zal overkomen, schenk my krachten,
Om moedig in elk ongeval

Te denken, dat Gy my zult leiden

In voorspoed en in tegenspoed:

Dat Gy zult nimmet van my scheiden;

Maar steeds my geeven kracht en moed.

E 2

Schenk

Schenk my bequaamheid, om te draagen

Den zegen door uw gunst besteld,

En ook de straffen en de plaagen,

Waar mée Gy zondedaad vergeld.

Gun my uw leiding op te volgen,

En als ik zegening geniet,

Dat dan de dank niet werd' verzwolgen

Door hoogmoed, of gevreesd verdriet.

Laat ik m' in alles nedrig toonen,

Gedenkend' myn onwaardigheid :

Laat waan of eerzucht toch niet woonen

In my, noch wat tot geldzucht leid.

Laat nooit de wraakzucht my bekruipen ;

Den haat en toorn weer ver van my :

Laat in myn hert geen nyd insluipen ;

Houd my van zwaare vallen vry.

Dat nooit de Duivel my aanrande

In myn perfoon, ampt, naam of huis,

Met geen bestrydingen of schande

My plaage, noch met ander kruis.

Doch

NAGELATENE GEDICHTEN. 69

Doch is het zoo uw welbèhaagen,

Dan wil ik 't leed en al het zuur,
Met taaje lydzaamheid, verdraagen,

En rusten in uw wys bestuur.

Laat Satan niet myn hert verstokken,

Dat ik uw leiding niet zou zien :
Noch ook de waereld my verlokken,

Als zy my schatten aan zal bièn.

Laat toch uw liefde sterker trekken,

Dan al het ondermaansche goed!

En uw beloften my opwekken

Tot stilling van 't ontrufft gemoed.

Geef, dat myn kennis steeds vermèere,

En met gezondheid mag myn tyd

Verloopen; dat myn ampt met eere

Door my bediend werd*, vry van nyd.

Doe my steeds denken, dat uw zegen

All' deeze zaken heeft beleid

Tot heil van my, en overweegen,

Dat zulks my wekt tot dankbaarheid.

Maar noch uw zegen, noch uw leiding,

Hoe goed en zacht die mogte zyn,

Zal my beweegen tot verbreiding

Van uwen lof in vreugd of pyn :

Zoo my niet helpt de Geest des Heeren,

Dien men tot hulp verwachten moet.

Kom dan, o Geest, naar myn begeeren,

Daal neder in myn hert met spoed!

Wil toch het zelve overreeden,

Dat Jezus steeds myn Leidsman zy!

En sterk my krachtig, om myn treden

Te schikken naar uw heerschappy.

Laat ik m' in uw geley wel draagen,

En nimmer wyken van het pad

Naar Zion; noch in loop vertraagen,

Tot dat ik kom in 's hemels stad :

Daar Gy, my leiden zult aan wat'ren,

Die nimmer worden-uitgedroogd.:

Tot eng'lenzang, Gods lof, en 't schát'ren

Van heil'gen, 't welk myn ziel bedoegt.

NAGELATENE GEDICHTEN. 71

De Waare

VERGENOEGING DER ZIELE

in

G O D T.

Of

Aandacht op Psalm 73 W 26.

Godt is de Rotssteen myns herten.

Toon. *De Lofzang van Maria.*

O Godt van zaligheid,
Die alles hebt bereid,
Den Hemel, Zee en Aarde,
En door uw magt en hand,
Noch alles houd in stand,
In cierlykheid en waarde:

E 4

Die

Die steeds met recht geroemd,

En Rotssteen word genoemd,

Om veilig in te rusten :

Waar naar men vlucht en vlied,

Wanneer men onraad ziet,

En zich in kan verlusten.

Gy zyt een sterk Kasteel,

Waar in de ziel geheel

Zich zéker kan bevinden :

Schoon zy wel word verrast,

En dikwils aangetast,

Niets kan haar daar verslinden.

Wyl uwe magt bevryd

Van quaaden, en altyd

Bescherming kan verleenen;

Hoewel een ziele druilt,

Wanneerze by U schuilt,

Verdryft Gy al haar weenen.

NAGELATENE GEDICHTEN. 73

Zy kan zich met een lied
Vermaaken in verdriet,
En blyde quinkeleeren;
Wyl zy in U, haar Vriend,
Heil, trooft en sterkte vind,
Zoo veel zy kan begeeren.

Gy zyt een vaste Rots,
Die tegen 's vyands trots,
En euvelmoed kont dekken:
Die onbeweeglyk staat,
En al wie tot U gaat
Tot veiligheid kont strekken:

De liefde woont in U,
Van U is onrust schuw,
En wat een ziel kan quellen:
De ziel word hier op d' aard
Getrouw van U bewaard,
Dat niets haar nêr kan vellen.

E s

Dies

74 W. S W A N K E S

Dies kom ik voor uw' troon,
O Vader, door den Zoon,
En stel het als een waarheid,
Dat niets U is gelyk
Op aard', in hemelryk,
En vinde daar in klaarheid.

O Heer, stort op my nêr
Uw Geest, dien ik begeer,
En leer my vroeg en spade!
Ay geef my meerder kracht!
Ontdek my ook uw magt
Tot troost, hulp en genade.

Betoon uw wonderwerk
Aan my, en maak my sterk,
Om U meer aan te kleeven :
En, schoon Gy het gezicht
Der engelen in 't licht
Aan niemand hier wilt geeven,

Schenk

NAGELATENB GEDICHTEN. 75

Schenk my den naasten trap
Aan 't hemelfch burgerfchap,
In liefde, in vertrouwen
En hoop, die is gegrond,
Dat ik U, naar 't Verbond,
Eens boven zal aanschouwen.

Geef my geduurig stof,
Om uwen Naam met lof
Te melden, tot betooning
Van dank; stel my in staat,
Om U en uw genaad
Te pryzen, groote Koning!

Ik roep U-toe oprecht:
O Heer! ik ben uw knecht,
Naar U gaat myn begeeren;
Gy zyt my aangenaam,
Gy zyt alleen bequaam,
Om myn heil te verméeren.

Dg

De Hemel kan my niet
 Ontneemen myn verdriet,
 Noch 's Hemels groote zaaken :
 Hoe schoon die zyn vermeld,
 En heerlyk voorgesteld,
 Om zielen te vermaaken.

Zy zyn myn lust niet waard;
 Maar maaken my bezwaard,
 Als 't buiten U zou weezen :
 Ja als ik U niet vind,
 Wat dan myn geeft verzint,
 Het kan my niet geneezen.

Geen aarde geeft my vreugd;
 Geen water my verheugt,
 Geen eer, noch schatten zullen,
 Met al wat 't oog bekoort,
 En tot vermaak behoort,
 Myn ziels begeert' vervullen.

Godt

NAGELATENE GEDICHTEN. 27

Godt is alleen het Goed,
Dat mynen lust voldoet,
Hem wil ik vlytig eeren;
Niets wil ik buiten Hem
Verleenen hert of stem,
Bejaagen, noch begeeren.

Met Godt ben ik geruft,
In Hem vind ik myn lust,
En zoek Hem te behaagen.
Godt is myn hoogste schat,
Al wat myn wensch bevat:
Ik wil het met Hem waagen.

Wel aan, myn ziel, wel aan!
Wil naar dien Rotssteen gaan,
En u in Godt verblyden,
Wil ernstig wat van d' aard'
U aankleeft, als niets waard,
Verachten en vermyden.

Stel

Stel niet uw hoop op 't goud,
 (Waar op een dwaas vertrouwt)
 Op eer, of 's waerelds zaaken;
 Want zoo gy daar op steunt,
 Naar jaagt, verkrygt, op leunt,
 Het mag u wat vermaaken :

Maar als het lichaam scheid
 Van d' aard', dan word bescheid
 't Gewoel in d' ydelheden :
 Ga liever recht naar Godt,
 Hy zy uw Rots en Lot,
 En zoek Hem met gebeden.

Want Hy heeft meest den tyd
 Des levens u verblyd,
 En zich vertoond weldaadic :
 Hy heeft u als zyn kind
 Zeer tederlyk bemind,
 En u geweest genadig.

Dit

NAGELATENE GEDICHTEN. 99

Dit deed Hy, schoon gy Hem
Niet eerde met uw stem,
Gedrag en lichaams leden :
Ja, schoon gy menigmaal,
Na 't vriendelyk onthaal,
Hem tergde tegen reden,

En smaadde zyn gebied ;
Dat heeft Hem daarom niet,
In zyne handelingen,
Veranderd tegen u,
Maar Hy schonk toen, en nu,
Aan u zyn zegeningen.

Hy maakte u gezond,
Hy bragt u in 't verbond,
En deed u naar Hem hygen.
Ja ik ben overreed,
Dat Hy meer aan u deed,
Dan veete ooit verkrygen.

Doch

Doch dit is 't niet alleen,
Waarom ik hertlyk meen
Voortaan Godt aan te kleeven;
Om dat Hy my behoed,
Gezondheid, tyd'lyk goed
Engestelyk kan geeven :

Maar wel byzonder dit;
Dat Hy het al bezit,
Wat my kan vergenoegen :
Dat Hy is hoogst volmaakt,
Waar door ik wierd geraakt,
Om my by Hem te voegen.

Dies vind ik my verpligt,
Om Hem, met stem en dicht,
Als Opperheer t' erkennen :
En 'k wensch met vasten loop,
In een gegronde hoop,
Naar die Rots voort te rennen.

NAGELATENE GEDICHTEN. 81

Dewyl Hy heeft verklaard,
Wie naar Hem op deez' aard'
Als Rotssteen sterk verlangen;
Dat Hy dien gunnen zal
Te woonen in 't geschaal
Der hemelsche gezangen.

Ik geef dan God' de hand,
En wacht het eeuw'ig pand
Des Hemels, op de tyden,
Die Hy in zynen Raad
Bepaalde, maakend' staat,
Dat Hy my zal verblyden.

Hoewel ik niet in my
Bevinde, waarom Hy
My gunstig aan zou schouwen;
Zulks neemt in my niet weg,
Dat ik met waarheid zegg',
Ik wil op Hem vertrouwen.

O nooit volprezen Heer,
 Breng my haast in 't verkeer
 Met U, in 't Hof hier boven!
 Leid my tot het gezicht
 Van U in 't hemelsch licht,
 Daar U de eng'len looven.

Daar elk der Seraphim,
 Volmaakten, Cherubim,
 En aller eng'len Chooren,
 Met aangenaam geluid,
 Hun stem, eeuw in eeuw uit,
 Met dankbaarheid doen hooren,

En in het zott accoord
 Van cyters, stem en woord
 In 't minste niet vertraagen:
 Maar met een hert, vol vreugd
 By Godt op 't hoogst verheugd,
 In lofzang God' behaagen.

B E

B E D E

om

VERLOOCHENING

Of

Aandacht op Lucas 9 W. 23^{er}

Zoo iemand achter my wil komen, die verloochene zich zelven, en neeme zyn kruis dagelijks op, en volge my.

Wanneer de eerste mensche quam
Uit zynes Maakers handen, nam
In hem geen plaats lust of gedachte
Naar 't geen Godt was onaangenaam,
En hy vond zich geheel bequaam,
Om al te doen wat Godt verwachtte.

F 2

Hy

Hy kon zich in zyn zalig lot
 Verblyden, en alleen in Godt,
 Als 't hoogste Heilgoed, zich verlusten.
 Hy was met hebluff niet bezet,
 Noch wierd door 't zondig hert belet
 Om in Godts wil en wet te rusten.

Hy dacht niet, in die eerste jeugd,
 Dan op zyn heil in Godt en deugd;
 Hy had geen lust tot and're zaaken,
 Die streden met des Scheppers wil,
 En gansch voldaan, verheugd en stil,
 Kon zich zyn geest in Godt vermaaken.

Maar toen de mensch zich heeft vergift,
 En in zyn oogmerk had gemist,
 Met naar des Satans stem te luist'ren;
 Vond hy van Godt zich afgekeerd,
 En zag zyn werk, wil en begeert',
 Door onverloochendheid, verduist'ren :

NAGELATENE GEDICHTEN. 85

Waar door zyn hert een broeynest wierd
Van lusten, en zyn wil bestierd
Tot ongeöoreloofte dingen.
Hy voelde, dat hem Satans kracht,
En stem had tot den val gebragt,
Waar door hy zich niet kon bedwingen :

Het geen noch duurt en duuren zal,
Tot dat de mensch van zynen val,
Door Godt (daar toe reets uitverkoren)
Word weër hersteld in zynen staat;
Verkrygt Godts beeld, gunst en genaad',
En door Godts Geest word weërgebooren:

Doch die reets weërgebooren zyn,
Zyn altyd noch in angst en pyn
Door veele onverloochendheden;
Gelyk elk Christen, die Godt mint,
In zich met droefheid ondervind,
Dies gaat hy tot Godt met gebeden :

F 2

Uit

Uitroepend' met een smeekend hert,
 En met oprechte zielefmet;
 O Godt! laat ik my naar U worgen,
 En weeren eigen wil en zin;
 Ja al myn lust; en in uw min
 My door bekeering vergenoegen.

Och of het U, myn Godt, bewiel,
 Dat ik uw naam, met lyf en ziel,
 Hier in 't begin en namaals boven,
 Verheerlykt eenwig voor uw troon,
 Godt Vader, Jezus, 's Vaders Zoon,
 En Geest mogt bly en dankbaar loeven!

Ik heb, Heer' Jezus, ict gehoord,
 Dat Gy ons naliet in uw Woord:
 Zoo iemand achter U wil komen,
 Dat die dan moet, in ieder deel,
 Verloochend zyn, en in 't geheel
 Zich zelve en zyn wil betoemen.

Dat

NAGELATENE GEDICHTEN. 83

Dat hy moet dagelyks zyn kruis
Opneemen, draagen, en zyn huis,
Zoo wel als goed en eer en staat
Verachten, en U op den weg,
Dien Gy betrad, met overleg,
Návolgen, en zyn weg verlaaten.

Dit heb ik nader overdacht;
En wyl Gy zulks hebt voortgebragt,
Wierd ik beluft om 't goed te keuren:
Maar als ik dacht, hoe 't met my staat,
Met myne kracht, en wat gonaed'
Daar toe behoort, dan moet ik treuren:

Om dat ik niets in my bevind,
Dat mynen quaaden wil verwint;
Maar ik word dikwils zelf verwonnen:
Ik vind ook geen verloochening
Van mynen lust aan eenig ding;
Maar 'k steuit, als ik het heb begonnen,

Een schoon ik wensch, om voort te gaan,
 Helaas! ik moet steeds blyven staan
 Bedroefd en met beschaamde kaaken,
 Uitschreeuwende : grootmagtig Godt,
 Ik hoor uw wil en zie 't gebod,
 Doch kan naar wensch my niet opmaaken!

Ik vind in my wel lust, maar kracht
 Ontbreekt, dies zie ik op uw magt,
 Om my van 't eigen af te trekken,
 Ja af te scheuren, want myn hert
 Wil daar niet aan, maar word verwerd,
 Als ik het daar toe op wil wekken.

Ik tracht, in 't geen Gy hebt gezeid,
 Met ootmoed en gewilligheid,
 Te luist'ren naar uw les en reden :
 Dewyl Gy my zyt voorgedaan,
 Word ik met yver aangedaan,
 Om op te volgen uwe treden.

Ver-

NAGELATENE GEDICHTEN. 89

Verloochening, die groote deugd,
Tracht ik te leeren en met vreugd
Geduuriglyk in 't werk te stellen;
Om dat ik weet, dat die alom-
Geleerd word in het Christendom,
En rechte Christ'nen moet verzellen.

Gun, dat ik nimmer word' verstrikt
Door iets uitwendigs; noch verschrikt
Myn liefste pand U wêer mag geeven.
Laat ik verloochend zyn aan 't goed,
Gemak, vermaak, lof, naam en bloed,
Ja, als Gy 't eischt, ook aan myn leven.

'k Wil op geen kennis, eerlykheid
Noch matigheid, noch wat my leid
Tot deugd of deugdsbetrachting, stènnen;
Maar die voorbyzien, en dit pad
Van zelfs verloochening, dien schat
Verkiezen, en op Christus leunen.

Och mogt ik ook al 't dwaas gewin,
 Geschat by menschen, en myn zin;
 Verwerpen met het schaad'lyk eigen;
 En rennen door geloof en hoop
 En liefde, met een vollen loop,
 Naar Godt Drieën, die 't hart kan neigen.

Kon ik ontbloot zyn van al 't geen
 My hindert, en daar aan met een
 Een scheidbrief geeven en verzoeken,
 Dat Jesus my geev' lust en kracht
 Om Godt te dienen dag en nacht
 En alle zonden te vervloeken.

Mogt ik het kruis met groot geduld
 Omarmen, en 't (met Geest-gevuld)
 Op Jezus wetspoor willig draagen;
 My schikkende, hoe langs hoe meer,
 In 't leven naar Godts Wet en leer;
 Op dat Hy in my schepp' behaagen,

Doe

NAGELATENE GEDICHTEN. 90

Doe my toek, Heer, in mynen staat
Verbannen 't ongelooft, als 't quaat,
Waar door ik dikwils wierd bedrogen,
En my toekeren naar het Icht,
Dat in uw gunstrik aangezichte
Gezien word door geloovig' oogen.

Ay laat ik my aan U, verblyd
Opdraagen, en in mynen sryd
Veel blyken geeven van een Christen!
Ja tot uw eer, o Godes Zoon,
Het lyden torffen, als een kroon,
En dus den Satan 't ryk betwisten,

En spreekten; weg, o ziels verdriet;
Myn eigen wil, ik lief u niet,
Om daar in meer te blyven hangen!
Gy hebt te veel door valsche min
Myn ziel vervoerd en mynen zin,
Gelyk een Delfla, gevangen.

Had

Had ik maar kracht, ik zou uw schoot
 Ontvluchten, en uw wiffe dood
 Verhaaften in all' myne zaaken;
 Ik zou u, boozen dwingeland,
 Vernielen, of u doen met schand
 Vertrekken en myn gramschap fmaaken.

Ik zou des Heeren heerschappy
 In liefde wenschen over my,
 Aan Godt myn hand en herte geeven.
 Ik zou myn heerschappy en wil
 Verfoeijen, en my houden ftijl,
 Om heiliger voor Godt te leeven.

Behoed my, Heer, voor trotfen waan
 En myne ziel voor valsche paën;
 Op dat ik niet verval in strikken.
 Leer my verloochend zyn aan al,
 Wat my zou brengen tot een val,
 Of in myn staat niet kan verquikken.

Laat

NAGELATENE GEDICHTEN. 93

Laat ik toch (op Godts Woord gegrond)

My voegen naar uw wil en mond,

En onverloochendheid bevechten;

En toonen, dat ik, toegewyd

Aan Christus, nu, en ook altyd,

Wil wand'len met Godts vroomen Knechten.

Ik wil uitroepen, o myn Heer'!

Ik ben myn eigen voogd niet meer;

Ik ben myn eigen lust ontweken:

En schoon ik dikmaals U verloor,

En naderhand U wêer verloor,

Ja in myn opzet ben bezweken:

Ik hou my noch aan myn verbond,

Dat ik weleer sprak met myn mond,

En met myn hand heb onderschreven:

Dat ik zou laten 't eigen ik,

U lieven ieder oogenblik,

En jaagen naar het eeuw'ig leven.

Myn

942 DE W. J. H. S. W. A. N. K. A. B. I. S. A. M.

Myn zal, dien Godt, als 't hoogste Goed,
En denk, dat gy haast komen moet
Voor zynen Richterstoet hier boven :
Bezorg uw zaak voor d'eenwighheid,
Heb in uw zaken goed beleid,
En vang besta aan den Heer te looven.

Al 't aardfche kan u geene rust
Verfchaffen, noch uw zielelust
Voldoen, om dat het zal bezwyken :
Ja als 't u reuk zou noodig zyn,
Om te bezitten, dan uw pyrr
Vermeerderen met u t' ontwyken.

Wel aan ! ik wil met opzet nu
Verloochend weezen, en trouw U,
O Jezus, als myn meester, volgen,
In wensch, dat ik in geen geval
U liefdeloos bedroeyen zal,
Of maaken, dat Gy werd verbolgen.

NAGELATEN GEDICHTEN. 98

Myn hert is, Heer, een modderpoel
Van vuile luft en vreemd gewoel,
Dat met den Satan aan wil spannen;
Waar door ik niet kan doen myn pligt,
Om naar den eifch van 't godd'lyk licht,
De zonden uit myn hert te bannen.

Het eigen zet zich op den troon,
En maakt zich aan 't gebied gewoon;
Ja 't weet op alles maatw te letten,
Als ik van zelfs verloochening
Of spreek, of rep, in 't minste ding,
Zoekt het my aardig om te zetten.

Laat my uw Geest, op elken dag
Opwekken, op dat ik U r'ag
Verhoog, en U lof toebreng!
Dat ik U nimmermeer vergeet
Door eigen sieide, wyl ik weet,
Dat Gy dien Daal niet kout geheng.

Geef

Geef my meer kracht, om tegenstand
 Te bieden, leid my by der hand,
 Om alle lusten t'onderdrukken :
 Laat niet de minste blyk of schyn
 Van 't wasreldsch in my ov'rig zyn;
 Stel my in staat om 't uit te rukken.

In voorspoed en in tegenspoed
 Richt mynen gang, stier mynen voet,
 Om steeds myn dwaazen zin t'ontloopen,
 En met verachtinge van al,
 Wat waereld geeft, in elk geval,
 Naar U te gaan, op U te hoopen.

Op dat ik werde voorbereid,
 Om voor uw' troon in heerlykheid,
 Uw aangezicht eens aan te schouwen;
 Gedenkende, dat al het goed
 En eer en wellust voor 't gemoed
 Niet dienen kan om op te bouwen.

NAGELATENE GEDICHTEN. 97

O Godt! schenk my die zegening,
Dat ik u diene zonderling,
En dat my nimmer mag verdrieten
Van alle schezels af te zien,
En my geheel U aan te bién,
Om U geduurig te genieten.

Gy zyt het voorwerp van myn min,
Het einde, voortgang en begin
Van alle myn genegentheden.
Maak van my een verloochend mensch;
Verlicht myn geest; geef my myn wensch;
Dat ik U vreez', naar 't Woord en reden;

Dat Jezus en zyn heerschappy
Alleen my lief en dierbaar zy,
En niets my mag in 't ooge komen,
't Welk hier myn hert bekooren kan;
Maar maak myn geest meer los daar van,
Tot dat ik eens weerd opgenomen.

G

Daar

Daar geen verlooehening van iet is te vinden
 Dat men begeert, of hier geniet; o' wils in 't
 Of daar verkrygt; ooit plaats kan vinden
 Om dat het is een eewig Goed; dat alle doet
 Dat allen wensch en lust voldoet; en niet
 En al het eigen doet verzwinden.

Gelukkig, die verlooehend is, en niet
 En zulks door Godts getuigenis kan zien
 En zegen merkt in alle dingen!
 Die blyken geeft in zynen staat;
 Dat hy Godt lieft; Godts wil en Raad
 Verkeest in all' zyn handelingen;

Die kan met zelfsverlooehening
 Godt dienen, als een hemelling,
 En Hem, als 't hoogste Goed, vereeren;
 Schenk my, o Heer', dit groot geluk,
 Dat ik bewyz', in ieder stuk,
 Dat ik U liev'; wil 't my toch lessen.

UIT:

NAGELATENE GEDICHTEN. 99

U I T G A N G

V A N H E T H E R T E

naar den

H E E R E J E S U S.

Of

Aandacht op Psalm 104 V 34.

Myne overdenking van Hem zal zoet weezen.

Toon. *De Lofzang van Simeon.*

Beschouw ik uwen naam,
Waar mede Gy bequaam
Benoemd zyt, Heer', voor deezē,
Als Godt en Middelaar,
En zie ik, hoe Gy klaar
In 't Woord zyt aangewezen,

G 2

Als

Als Jezus Christus, 't Hoofd
Der Kerk, te recht geloofd

Te zyn uit Godt gebooren :

De Heiland, Bruidegom,

Naar wien Godts Volk alom

Verlangt, wenscht en wil hooren :

Dan zegt myn hert terstond,

En spreekt ook met den mond;

Gy zyt myn Godt en Heere;

De Raad en Vredevorst,

Naar Wien myn ziele dorst,

Dien ik met ernst begeere.

Beschouw ik uw natuur,

Uw' ampten, ryksbestuur,

En wonderlyke staaten,

Die Gy hebt ondergaan,

Dan word ik aangedaan,

Om, met uw' onderzaaten,

NAGELATENE GEDICHTEN. 101

U liefde, dienst en eer
Te toonen in 't verkeer
Nu en in heel myn leven :
En als ik voeg daar by
Weldaaften, die Gy my,
En aan uw Volk, wilt geeven ;

Dan roep ik vrolyk uit,
Met uw geliefde Bruid :
't Zyn all' begeerlykheden,
Die men in Jezus ziet ;
Hy heeft het hoogst gebied,
Ik schat Hem hoog met reden :

Myn lust, wensch en vermaak
Bestaat in deze zaak,
Dat ik tot Hem mag spreken ;
Zyn schoonheid, dierbaarheid,
En wat Hy heeft bereid
Mag uiten, en dus smoecken :

O Koning van uw kerk, die U
 Ik zie het wonderwerk van U
 Van uw geboorte en lyden, die me doet
 Hoe Gy een hellewicht
 Kont brengen tot het licht,
 En van Godts toorn bevryden.

Hebt Gy, door uwe mijsde
 In my te weeg'gebragt,
 Dat ik, van Satans banden
 Ontslagen, U belyd
 Laat ik dan nu, verblyd
 Myn ziel aan U verpanden,

En zeggen, hoogste God, my
 Verquikker van 't gemoed,
 Hoe zoet zyn mi uw' gedachten,
 Als die my, buiten smert,
 Opkomen in het hert
 Door uwes Geestes krachten.

Maar

NAGELATENE GEDICHTEN. 103

Maar dan, voornamelyk,
Als Gy my schenkt een blyk
Van liefd' in myne frierts,
En, hoe Gy sterken kent,
Laat melden met myn mond,
En roemen met myn herte.

Daar van kreeg menigmaal,
Myn ziel in 't zoet ontmaal,
Van U gewiffe stukken
Het geen ik, zonder licht,
Des Geestes, schoon verplicht,
Niet recht weet uit te drukken.

Maar in verwondering,
Uw zachte handeling
Met my, en uwse zegen,
Dien Gy my steeds beweest,
Doet roemen, en myn geest,
Tot melding maakt genegen.

Als ik word' opgewekt,
Om 't geen tot eere strekt
Van U te overleggen;
En voel een liefdedrang,
Om in een lofgezang
Tot U met ernst te zeggen :

O Goël, blank en rood,
Van luister nooit ontbloot,
De schoonste van de menschen;
Die 't hert van elk bekoort,
Wie U maar ziet of hoort,
Geen schooner kan men wenschen!

O Jezus , levens Vorst,
Verquikker in den dorst!
Naar U gaat myn verlangen;
Ik buig my voor uw troon,
Godts en des menschen Zoon,
Wil my in gunst ontfangen!

NAGELATEN GEDICHTEN. 105

Ik noem U, Zielenlust,
Myn troost, myn schat, myn rust,
Myn rotssteen, licht en leven;
Die in 't genadewerk
U toont getrouw en sterk
Waarachtig en verheven;

Die in U zelve leeft
Volzalg, en ook geeft
Het heil aan all' de zielen,
Die U met lof en eer
Aanbidden, als haar Heer,
En voor U nederknielen.

Myn ziel wil naar U gaan,
En voor U open staan,
Tot dat ik U gevoele
In 't binnenst' van myn hert;
Op dat ik heilig werd',
't Welk ik oprecht bedoele.

O Heiland, iſtrydbaar Held, en
 Die leden nedervelt,
 Wie U niet wil verderen,
 Maar ook zachtmoedig zyt
 Aan al, die zich, met vlyt,
 Van Satans dienſt af keeren,

En onder uw banier
 Zich ſchikken, die het vier
 Des Geestes niet uitbluffchen;
 Maar tegen alle magt
 Der vyanden met kracht
 Staan, en uw handen kuffen.

Dat heeft my overreed,
 (Wyl ik U ken, en weet
 Uw godd'lyk welbehâagen,)
 My, zonder uitbeding,
 Aan U, door handeling,
 Gulhertig op te draagen.

O

7 3

Om

NAGELATENEGEDICHTEN. 807

Om al des Sams lutt,
Wanneer hy my betwift,
Of lokt, dan byn verlocking
T' ontvliden, niet naar hem
Te luiften, maar van hem
T' ontwyken met verlocking.

Wierd ik noch meer gekent,
En door uw Goet bewaert
Met liefdegloed van blaken,
Dan zou ik komen samen
Hem moedig tegengaan,
En door uw krachts verlossen.

O 's Vaders Woederling,
Die boven alle ding
Uitneemend zyt verheven,
En meest vermeerlykt word
Als Gy uw gaver stott
Op ons in 't geestlyk leven.

Stort

Stort uwe gaven uit
 Op my, als Uwe Bruid,
 En wil my cierlyk kleeden
 Met priesterlyk gewaad,
 Met kleed'ren van genaad,
 En uwe koff'lykheden.

O Jezus, held're Zon,
 En zegenryke Bron!
 Die licht en kont verryken
 Met eenwig duarend goed,
 En vreugde voor 't gemoed,
 Wanneer men zou bezwyken

Die kont, met eenre straf,
 Een hert, hard als metaal,
 Doen branden en verzachten,
 En door uw heilzaam vocht
 Brengt gy tot achterdocht
 Hem, die gevoelt uw' krachten.

NAGELATENE GEDICHTEN.

O ware Appelboom,
By wien men, zonder schroom,
Neêrzittén kan en rusten:
En, onder 't zoet genot
Van uwe vrucht, met Godt,
In schaduw zich verlusten.

Ik wensch uw zoete vrucht,
Met liefdes tedre zucht,
Geduuriglyk te smaken;
En in 't gezicht van U
My waarlyk dankbaar nu,
En eeuwig te vermaaken.

Verloffer van de dood,
O Bystand in den nood
En alle zwaarigheden;
Die op myn' gangen let,
Verhoor myn stil gebed
En luister naar myn reden

Schenk

O Heiland, **U** frydbaar Held, **U** die
 Die leden nedervelt,
 Wie **U** niet wil verderen,
 Maar ook zachtmoedig zyt
 Aan al, die zich, met vlyt,
 Van Satans dienst af keeren,

En onder uw banier
 Zich schikken, die het vier
 Des Geestes niet uitbluffchen;
 Maar tegen alle magt
 Der vyanden met kracht
 Staan, en uw handen kuffen.

Dat heeft my overreed,
 (Wyl ik **U** ken, en weet
 Uw godd'lyk welbehâagen,) **U**
 My, zonder uitbeding,
 Aan **U**, door handeling,
 Gulhertig op te draagen.

o

7 3

oo

NAGELATENEGEDICHTEN. 807

Om al des Sams 183,
Wanneer hy my betwilt,
Of lokt, dan byn verlocking
T' ontvliden, niet naar hem
Te luiften, maar den heil
T' ontwyken niet vervocking.

Wierd ik roch meer gekent,
En door uw Geest bewaert
Met liefdegloed van Manen,
Dan zou ik komen dinn
Hem moedig tegenaan,
En door uw krach verschaan.

O 's Vaders Voederling,
Die boven alle ding
Uitneemend zyt verheven,
En meest vernooiyk uw roep
Als Gy uw gaver stort
Op ons in 't geestlyk leven.

Stort

Schenk my uw heilig beeld,
 Dat Gy hen mededeelt,
 Die smeekend' aan U denken;
 Want die zich U vertrouwt,
 Dien wilt Gy menigvoud
 Uit uwe volheid schenken.

Ik roem uw heerschappy,
 Geef, dat het blyk' in my,
 In woorden en in werken,
 Dat ik naar Uw gebod
 My schik, U dien', o Godt,
 En and'ren wensch te sterken.

O Herder, die geleid
 Uw Volk in goede weid',
 Aan wat'ren der genade!
 Verleen my overvloed
 Des waters, en uw bloed,
 Op dat ik my recht bade.

NAGELATEN GEDICHTEN. 111

Bewys my uw zorg,
O Heiland, **Heer** en **Borg**,
En doe my blydschap hooren
Laat ik niet van U gaan;
Maar voor U blyven staan,
Tot dat Gy nsigt uw' ooren

En spreekt het troostryk woord:
Ik heb uw stem gehoord,
Uw smeeking, zucht en traanen:
Ik spreek U naar het heer,
En zal, in plaats van smert,
Den weg tot vreugde baanen.

Geef my die groote zaak;
Op dat ik met vermaak,
En aangenaame klanken,
Uw heerlykheid erken,
En toone, dat ik bea
Bereid, om U te danken.

Gy hebt my toegezegd,
 Als ik U dien opricht,
 Dat ik dan zal erlangen
 Den wensch van myne ziel.
 Och of 't U welgeviel,
 Dat ik dien mogt ontfangen!

Dan zou ik meer met kracht,
 Dat Gy van my verwacht
 Volvaardiglyk volbrengen;
 Ik zou verwydering
 Met U, in 't minste ding
 Niet maaken, noch gehengen.

Ik hield U altyd vast,
 En wierd zoo niet verrast
 Door zonden, 'k zou my buigen
 Voor U, en, door uw min
 Bekoord, naar uw en zin
 My schikken; en betuigen;

Kom

Kom lieve Jezus, kom!
Myn liefste Bruidegom,
Wil U toch meer ontdekken!
Een grooter liefdeblyk
Van U zal haastelyk
Myn liefde meer verwekken.

O Godt van majesteit!
Ik roem uw heerlykheid,
En goddelyke straalen,
Die Gy aan elk vertoont,
Dien Gy uit liefde loont,
En brengt in 's hemels zaalen:

Daar men uw aangezicht
Aanschouwt in 't hemelsch licht
By all' de hemelingen,
Die U steeds hulde bién,
En roemen, onder 't zien,
Met ziels verwonderingen.

H

Ay

Ay maak myn hert gereed,
 Om, volgens myne beed',
 Myn stem by hen te voegen,
 Die Gy daar voor U stelt
 Op dat myn ziele meld'
 In U haar vol genoeg.

O Godt, is 't noch geen tyd,
 Dat Gy myn hert verblyd
 Door zulke heilsbewyzen?
 Ik wil, met lydzaamheid,
 Dan 't geen Gy hebt bereid
 Verwachten, en U pryzen;

En uitzien naar het uur,
 Dat Gy in uw bestuur
 Voor my wilt zelf bepaalen,
 Wanneer Gy door de dood
 My zult in Abrâms schoot
 Tot blydschap overhaalen.

KLAG-

K L A G T E

over de

KRACHT DER VERDORVENTHEID

Of

Aandacht op Rom: 7 W 24.

*Ik, elendig mensch! wie zal my verlossen uit het
lichaam deezes doods?*

Toon. *Hertknaagend omverzetlyk enz.*

Drieëinig Heer', rechtvaardig, heilig Godt,

Och of ik U had tot myn deel en lot!

Om my t' ontdoen van 't geen Gy straft en haat,

Het quaad.

Ach wie geeft my, dat ik elendig mensch

Van zonde word' verloft, en kryg' myn wensch,

En word' ontheft van schuld, van straffe, nood

En dood!

H 2

Myn

Myn zondig hert is my de grootſte laſt,
 Het kleeft my aan, en 't houd geduurig vaſt;
 Zoo dat ik niet kan doen, geruſt en ſtil,
 Godts wil.

Het woelt, het quelt, en laat my nimmer ruſt;
 Waar door myn hoop vergaat en word gebluſt,
 Dat ik eens ooit geheel bevryd zyn zal
 Van val.

Dat maakt my mœe, en baart in my gezucht,
 Als ik bevind, dat Godt, zoo hoog geducht,
 Steets wörd onteerd door my, dien Hy behoed,
 En voed.

De zonde doet my 't grootſte ziels verdriet,
 Om darze my beneemt, dat ik één lied,
 Of een gebed, tot lof van Godt, of pſalm
 Uitgalm.

Ik wenſch te zien de zond' in haaren aart,
 Wat quaad het zy, en hoe men word bewaard;
 Op dat ik haare kracht met ernſt verbreek'
 En ſpreek' :

NAGELATENE GEDICHTEN. 117

O monsterdier, ik voel uw groote kracht,
Die gy geduurig toont met al uw magt!
Waar toe bespringt, gy, snoode, steeds myn hert,
Tot smert?

O wangedrocht, uitbraakzel van de hel!
Raad gy my aan met zonden, als een spel,
Te leeven tot myn eeuwig zielsverdriet?
'k Zoek 't niet.

Gy word by my geschat als 't hoogste quaad,
En ook vervloekt van alle, die genaad'
Bezitten, wyl gy zyt, en uw geslacht,
Veracht.

Ik schrik, als gy u roert, en my verschynt;
Maar ik ben ganfch verheugd, als gy verdwynt;
Want gy verwekt my smert, geweene, geklag
En ach.

Och of ik u geheel verwinnen kon!
Maar ik zag nimmer kans, wat ik begon,
Om u uit 't hert te weeren, voor altyd,
Door ftryd.

H 3

Gy

Gy zyt te loos, dat ik u zou verflaan,
 Ik ken u ook te boos, om weg te gaan,
 Als gy niet word verwonnen door 't gezet

Gebed;

En door de kracht des Geestes word vernield,
 Of door het waar geloof geheel ontzield;
 Maar als men u geduarig niet verflaat,
 Gy staat.

Ja gy hervat den sprong in nieuwen stryd,
 En toont uw boos beleid in wraak en nyd,
 Om al te doen, wat gy, tot myne klagt,

Bedacht.

Als gy my hebt verwonnen, tot myn smert,
 Dan komt gy wonen in myn treurig hert,
 En toont de grootheid van myn zondig quaad,

Met smaad,

En overdringt my, dat ik heb begaan
 Met u een daad, die nimmer kan bestaan
 Met liefde Godts; maar die genae verstoort,

Naar 't Woord.

Gy

NAGELATENE GEDICHTEN. 119

Gy zegt, dat nooit myn hert de heerschappy
Van Jezus heeft omhelt, om dat gy my
Kont dwingen naar uw wil, en maakt bevreemd
Myn geest.

O zondelust, gy plaatst u op den troon
Van 't hert, en maakt my uwen dienst gewoon,
Ik zie uw werk, om my gansch te verstaan,
Of schâen.

Och wierd gy meer van my met haat verfoeid!
En wierd ik nooit door zondelust gemoeid;
Dan zou ik dienen bly en looven meer
Myn Heer'.

Maar nu, helaas, zyt gy my in den weg!
En schoon ik hou de wacht, en overleg,
Hoe ik u best zal brengen in 't verdriet,
't Gaat niet.

Dies ik altyd met hert, met tong en mond
Moet klaagen, dat ik word verdwerft terstond
Door zonde, die my steeds myn weg betwist

Met list.

H 4

Wyl

Wyl Godt van my eifcht, dat myn eigen mond
 Bekenne 't quaad gedrag, en myne zond',
 Is 't billyk, dat ik zulks, ter deezer tyd,
 Belyd.

Och mogt myn geeft en tonge vaardig zyn!
 Om myn afgryzen van het boos fenyn
 Der zonde te doen blyken, in myn staat,
 Met haat.

Vrywillig, uit het diepste van myn hert,
 Verfoei ik alle quaad, dewyl het smert
 In my verwekt, en dat Godt zulks verbied,
 En ziet.

My dreigt de straf van opgehoopte fchuld,
 En God' komt toe de eer van zyn geduld;
 Dies is 't myn pligt, dat ik my voor Hem stell';
 En tell'

De zonden, groot en klein, die ik bedreef,
 En waar ik, tegen eifch, God' fchuldig bleef;
 Ja waar ik heb in pligt, fchoon vergewift,
 Gemift.

Dit

NAGELATENE GEDICHTEN. 121

Dit doet my staan met schaamte en met schand',

Bewuft, dat ik niet kan met myn verstand

De schuld verbloemen, of die tegenstaan

Voortaan.

Neen liever wil ik kennen al myn schuld,

En Godt ootmoedig smeeken om geduld,

En dat Hy my omgorde met zyn kracht,

Die 'k wacht.

Ik hoop, dat Godt my geeve, gunstiglyk,

Van zyn genaad' en hulp een krachtig blyk;

Op dat ik nimmer wraak' zyn heerschappy

In my.

Maar steeds erken zyn onbepaald gebied,

En wat een Kind van Hem in gunst geniet;

Op dat ik my in zynen dienst niet traag

Gedraag'.

Och of ik vloog, gelyk een arend vliegt!

Of liep gelyk een hert, dat niet bedriegt,

Naar Jezus, om te zyn uit Satans net

Gered!

H s

Spreek

Spreek tot myn ziel, op dat ik met geklank,
 Heer', loov' en pryz', en eeuwig u, met dank,
 Vereere, wyl Gy aan my schenkt en doet

Veel goed.

Heer', ik beroep my op uw troostryk Woord,
 Dat ik wel eer met kracht heb aangehoord,
 En smeek, dat gy vervult aan my arm mensch

Myn wensch.

Dan zal ik meer verblyd zyn en verheugd
 Als and'ren, dien gy koorn en most, tot vreugd,
 Verleent, om dat ik weet, dat 's Geestes goed

Meer voed.

Wanneer myn ziel door zonden is ontfeld,
 Of door 't verdorven vleesch word zwaar gequeld,
 Kom dan door uwen Geest, en maak my vry,

En bly.

Ja kom te hulp, o Heil'ge Geest, en geef,
 Dat ik den naauwsten weg verkiez' en leef',
 Zoo 't past een goed, en trouw van u bemind

Vroom Kind.

Een

NAGELATENE GEDICHTEN. 123

Een

GELOOVIGE VERLANGENDE

naar de

K U S S E N

van

J E Z U S M O N D.

Of

Aandacht op Hooglied i V 2.

Hy kuffe my , met de kuffen zynes monds.

Toon. Als de tien geboden.

Godt Vader, Bron van allen zegen,

Dien ik genoot, en nu geniet;

'k Vind my verpligt, en gansch genegen,

Om al te doen, wat Gy gebied.

Godts Zoon, wil U toch openbaaren

In liefde aan myn wenschehd hert

Door kuffen, wil uw gunst verklaaren;

Op dat ik meer vervrolykt werd'.

Godts

Godts Geeft, ik kom my nederbuigen

Voor uw genaad' en liefdetroon!

Laat ik door uwe kracht betuigen,

Wat my op 't hert legt, aan Godts Zoon.

Wil Gy myn herte voorbereiden

Wanneer ik Hem om kuffen smeek,

En met uw hand my tot Hem leiden;

Op dat ik ernstig tot Hem spreek'.

Ik kom van Hem een kus verzoeken

Tot myn verquikking innerlyk,

Wilt Gy myn beed' en stem verkloeken,

En maak my in genade ryk.

Ik zal verlangen, dat Gy krachten

Zult geeven, in myn zwak gebed,

Om aan te houden, en verwachten,

Tot dat Hy hoort en op my let.

Laat ik niet worden weggezonden

Voor dat Hy heeft myn wensch voldaan :

Maak my hoch meer aan Hem verbonden,

Ik spreek Hem dan oprecht dus aan.

Ik

NAGELATENE GEDICHTEN. 125

Ik wil alleen myn liefde geeven

Aan U, o Vorst Immanuël,

Dewyl Gy 't alles bragt in 't leven:

Wat weezen heeft; op uw bevel.

Wyl Gy den hemel, zee en aarde

Gefchapen hebt tot uwe eer;

Ja my eerst schiept, en steeds bewaarde,

Is billyk, dat ik tot U keer'.

Ik wil U, als myn Heer, erkennen,

En zien in alles uw beleid.

Ik wil geduurig my gewennen

Aan U met diepe nedrigheid.

Godts Zoon, ik ken U waard te looven,

Als Godt, die 't al draagt door uw kracht,

En alle fchepzels gaat te boven

In naamen, ampten, eer en magt:

Den Vader gansch gelyk in Weezen;

De Borg en waare Middelaar,

Die zondaars roept, en kont geneezen

Van Satans, Doods en Hels gevaar;

Die

Die door 't antwoen, en uw voldoening
 Aan 's Vaders wraakgerechtigheid,
 Verkreegt voor zondaars de verzoening
 Met Godt, de Oppermajesteit.

Maar wat zou my die koopng baaten,

Indien ik daar geen deel aan had!

Godt zou my eeuwig blyven haaten,

Had Gy my niet de hand gevat :

Toen Gy, in Godts geheime dingen

Uw liefde toond' in 't Raadsbesluit,

En in des Vaders handelingen

Aan my gedacht, als uwe Bruid :

Toen Gy myn naam hebt opgetekend

In 't goddelyk verkiezings Boek,

Ik by uw Volk wierd opgerekend,

Om vry te zyn van 's Vaders vloek;

Die zekerlyk zeer zwaar zal komen

Op ieder, die U tegenstaat,

En nooit U recht heeft aangenomen,

Noch luistert naar uw Woord en raad :

Ook

NAGELATENE GEDICHTEN. 127

Ook, toen Gy 't heil my hebt verworven

Door 't plengen van uw dierbaar bloed

Aan 't kruis, wanneer Gy zyt gestorven,

En voor myn' zonden hebt geboet :

Toen Gy my riept en herformeerde

Naar uwes heids gelykenis ,

En my des Satans dienst ontleerde,

En wat genade tegen is :

My deed verlaaten oude boeten

Die zochten myne slaverny ;

Op dat ik zou met ernst bedoelen,

O Heiland, uwe heerschappy,

Uw zachte leiding en regering,

Die Gy, als men op U vertrouwt,

Gelieft te toonen, en beheering,

Die Gy met Bondgenooten houd,

Waar door ik veeltyds heb genoten

De blyken van uw gunst in nood,

En somtyds ook ben overgoten

Met liefde, sterker dan de dood.

NB

Nu wensch ik weér den zelveu zegen,

Dien ik te vooren ondervond,

Als ik genadig heb verkregen

De liefdekuffen van uw mond;

Waar naar myn ziel verlangt met finerte;

Om dat ik weet, wat zoetigheid

Het geeft, als een verlangend herte

Geniet, waarom het bid en schreit.

Als Jezus, door zyn liefdeblyken,

Het hert verquikt, en, onbevreesd,

Doet zeggen; ik zal niet bezwyken,

Wyl Godt my sterkt door zynen Geest.

Ik wil geloovig my begeeven

Gewillig onder uw banier;

Op dat ik kryg' in 't geest'lyk leven

Meer klaarheid, kracht en hemelsch vier.

Ik wensch met al myn ziels genoegen,

U vlytig, stil en openbaar,

Te dienen, en my trouw te voegen

By U, en uw geliefde schar.

Och Jezus, schenk my liefdekussen!

Druk my de zegels van 't Verbond

Op 't hert, wil mynen brand toch blusschen,

Met kussen van uw liefdemond!

Een kus van onderlingen vrede,

Gepaard met een genegen hert;

Op dat ik U myn kus besteede,

En nooit van liefde moede werd'.

Geef my een kus van vergenoegen,

En van vereeniging met U:

Laat ik my heel naar U toch voegen,

En blyven voor de waereld schuw!

Geef my een kus tot onderwerping

Aan uw geboden, licht en zwaar:

Een kus tot myns verstands opscherping;

Op dat ik steeds Uw Wet bewaar'.

Geef my een kus tot troost en vreugde,

Op dat ik my verquikken mag.

Och of ik my in U verheugde,

Bevryd van jammer en geklag!

I

Laat

Laat ik, tot my vermaak, de tippen

Van uwen mond, in liefdevlam

Ontfonkt, gevoelen; druk uw lippen

Op myn mond, Vorst uit Davids stam.

Ik zal in liefde op U wachten,

Tot dat Gy mynen wensch voldoet:

En wil beiteeden all' myn krachten;

Op dat Gy my in liefd' ontmoet.

Ik smeek U, kom toch myn Beminde,

Met kussen, en uw liefdeblyk!

Wees als een hert, of als een hinde,

Die springende komt haastelyk!

Druk liefdekussen op myn wangen.

En hert, op dat ik voel' de vreugd,

Waar naar myn ziel was in verlangen;

Ay maak my door dien kus verheugd!

Laat die geduurig op my kussen,

Tot troost, genoegen en vermaak;

Heer', doe my steeds in U verlusten,

En krygen deez' gewenschte zaak!

Een

NAGELATENE GEDICHTEN. 131
DANKBAARE
HERDENKING
van
REDDINGE

uit
Ziekte en andere Ongevallen.

*By den Heere is goedertierenheid; en by Hem is
veel verlossinge.*

Pfalm 130. V 7.

Nadien de groote Godt my gunstiglyk herstelde

Uit ziekte en ongeval, zulks heeft my zeer verplicht.

Dat ik, tot roem van Hem, zyn hulp en liefde melde,

En hoe Hy redden kan betuige met dit dicht.

Wanneer door ziekte en quaal myn leven scheen te neigen,

En dat myn hoop verdween van troost en onderstand:

Als my groot ziels gevaar en onheil scheen te dreigen,

En ongewoone vrees des doods kreeg d'overhand.

I 2

Toen

Toen heeft my Godt gered, en in zyn vaderliefde
 De zaaken zoo beleid, dat ik, na overleg,
 Betuigen moet Godts trouw; en wyl geen zaak my griede,
 Gelyk ik had gevreesd, is 'tbillyk, dat ik zeg:
 Geloofd zy Godt Drieën, die niet heeft willen lyden,
 Dat ik door doods geweld een spys der wormen wierd;
 Die aan my heeft gedacht, om my wêer te verblyden,
 En myn herstellinge genadiglyk bestierd.
 Godt Vader zy geloofd, die, als ik was gebooren,
 My teder heeft bewaard, en vriend'lyk voortgeleid;
 Die my heeft uitgered, wanneer ik scheen verloren,
 En toonde, dat Hy had magt en barmhertigheid.
 Geloofd zy Godt de Zoon, die, als ik van Hem dwaalde,
 My naging, krachtig riep, en leide tot zyn stal,
 Die zyne liefde my verscheidemaal herhaalde,
 Als ik verlegen was in menig ongeval.
 Geloofd zy Godt de Geest, die in myn duisterheden,
 My steeds heeft bygestaan, en mimmermeer verliet;
 Die quam myn geest te hulp in smeeking en gebeden,
 En schonk my eenig licht in 't hoogste ziels verdriet.

Gaf

NAGELATENE GEDICHTEN. 133

Gaf Godt my ook geen lust om in 't Verbond te komen,
En liefde voor het Volk dat naar den hemel gaat?
Heeft Hy myn liefde voor de waereld niet benomen,
En doen veranderen van wil, van lust en staat?
Godt heeft den duivel nooit met meer kracht laten woelen,
Toen ik met zielestryd inwendig wierd gequeld,
Dan het my heilzaam was. Liet Satan pylen voelen;
De Heer' benam in gunst den angst en 's doods geweld.
Godt heeft' my, dat is waar, gedrukt met zwaare slagen,
Ik heb zyn hand gevoeld in myne duisternis:
Maar Hy, die uitkomst geeft, heeft my met welbehaagen
Aanschouwt, op dat ik zag, hoe goed de Heere is.
Ik ben nu weêr hersteld, en zie Godts hand en zegen:
Ik wensch, dat toch myn woord mag zyn, op deeze stof,
Gelyk het my betaamt. Och waar ik recht genegen,
Met zulk een hertsgeftalt' te spreken tot Godts lof!
Dat ik met myn gebed den hemel mogt bestormen,
En met vrymoedigheid tot Godt, als Vader, gaan,
Hem smeekend' met verzoek, dat Hy myn hert wil vormen,
Om met volständigkeit voor zynen naam te staan.

Ik wensche; dat Godt nooit myn zuchten zal verachten,

Noch meer met twyffeling doen flyten mynen tyd,

Maar dat ik, nu herfeld, toeneemen zal in krachten,

En geeftelyken troost, op dat ik werd' verblyd;

Dat ik mag in Godts hand een krachtig middel weezen,

Tot overtuiging om te redden van de dood;

Dat Godt, door myn beleid, verharde wil geneezen,

En, die kleinmoedig zyn, verquikken in hun nood;

Dat ik veel menschen mag in vriendschap overreedn,

Om 's heméls engen weg vrywillig in te slaan.

Laat ik, en veel met my, dat pad met vreugd betreedn,

En met een vollen loop voleinden 's levens baan.

Ik bidde; dat ik mag Godts gunst en liefde pryzen,

En worden op zyn weg geduurig voortgeleid;

Dat Godt my, in genâe, den hemel toe mag wyzen,

Alleen om Jezus bloed, en Godts barmhértigheid;

Dat ik mag, na myn dood, voor my de kroon ontfangen,

Die voor de Kinderen van Godt is weggelegd.

Godt geeve my 't geluk, dat ik ze mag erlangen,

Tot heerlykheid van Hem, die zulks heeft toegezegd.

Een

Een

ZONDAAR,
BENAAUWD OVER ZYNE ZONDEN,

en

MET GODT WORSTELLENDE
ter Bekeeringe.

Luc: 18 V 13.

O Godt, zyt my zondaar genadig!

O Heilig, magtig Godt, geduchte majesteit,
Die allezins volmaakt, te zuiver zyt van oogen,
Dan dat Gy zonden draagt, en uw' gerechtigheid
Te streng, dan dat Gy zoud het zondenvuil gedoogen.
Het hemelsch firmament kan voor U niet bestaan,
Noch wat in uw paleis, als heerlyk, word geprezen;
Het schoon azuur gewelf, de sterren, zon en maan,
Al't s'chepzel in de lucht, dat Gy ooit bragt in weezen,

Verbleekt voor uwen glans, en wykt voor 't heerlyk wit
Van uwe heiligheid en goddelyke straalen;

Elk mensch, die U beschouwt, en weet wat Gy bezit,
Word weggerukt en ziet, dat niets by U kan haalen.

Als iemand word bekeerd, die ziet dan by uw licht,
Dat all' uw deugden zyn oneindig, en uw werken

Door goddelyke kracht en wysheid zyn verricht;
Dat alles, wat Gy doet, is waard om op te merken.

Wanneer ik zulks beschouw, en daar by overweeg,
Hoe Gy my hebt gevormd, gelyk een melk gegoten,

Doen runnen als een kaas, en kneede als een deeg,
Met vleesch en vel bekleed, en wat ik heb genoten,

Toen Gy myn ruwen klomp hebt heerlyk geboortzeerd;
En, tot volmaking van myn lichaam, my gaaft spieren,

Been, ad'ren, zenuwen, en dus gefatzoeneerd
Tot een volkomen mensch, en alles liet bestieren,

Dat in de baaring niet een lid my wierd ontrukkt,
Of in het minste deel onbruikbaar, of bedorven:

Maar dat het alles heeft my door uw magt gelukt,
Dat niets aan my ontbreekt, en ik niet ben gestorven.

NAGELATENE GEDICHTEN. 137

Ja dat Gy boven dien een kostelyke ziel
Liet daalen in myn lyf; op dat ik U zou eeren
En lieven als myn Godt; op dat ik niet verviel
Tot dwaasheid, om van U naar 't schepzel my te keeren:
Maar dat myn liefde ging naar U, het hoogste Goed:
Te meer om dat Gy my op allerhande wyzen
Verplicht en overtuigd hebt. Och of myn gemoed
Geprikkeld wierd, om U met dankbaarheid te pryzen!
Wyl Gy my niet alleen, toen ik gebooren wierd,
Uw gunst en hulp beweest; maar de voorleden' tyden
Betuigen uwe magt, toen Gy my hebt bestierd,
Dat ik in 't goede mogt geduurig my verblyden.
Dit hebt Gy steeds gedaan, schoon ik met vuiligheid
Der zonden, uit den put des afgronds opgerezen,
Bezwadderd heb myn ziel, en uwe majesteit
Ontoord, en zoo 't behoort, U nimmer heb geprezen.
Hoewel Gy naar uw beeld my eerst geschapen had;
En met uw godd'lyk licht des Woords daat na beschenen,
Ik hoorde niet naar U; ja, schoon uw dienaar bad,
Ik wilde niet aan U myn hert en ooren leenen.

Gy schreeft aan my uw Wet en uwe rechten voor,
 Gy deed beloften en bedreigde my met plaagen,

Maar niets heeft my gesteu't, ik week van 't rechte spoor,
 Hoewel Gy vriend'lyk spraaft, en zelf naar my quaaft vraagen.

Ik heb uw Wet veracht, den spiegel van de deugd,
 Ik heb de schepselen misbruikt en ook doen zuchten;

Ik zag uw zegening met geen volkomen vreugd,
 En dacht niet aan uw lof in 't nutten van de vruchten.

Als ik voorspoedig was, dan zocht ik somtyds lof
 Van menschen; ja in plaats, dat ik U zoude zoeken,

Zocht ik vermaak en winst, en keerde my naar 't stof,
 En liet my door den list des Satans steeds verkloeken.

Wanneer ik wierd gedreigd door ziekte, quaal of nood,
 Had ik geen kracht en lust, om op uw zorg te bouwen:

Maar wierd geflingerd, en, bevreesd voor ramp en dood,
 Kon ik myn ganschen staat niet aan U toevertrouwen.

Ik wierd met groote vrees, in myn angstvallig lot,
 Met kommer, schrik en smert, op alle myne wegen

Bevangen, en ik prees U niet, myn goeden Godt,
 Die my hebt onverdiend begunstigd met uw, zegen.

Hoe

NAGELATENE GEDICHTEN. 139

Hoe hield ik menigmaal misdaden aan de hand
En liep niet (zoo 't betaamt) op 't enge pad ten leven,
Wat heb ik ook misbruikt myn onbeschaafd verstand,
En niet wel opgemerkt, dat ik U eer moest geven!
Tot dat Gy quaat; o Godt, die alles ziet en hoort,
En my betuigde, dat Gy zulks niet kost verdsagen:
Toen uw rechtvaardigheid, met kracht, my door uw Woord
En Geeft wierd ingedrukt, en ik verschrikt door slagen.
Gy toonde, dat ik had onnut myn kracht besteed;
Dat ik niet zou bestaan, maar nu uw straffen voelen,
Waar door Gy mynen wil geheel hebt overreed,
En ik niet oorbaar vond meer tegen U te woelen.
Wyl 't my wierd ingeprent met zulk een groote kracht,
Dat het geduurig scheen te zweeven voor myn oog,
En ik geen ruste kreeg; voor dat reets was volbragt
Het overtuigend werk, en Gy, Heer, wierd bewogen,
Om my te brengen door 't geloof tot uwen Zoon;
Op dat ik my oprecht Hem willig aan zou bieden,
En Hy myn schuld en zaak zou brengen voor den troon,
Met voorspraak, dat myn heil, in naar Hem toe te vlieden,
Na

Na schuld'belydenis, van U verkregen wierd.

Toen quam een gansche zwerm van zwaarbegaane schulden

Bezwaaren myn gemoed, waar door ik wierd bestierd

Tot wanhoop aan my zelf en traanen, die vervulden

Myn oog en aangezicht, en myn beklemd' borst

Wierd meer en meer benaauwd, zoo dat ik uit moest roepen,

O Godt verdoem my niet! Gy ziet en kent myn dorst

Naar heil en zaligheid, dat ik my by de troepen

Wil voegen, die met ernst staan naar het groot genot

Van Jezus gunst, om door Hem 't leven te verkrygen.

Ik zondaar roep U aan, als een ontfermend' Godt,

Vergeef myn groote schuld, wil op myn beê niet zwygen.

O Heer' verstoet my niet, wys my niet van de hand:

Maar neem my aan in gunst, gedenk niet aan myn zonden!

Ay reinig myne ziel, en heilig myn verstand,

Zie my in Christus aan, laat ik uw hulp verkonden!

Ik smeek U om genâe! en heb ik zwaar misdaan?

Wierd ik verfoeyelyk in uwe reine oogen?

Het is my ook bekend, ik kan niet van u gaan,

Voor dat Gy 't ziltig nat zult van myn wangen droogen.

Its

NAGELATENE GEDICHTEN. 141

Ik fla op myne borst, en durf myn oogen niet
Omhoog ten hemel slaan, noch van de aard' opbeuren.

Ik moet van verre slaan, beweened met verdriet
Myn voorig wangedrag en mynen staat betreuren.

Ach wat heb ik begaan, onzinnig uitgevoerd,
En zelfs met euvelmoed getergd, in alle stukken,

U, myn goeddoenden Godt! hoe ben ik nu beroerd
Door zonden, die my diep tot in het herte drukken!

Ontferm U over my! toon uw barmhertigheid
En uw genadekracht in 't mildelyk vergeeven!

Spreek maar een liefdewoord, door Jezus toegezeid,
Laat ik door zyn verdienst toenad'ren zonder beeven!

Roep my inwendig toe; ik heb uw stem gehoord,
En zal uw groote schuld genadig niet gedenken,

Ik zie u aan in gunst, ik ben niet meer verstoord:
Maar 'k zal u, door myn Zoon, het recht ten leven schenken,

Dan zal ik dankelyk tot U, myn Vader, gaan,
En uw goedgustigheid met een bly hert erkennen;

Ik wil, in uwe kracht, U steeds ten dienste staan,
En sterker, dan voorheen, my sjipt aan U gewennen. ■

Zie

Zie hier een nietig stof, een worm, een stinkend aas,
 Dat zich in grouwelen en zonden heeft verloopen,
 En word niet recht genoemd een schuldenaar en dwaas,
 Die in de wereld van de wateeld lag verzopen;
 Doch nu dat stik verfoeit, en eenen afkeer heeft
 Van 't voortig wanbedryf, en alle quaade daaden,
 Die hy weleer beging, zoo lang hy heeft geleefd,
 En daarom ernstig smeekt om heil en Godts genaden.
 Laat ik, grootmagtig Godt, gelyk een bruilofts gast,
 Toch worden opgecierd aan alle myne leden
 Met kleederen des heils, en, van de zond' ontlaf,
 Gelyk een zuivre bruid tot U, den koning, treden.
 Reik my den scepter toe van liefde, troost, genaad'
 En heil, och red myn ziel geheel uit Satans netten;
 Tem zyn arglistigheid; verzeker mynen staat,
 Om met een vasten gang gestadig voort te zetten
 Naar 't hemelsch Canaán, om U daar eeuwiglyk,
 By uw gekochte schar, te looven met gezangen.
 O goedertieren Godt; breng my tocht in uw ryk,
 En laat ik daar de kroon der heerlykheid ontfangen!

En

DE

BENAAUWDE ZONDAAR,

In zyne

WORSTELINGE MET GODT

Aanhoudende

Genes: 32 V 26.

*Ik zal U niet laten gaan; ten zy dat Gy my
zegt.*

Hier kom ik wederom, Geducht, en vriend'lyk Heer,

Om U myn smeeking en gebeden voor te draagen:

Laat U myn treurgeroep, nu ik my tot U keer

Met zuchtingen, gefchrei, en traanen, niet mishaagen.

Ik kan niet van U gaan, o Hoorder van 't gebed,

Tot wien een ieder mensch mag komen en toevlieden.

Zou ik dan niet met ernst, geloovig en gezet

In smeeking tot U gaan? hoor ik 't U niet gebieden?

Ik

Ik zal het waagen, en my bukken voor uw troon.
Gy zult my mogelyk in liefde noch ontmoeten.

Zoo neen, ik kus uw roed', en slagen, voor myn loon,
Ik wil in 't kruis vergaan, en sterven voor uw voeten.

Ik heb de dood verdiend, en alle ongeluk,
Uw gramfchap, haat en toorn, en allerhande lyden,
Uw plaagen, flaande hand, misnoegen, in den druk
Te zwoegen, en my nooit in 't goede te verblyden.

Doch wyl Gy anderen, die durfden tot U gaan,
Hebt altyd in genâe barmhertig aangenomen,

Zal ik ook, naar myn pligt, met all' myn euveldaen
Voor U neêrvallen en tot uw gestoelte komen.

Ik vordere geen recht; want dan zou ik verdoemd
Vertrekken moeten, en op myn ſtafvonnis zwygen:

Maar zou door my uw gunſt dan worden ooit geroemd,
Als ik zou onder uw wraakſtraffen eeuwig hygen?

Neen, Heer', wis zal uw naam meer worden groot gemaakt,
Wen Gy vergeeven zult; en uw barmhertigheden

Meer komen voor het oog; wanneer uw liefde blaakt,
Om in myn jammerſtaat t' aanhooren myn gebeden,

En

NAGELATENE GEDICHTEN. 145

En schenken myn verzoek, dat ik nu aan U doe,
En reeds heb uitgebragt met snikken en by stukken.

Ik bid U, word toch niet van my te hooren môe:
Maar laat my myn gebed, om Christus naam, gelukken!

Ay spreek een gunstig woord, en geef, dat ik U hoor
Verklaaren aan myn ziel, uw zonden zyn vergeeven;

Gy zyt my aangenaam, een vat dat ik verkoor;
Op dat ik door u werd' verheerlykt in uw leven,

Ja zelfs na uwen dood. Och roep my toe, gy zult
Geduurig by my zyn, en eeuwig by my wonen;

Gy zult met zegening' en goederen vervuld,
Genieten volle vreugd met myn geliefde Zoonen.

Godt Vader hebt Gy niet my in de eeuwigheid
Verkoren en geliefd? aan uwen Zoon gegeven,

En Hem my voorgesteld? ja aan Hem toegezeid
By eed' en door 't Verbond, wanneer Hy zou zyn leven

Oppofferen aan 't kruis door een vervloekte dood,
Dat ik dan zoude door 't Verbond Hem toebehooren?

Heeft Hy niet uitgestaan al 't lyden, vloeken, nood
En dood by U bepaald? kan ik nu gaan verloren?

K

Was

Was, dat het einde niet, waar toe Gy my wel eer
Riept door des Geestes stem; op dat ik U zou eeren?

Heb ik 't niet opgevolgd? nam ik U niet, o Heer?
Tot mynen Vader aan, om met U te verkeerem,
Als een gehoorzaam kind met zynen vader doet,
Toen Gy myn wille boogt, bereid en vaardig maakte.

Tot uwen lof en dienst? wiescht Gy my niet in 't bloed
Van uwen Zoon, op dat ik tegen zonden waakte?

Hebt gy niet in uw Woord beloofd en ook betuigd,
Met eede, dat Gy niet des zondaars dood begeerde?

Maar hem zult gunstig zyn, wanneer hy nederbuigt,
En hert'lyk bid en wenscht, dat Gy hem recht bekeerde?

Zie hier een schepseltje, dat daar naar dorst en tracht,
Op dat gy 't groote werk, bekeering en genade,
Aan 't zelve schenken woud; dat het des Geestes kracht
Tot heil genieten mag. Zie hier een vuile made,

Die gansch doemwaardig is, verlegen en benard,
Kleinmoedig en benaauwd om 't zwaare pak der zonden,
Die in het net van 't Vleesch en Waereld is verward,
En nergens hulp of troost in 't schepzel heeft gevonden:

En

NAGELATENE GEDICHTEN. 147

En daarom zich tot U, als tot een Vader, keert,
Die zeer barmhertig zyt, en gaerne wilt vergeeven
Hem, die door uwen Zoon vergiffenis begeert,
En smeekt ootmoedig om genâe en 't eeuwig leven.

Zult Gy dan niet naar my, hoewel ik 't niet verdien,
In uw barmhertigheid een gunstig oore wenden?

Kan zulks U van het hert, dat Gy niet neêr zoud zien
Op my, geringen worm, en my ter straf wegzenden?

Godts welgeliefde Zoon, was dit ook niet uw woord
En uw belofenis? al wie tot my zal komen

Zal ik myn heil doen zien, 'k zal hem niet onverhoord
Uitwerpen; maar hy zal wis worden aangenomen?

Ik vat U op uw woord, en maake daar op staat,
Wyl Gy 't hebt voortgebracht, die zyt de mond der waarheid.

Myn hoop is gansch vergaan, ik weet geen hulp noch raad,
Zoo gy my niet verloft van zonden en myn naarheid.

Geef blyken van de kracht van uw gezegend bloed,
En overstroom myn ziel met uwe zegeningen.

Maak my een deelgenoot van 't eeuwig blyvend goed,
En wil my met uw heil, als met een kleed, omringen.

O Kruisflam, neem uw wol, en maak voor my een kleed;
 Op dat myn vuil gewaad mag worden weggenomen,
 En 't waare bruilofts kleed, door uw bloed toegereed
 My werde aangedaan, en in de plaats mag komen.

Schenk my toch 't cierlyk kleed van uw gerechtigheid.
 Sla my dien mantel om. Word over my bewogen,
 Dan zal uw lof door my meer worden uitgebreid,
 En ik gansch cierlyk zyn in uwe reine oogen.

Laat toch niet langer toe, dat ik, door 't vleesch geboeid,
 Niet kan myn logge ziel naar U ten hemel heffen:

Maar word door myne klagt en smeekingen vermoed;
 Op dat ik, tot myn troost en vreugd, U aan mag treffen.

O Koning van uw Kerk, en van elk onderdaan,
 Ontdek U in uw glans aan myne ziel van binnen!

Vervul myn hert met vreugd, o Heirvorst 'k neem U aan,
 Tot myn Beschermmer, om den vyand t' overwinnen.

Betoon de nuttigheid uw's bloeds, en van 't rantsoen
 Door U te weeg gebragt, om zondaars uit de strikken
 Des Duivels, en van 't vleesch te redden, en behou
 Van waerelds kind'ren, die op myne ziele mikken.

Be-

NAGELATENE GEDICHTEN. 149

Betuig aan myne ziel : hoewel gy zyt bemorft,
Ik zal u louteren, befchermen en verfchoonen ;

Dewyl gy hertelyk my zoekt en naar my dorft,
Zal ik uw Heiland zyn en gunftryk u beloonen.

O Hoogepriester, die barmhertig zyt en goed,
Wil uw opmerkend oor tot myne bede wenden.

Neem weg wat U mishaagt, ftill myn ontroerd gemocd
En wil my zonder trooft niet van U heenen zenden.

O Leidsman van myn ziel, Bestuurder van myn loop,
Voleinder van 't geloof, Verwinnaar van de magten

Der Helle, fpring my by, geef my een vafte hoop,
Dat ik zal blyven ftaan, en mag de dood verwachten.

Ryd met my in triomf, tot fpyt der helfche magt,
En voer my naar uw troon in awen zegewagen :

Ruft niet, voor dat Gy hebt myn heil te weeg gebragt ;
Myn hert verlangt'er naar ; wil niet uw komft vertraagen.

O Geeft van Godt, leer my, met veel voorzichtigheid,
En met voorspoedigheid te richten myne gangen

Op 't rechte enge pad, dat naar den hemel leid ;
Verleen my kracht, en luft om van U af te hangen.

Wil myn Leermeeſter zyn, en maak my meer bequaam,
Om in des Heeren werk my vaardig te bewyzen;

Laat ik door heiligheid U worden aangenaam;

Kom, woon Gy in myn hert; op dat ik Godt mag pryzen.

O Heiligmaaker, maak my van de ſlaverny

Der zonden, die my noch zeer lichtelyk omringen,

En van 't verborgen vuil van 't hert meer ſchoon en vry,
Ja laat ik zuiver zyn in all' myn handelingen:

Dat niet de minſte luſt in my opwellen mag,

Die my zou tot verdriet, en U tot oneer ſtrekken:

Laat nooit myn boos hert toe, dat het uw hoog gezach,
En magt ontkennen zou, of ooit in twyffel trekken.

O Trooſter van de ziel, geloofs Verzegelaar,

Betoon aan my uw kracht door liefdeblyk inwendig:

Verzegel myne ziel; op dat ik openbaar

Uw heerlykheid vermeld', en voel' myn hoop beſtendig.

Gemoeds Beproever, proef myn nieren en myn hert,
Ik roep U nedrig aan, ſpreek tot myn ziel van vrede:

Verheug en reinig my, onthef my van de ſmert
Der zonden, en de ſtraf, vergun my deeze bede.

NA-

NAGELATENE GEDICHTEN. 151

N A D E R E

AANHOUDING

V A N D E N

BENAAUWDEN ZONDAAR,
MET GODT WORSTELLENDE,
In eenige hoope van Verhooringe.

Coloff: 4 V 2.

Houd sterk aan in 't gebed.

Ik kom ten derdenmaal, goed en langmoedig Godt,
Om smeekend myn geklag en bede neêr te leggen
Voor Uw genadetroon; ik roep uit fleur noch spot
Tot U, maar wensch in ernst met mond en hert te zeggen:
O Heere merk toch op! ik bid U, hoor, vergeeff,
Doe het, vertrek het niet, om uwen grooten naame:
Verberg U niet voor my, terwyl ik schrik en beef,
Betreur myn misbedryf, en over schuld my schaame.

K 4

Och

Och of ik loffer waar' van 't ondermaansche goed,
En dat myn ziel in U geloovig kon beruften

Door deugd en heiligheid : dat myn ontfeld gemoed
In U , als 't rechte heil , zich blyde mogt verlusten !

Het schynt , dat Gy myn zwak en onbequaam gebed
Hebt gunstig aangehoord ; om dat Gy veele zaaken

Verleend hebt , en somwyl naauwkeurig opgelet ,
Om in my 't goede woord genadig waar te maaken :

Wyl ik bevind een lust , en trek in myn gemoed ,
Om myn verflagen hert , verbryzeld en verbroken

Door 't voelen van myn schuld , om Christus dierbaar bloed ,
U willig aan te biên , en vind myn lust ontstoken ,

Om dit gekneusde hert , door pynelyk berouw
Tot nu toe afgemat , geloovig met vertrouwen ,

Aan U , Drieëenig Godt , dien ik myn zaak ontvouw ,
Te schenken , en myn hoop alleen op U te bouwen .

Wyl ik niet anders zoek , dan Jezus , als een schat ,
En paerel van waardy in myn hert op te sluiten ,

Ja Hem , als 't heuchlyk goed , dat alle heil bevat ,
Te schatten , zoeken en aan Hem my dus te uiten .

O Waard-

NAGELATENE GEDICHTEN. 153

O Waardste Zielevriend, geliefde Bruidegom,
En Hemelkoning, die verworven hebt het leven,
Ontdek U aan myn ziel, daal neder, Liefste, kom,
En wil my 't onderpand des Geestes overgeeven!
Ben ik niet reets een lid van uw gekochte schaar?
Zoek ik d'uitneemendheid van U niet te waardeeren?
Zyt Gy myn Heiland niet en lieve Middelaar,
Dien ik my overgeef, wien ik wil hulde zweeren?
Dient zulks niet tot bewys, dat Gy my hebt bestraald
Met Geest, nu 'k zieden rook van zonden meer verdwynen?
Mij dunkt, ik voel wat troost, dat, Gy my hebt onthaald
Met eene liefdevlam, en klaarder licht laat schynen,
In myn gedwee gemoed; ik merk een trek en lonk
Van U, myn Bruidegom, dien ik reets heb verkoren:
En by uw liefdevlam voeg ik een liefdevonk,
En oordeel niet als eerst, dat ik ben gansch verloren:
Maar denk veel eer dat Gy myn kleine liefdevlam,
(Wyl Gy die in my bragt) genadig zult vermeerren,
En nu ik weet en zie, hoe zwak ik ben en stram,
Schep ik een moed, dat ik myn laauwheid af zal leeren;

En staande blyven, ja, dat Gy door tuwen Geest
My zult beveiligen, en altyd ondersteunen;

Dat my geen angst of nood zal maaken zoo bevreesd,
Dat ik niet eenigzins op Jezus zoude leunen.

Ik hoop, dat Jezus heeft myn schuld aan 't kruis gehecht,
Om dat Hy zyn genade heeft innerlyk verkondigd

Aan myn verlegen' ziel, die zich aan Hem oprecht
Gulhertig overgaf; schoon ik heb zwaar gezondigd,

Wanneer ik zonden vlied, betreur en waarlyk laat,
Heeft Hy my toegezegd, dat Hy zal vriend'lyk trekken

Met liefdekoorden, en my zondaar voor den haat,
Dien ik had reets verdiend, nu zal tot liefde wekken.

Ik zie de middelen aan my te kost gelegd;
Op dat ik Hem, als Heer', zou in myn hert ontfangen,

Toen ik hem menigmaal heb smaadig afgezegd:
Waar door ik dat geluk niet eerder kon erlangen.

•Nu sta ik, Heer', verbaasd, dat Gy niet moede wiert,
Om my tot zaligheid noch langer aan te spreken;

En mynen loffen toom niet verder hebt gevierd;
Op dat ik schandelyk in allerley gebreken

En

NAGELATENE GEDICHTEN. 155

En zonden my verliep, en van den levensweg
Zou dwaalen, om niet meer daar op te rug te keeren:
Maar dat Gy riept met kracht; o mensch, keer wêér, ik zeg,
Dat Gy zyt afgedwaald, ik smeek u: laat u leeren,
Zie uwen jammerstaat, waar in gy u bevind,
Maak my niet langer môe door ongerechtigheden;
Hoor naarden Satan niet, die niets dan quaad verziat:
Maar luister naar myn stem, en zoek my met gebeden.
Ik zal u, als een Vorst, gebieden en behôden;
Myn oog zal op u zyn, en myne zegeningen,
Die zullen op uw hoofd nêrdaalen, myn rantsoen
Zal voor u zyn, en't heil geduurig u omringen.
Dat ging my door het hert, en ik wierd overheard,
Om Jezus heilbanier in my te laaten planten.
Toen wierd ik door Godts Geest gewillig en geleerd,
Om niet meer als voorheen my tegen Hem te kanten.
Het steuitte mynen loop, en bragt my tot geween;
Ik zag Godts gul verzoek, en all' myn wanbedryven;
Ik hoorde Jezus woord, en lei my op dien Steen
Tot myn verzoeping nêr, en wilde by Hem blyven.

Ik

Ik maakte myn verbond met Hem, en in zyn kracht
Hoop ik geduuriglyk te leeven en te sterven.

Heb ik dit werk, o Godt, niet in uw gunst volbragt?
O Ja! dies wensch ik ook des levens kroon te erven.

Ik sta verwonderd, nu ik all' de wegen Godts,
Die Hy gehouden heeft met my, kan overdenken:

Ik zie myn pligt, en ook den wille des gebods
Van Godt tot heiligheid, en tracht aan hem te schenken

Myn lichaam en myn ziel: ja wat ik kan of mag
Tot zyne heerlykheid, hoop ik steeds uit te voeren,

En wil nu ganschelyk my voegen naar 't gezach
Van Hem, die heeft gefild en weder kan beroeren.

Hoewel de vyand my myn goede zaak betwift,
Ik neem nu in Godts weg, hoe zwaar die valt behaagen.

Ja schoon de Satan komt met boosheid, of met list,
Ik tracht, in Christus kracht, zulks lydzaam te verdraagen,

Verzekerd, dat myn niets hier overkomen zal,
Dan't geen Godt heeft voorzien, en over my besloten,

Dat my geen ramp, verdriet, of ander ongeval
Zal treffen, dan waar mee Godt slaat zyn Bondgnooten.

Ik

NAGELATENE GEDICHTEN. 157

Ik zie den Satan aan als myne wêerparty ,
Die wreed en magtig is, arglistig en verbolgen ,
Om my , die zynen dienst en slaafsche heerschappy
Verliet, te plaagen en uit wraaklust te vervolgen.
Ik heb gansch geene kracht om tegen hem te staan ,
Doch dat maakt my niet bloo, om van Godts weg te wyken ,
Ik tracht manmoedig en met yver voort te gaan ,
En wensch voor 't einde van den weg niet om te kyken.
Ik wil vrywillig en volstandig in myn loop
Aflleggen allen last, die my hier zou bezwaaren :
Ik stil en beur myn ziel op met die goede hoop ,
Dat Jezus staat voor 't eind', die my zal wel bewaaren.
Myn-opzet is niet meer, als in voorleden tyd ,
Aan zonde, waereld, vleesch geduurig toe te geeven :
Maar als een dapper held te staan, en my verblyd
In Jezus dienst oprecht, in sterven en in 't leven,
Te quyten. Och of Godt my daar toe gaf de kracht,
Dat ik met vleugelen des arends op mogt vliegen,
En zweeven boven't zwerck, tot dat ik heb volbragt
Myn levensperk en dus myn vyand mogt bedriegen,

Die

Die wacht, dat ik nocheens zyn prooje worden zal;
En hoopt, dat ik niet zal aan Godt standvastig blyven:

Doch ik hoop met Godts hulp; dat ik met het getal
Der Vroomen, in Godts lof, zal eeuwiglyk beklyven.

O Godt; Gy hebt gehoord, wat ik oprechtelyk,
Doch met eerbiedigheid; U hebbe voorgedraagen:

Vervolg 't begonnen werk, en gun my klaarder blyk;
Dat Gy nu neemt in my, en in myn werk behaagen.

Laat tusschen U en my nooit wêer verwydering,
Door zondig misbedryf of wanhoop, plaatze vinden:

Maar wil my meer aan U, in al uw handeling,
Door gunstbewyzingen, geduuriglyk verbindten.

Tot dat Gy my hier na zult brengen voor uw troon;
Om 't zalig hemellied met uw Volk uit te galmen,

En met al 't hemelsch heir te danken Godt uw Zoon;
En U met liederen te looven en met psalmen:

Om heiliglyk uw roem te melden met myn mond;
En in den lof van U blymoedig, zonder rusten;

In liefde werkzaam my te toonen t'allerstond;
En eeuwig tot uw eer in U my te verlusten.

SMEE.

S M E E K I N G

en

DANKZEGGING,

BY GELEGENTHEID VAN EENIGE

ZIELS AANVECHTINGEN

en

Uitreddinge van de zelve.

of Aandacht op 2 Corinth: 12 \bar{V} 7, 8 en 9.

Zoo is my gegeven een scherpe doorn in 't vleesch, [namelyk] een engel des Satans, dat by my met vuisten slaan zoude; op dat ik my niet zoude verheffen. Hier over heb ik den Heere driemaal gebeden, op dat by van my zoude wyken. Ende by heeft tot my gezegd, myne genade is u genoeg: want myne kracht word in zwakheid volbragt.

Alweetend, heilig Godt, voor wiens doordringend' oogen

Geen zaak verholen is, die alles hoort en ziet,

Ook als een scheepsel word door Satans list bedrogen;

Zoo dat 'er niets ontduikt uw oog en hoogft gebied.

Dewyl Gy vyandschap reets tusschen uw Verkoor'nen

En tusschen 't slangen zaad hebt in het Paradys

Gesteld, waar door uw Volk zich scheiden van verloor'nen,

En afgezonderd zyn in lust en levens wys,

Wyl

Wyl zy, aan U getrouw, U zoeken te behaagen,

En Satans kindereñ te trekken tot uw eer

En dienst, dat kan dit volk en Satan niet verdraagen,

Als hun gewettigd hoofd, dies ruft hy nimmermeest,
Om 't uitverkooren heir geweldig te bestryden;

Dan als een felle leeuw, die brult, dreigt en verschrikt;

Dan als een looze vos, die lokt, en niet kan lyden,

Dat iemand van Godts Volk leeft vrolyk en verquikt.

Gy ziet uw Kinderen in hun verlegenheden,

In hun ontmoetingen, klagt, ongefalt' en druk,

Zielszuchting, worsteling, boet', traanen en gebeden;

En als hen onverwacht genaakt groot ongeluk.

Wanneer de Duivel dreigt, of met uw Volk komt twisten

Met allerhande slag van wapens, die hy heeft,

Met zyn verlokkingen, verschrikking of met listen,

Die meest naar 's herts gestalt' geschikt zyn, en hen geeft

De grootste wonden, die der Vroomen herten quellen,

Of tot verloochening van Godts alweetendheid

Hen aanzet, of door 't schoon der waereld voor te stellen

Doet jaagen naar het goed, dat ten verderve leid:

Of

NAGELATENE GEDICHTEN. 161

Of aanvalt op uw Woord en tracht de kracht t'ontneemen,
Ontkent de godd'lykheid; tot 's Woords ontzenuwing
Godts Kind'ren aanzet; of hen wys maakt datze teemen;
Als zy in heiligheid Godt dienen zonderling,
En schuw zyn van te doen gelyk de waereldskind'ren;
Of hen een indruk geeft; dat zulks tot hunnen val
Zal dienen of tot smert, en dat hen dit zal hind'ren
In 't werk van heiligheid, of zeker schaden zal;
Ook dat is U bekend, Gy merkt op al hun klaagen,
Gy geeft hen onderstand, op datz' in zulken nood
Niet nedervallen of bezwyken, maar verdraagen,
En denken; dat de stryd zal einden met hun dood:
Dat Gy geen quaad gebied, om hen slechts te bedroeven;
Maar tot hun heil en nut, op datze zoo de kroon
Ontfangen; dat Gy hen gewoon zyt te beproeven,
Die Gy den hemel schenkt voor een genadeloon:
Dat Gy den Satan houd aan banden en kont dwingen;
Dat geen verzoeking, schoon hy fel woed en raast;
Meer treffen dan tot nut; dat Gy, in alle dingen
Hem maat en paalen zet, en dus zyn hoop verdwaast.

Als ik zulks overdacht, heeft my het ook doen schroomen,

Dat hy eens zou op my aanvallen onverwacht.

Gelyk ik heb gevreesd is 't over my gekomen,

Ik heb zyn kracht gevoeld, meer dan ik had gedacht :

Maar Gy hebt my gesterkt en schieyk doen verdryven

Myn al te groote vrees; Gy hebt my bygestaan,

Gy gaaft my zwaard en schild, en deed my staande blyven,

Als ik U dus met ernst sprak zeer ootmoedig aan :

Gy ziet, o Godt, myn stryd, Gy kent myn herten handel,

Myn voorspoed en verdriet, myn staat is U bekend,

Myn' onervarenheid, myn onmagt, weg en wandel,

En myn verlegenheid, dies ik my tot U wend;

En roep, erbarm U, Heer', nu my des Satans strikken

Gespannen worden, en hy komt met groot geweld!

Nu hy myn ziele jaagt, en steeds bestaat te mikken

Met pylen, op dat hy my daar door nedervelt!

Hy geeft my wond op wond, ik vrees te zullen zwichten;

Om dat zyn schichten, die hy schiet, niet slechts in schyn,

Zyn doodelyk, maar steeds my tot den val verplichten

Of struikeling; en voel, dat die verderf'lyk zyn.

Zyn

NAGELATENE GEDICHTEN. 163

Zyn netten, die hy spant, weet hy wyd uit te zetten;
Op dat ik met myn voet op d'een of d'and're wyz',
Daar in verwarren zou, dan komt hy my beletten
In al myn geest'lyk werk, zelfs als ik dank' en pryz'
U, myn goetdoenden Godt, ja wen ik U aansprecke,
Om tegen Satans list, gewel en overlast
Te staen, dan schiet hy toe, en schoon ik bid en smeek
Om uwe hulp, o Heer', dan word ik ook verrast!
Hy word nooit moe myn ziel op alle wyz' te quellen;
Als ik op 't zwakste ben, dan valt hy schielyk aan;
Hy neemt myn hert tot hulp, om my noch meer t'ontstellen,
Daar uit neemt hy bewys, dat ik eens zal vergaan.
Myn booze hert, geneigd om met hem t'zaam te spannen,
Maakt my veel duisterheid, verraad my en verdwerft
Myn goede neigingen; en wil ik 't quaad uitbannen,
Dan opent het de deur, waar door ik word geperft
Te schreeuwen; o myn Godt! ik ben geheel verlegen,
Ik weet niet wat ik doen, of hem antwoorden zal,
Die myn verderf bedoelt: ik zucht, dat Gy een zegen
My schenkt, en door uw magt verhoed myn willen val.

L 2

Dat

Dat die verzoekingē niet sterker moogen komen,
 En Godts verlaatingen niet hooger moogen gaan :
 Toen hebt Gy, Heer', myn angst, en Hem de kracht benomen;
 Zoo dat ik in den stryd door U ben blyven staan.
 Ik zie, hoe ik verpligt ben voor uw gunstbewyzen,
 Voor uw verhooringen en bystand in den nood,
 Te danken, uwen naam met vrolykheid te pryzen,
 En roepen overluid: o Godt, uw liefd' is groot!
 Gy hebt myn ziel gered uit veelerley gevaaren,
 En nu voornamelyk getoond uw groote magt,
 Als ik, met angst bezet, myn ziel niet kon bewaaren:
 Maar overweldigd wierd door Satans list en kracht.
 Als ik wierd ingeleid in diepten en in wegen,
 Daar ik geen uitkomst zag, toen Gy uw aangezicht
 Voor my verbergde; toen ik had het alles tegen,
 En Gy onttrokt uw Geest, hulp en vertroostend licht.
 Als ik in duisternis moest door bestryding zuchten,
 En in aanvechtingen, gebogen naar den grond,
 Naargeestig heenen gaan; der zonden wrange vruchten
 Met droefheid smaaken en vuistslagen ondervond:

Toen

NAGELATENE GEDICHTEN. 165

Toen ik het helſche rot op my zag los gelaaten
En myn vyanden my benaauwden, zoo dat ik
De dood voor oog en zag, en Satans onderzaaten,
Door hun beſpottingen, vermeerderden myn ſchrik,
Hebt Gy my overtuigd, dat Gy my kracht en ſterkte,
Myn byſtand in verdriet geduurig zyt geweest,
Dat Gy tot vrolykheid my onverwacht bewerkte
In mynen bangſten nood, door blyken van uw Geest.
Gy hebt my in dien ſtryd noch nooit geheel begeeven:
Maar my vertoon uw' luſt tot waare heiligheid,
En dat myn wangedrag U tergde, heel myn leven,
Waarom Gy zulken weg voor my had voorbereid;
Op dat ik afgelchrikt van allen boozen handel,
U teder dienen zou, en, meer verliefd op deugd,
Al wat tot zonde ſtrekt in woorden, kleed en wandel,
Verlaaten, en vol ernſt U dienen zou met vreugd.
Gy hebt de r e gebruikt, gelyk Gy my getoond hebt,
En floegt my, tot herſtel, als een afdwaalend kind;
Ik dank U hertelyk, om dat Gy my verſchoond hebt;
Zoo dat ik zeggen mag: Godt ſlaat en Hy verbind.

Hy heeft my gekaftyd; op dat ik Hem zou eeren,

En myn dwaalzuchtig hert en temmeloos gemoed
Bedwingen, om van 't pad der zonden af te keeren,

En 't hert te perffen om te staan naar 't hoogfte Goed.

Ik zie, wat ik welcer onzinnig heb bedreven;

Ik fchrik en ben befchaamd, nu ik zulks overdenk;

Ik zie Godts gunft betoond in heel myn voorig leven,

En wensch, dat Hy meer kracht tot heiligheid my fchenk',
Heer', geef my kracht en luft, om naar uw ftem te hooren!

Om dat Gy my gered hebt uit myn fmert en druk:

Laat Satan nimmer toe, om meer myn raft te ftooren,

Maar laat ik dankelyk erkennen myn geluk.

Laat toch, met nadruk, diep my in het hert verblyven,

Dat Gy my zielsangft gaaft; op dat ik naderhand

U, met meer ernft en kracht, zou lieven, en zou fchryven,

Ik ben des Heeren, en erkennen 't onderpand

Des Geestes, en voortaan, met alle myne krachten

Van lichaam, ziel en geeft, U dienen hertelyk;

O Godt! ik zal hier toe uw gunft en hulp verwachten,

En wensch U eeuwiglyk te looven in uw ryk.

EENIGE

E E N I G E

V R A A G E N

aan de

Z I E L E

tot onderzoek voorgesteld.

Pfalm 4 V 5.

*Spreekt in ulieder herte op uw leger, ende zyt
stil, Sela.*

Des morgens na den slaap, eer ik was opgerezen,
Quam in myn hert een zaak, die ik wat overdacht;
Een zielsbekommering, hoe't met myn staat mogt' weezen,
Of ik verkoren, en reets over was gebracht
Tot den genadestaat, en, nalang overleggen,
Hield ik met myne ziel inwendig samenspraak;
Ik stelde vraagen voor, die 'k was verplicht te zeggen
Tot zielsbehoudenis, en sprak dus van de zaak.

Schoon de vereeniging van Jezus met zyn leden

Is naauw, en in Godts Woord word veeltyds voorgesteld,
Als't lichaam met het hoofd, (a) een vrouw door trouw en eeden

Verbonden aan haar man, (b) en verder word gemeld
Als bruid en bruidegom, (c) de wynstok met de ranken, (d)

De hoeksteen met het huis, en met des huizes steen (e)
De boom met zynen tak (f) en diergelyke klanken,

Die naauwft den liefdeband uitdrukken, en met een
Het onderling genot, en innig zielsvernoegen

Beduiden van een mensch, die Christus gunst geniet,
Die door een huwlyksband, na jaagen, kermen, zwoegen,

Met Hem vereenigd wierd, en daarom op Hem ziet,
Om alle goederen des heils van Hem t'ontfangen,

Die hy, naar het verbond, nu wis verwachten mag,
En hem veel hoope geeft, dat hy ook zal erlangen,

Wat aan hem is beloofd door Godts volstrekt gezach;
Dit neemt niet weg dat hier hem duisterheden treffen,

Terwyl hy door 't geloof moet uitzien naar het goed,
Dat hy verwacht, ja schoon hy nimmer kan beseffen

De grootheid van de zaak, waar van hy in 't gemoed,

(a) Eph: 1: 22, 23. (b) Eph: 5: 3. (c) 2Cor: 11: 3. (d) Joh: 15: 2.
(e) 1 Pet: 2: 5. Eph: 2: 20. (f) Rom: 11: 17, 18. Door

NAGELATENE GEDICHTEN. 169

Door 's Geestes werk en kracht, somwylen heeft verkregen

De eerstelingetjes, dat maakt hem nimmer traag

Om naar het volgenot te staan, maar meer genegen,

Om met een yvergeest te toonen, hoe hy graag

Al 't aardfche goed veracht, om dit heil te genieten.

En als de oude mensch hem tergt en tegenstaat,

Dan keert hy niet te rug: ja onder Satans fchieten

Met pylen tot verderf, en 's waerelds boozen raad,

Is hy gemoedigd, om al 't aardfche niet te fchatten,

Hoe fchoon het voor het oog en konfzig opgedaan,

Hem voorkomt, hy wil niet dan door 't geloofaanvatten

De goederen des heils, hy wil niet blyven staan:

Maar zoekt bevordering in Godts en Christus paden:

Hy luifert naar geen ftem, die hem ter zyden leid:

Hy kiest, na goed beraad, Godts liefde, trooft, genaden

En Geest door Christus bloed tot heil en zaligheid.

Ay wil dit ftuk, myn ziel, aandachtig overweegen,

En zie den weg, dien Godt hier met zyn Kind'ren houd!

Stemt gy zulks blyde toe? en maakt het u genegen

Te doen, het geen Godt eifcht? hebt gy wel ooit befchouwd

In uwen levensloop, dat gy zyt naauw verbonden

Met Jezus, als uw hoofd, uw man en bruidegom?

Kont gy de liefde Godts bevindelyk verkonden?

Zyt gy Hem ingeënt? of zyt gy doof en stom

Als ik u vraagen doe, om u wat op te wekken

Tot onderzoek, of gy het eeuwig blyvend goed

Nu reets hebt in 't begin, of dat u zulks mag strekken

Tot prikkels om te vliën naar Christus Geest en bloed?

Kent gy verloochening? zyt gy by and're steenen

Op Jezus, als dien Grond-, en Hoeksteen neêrgelegd?

Wierd gy in 't huis geplaatst? kont gy met Hem vereenen,

Die is het Fondament? ja hebt gy u oprecht

Verklaart tot Jezus stal, gelyk een schaap te hooren?

Wilt gy zyn herderstem en leiding met vermaak

Opvolgen? heeft Hy u tot zyne bruid verkoren?

Hebt gy Hem waarlyk lief? hoe staat met het uw zaak?

Hebt gy een eersteling des hemels ooit genoten?

En gaat het hert daar naar met alle krachten uit?

Heeft u de waereld lief, of heeftze u verstootten?

En wierd gy ooit verciërd met Christus kleed, als bruid?

Ver-

NAGELATENE GEDICHTEN. 171

Vervolgt de waereld u, en zoektze u te plaagen
Om uw' godtvrugtigheid en nederig gedrag?
Hebt gy een groote lust, om yrede na te jaagen,
Hoewel gy word gehoond? verwekt het u geklag,
Dat gy niet meer gelykt naar Christus en zyn leden?
Dat gy met heiligheid niet meer zyt opgecierd?
Zoekt gy met lydzaamheid te draagen tegenheden,
En alle ongelyk, als Godt het zoo bestiert?
Of word gy ongezinnd? zoekt gy Godts hand t'ontwyken
Door slinkse wegen, om Godts roede te ontgaan?
Ja voelt gy u den moed en uwe kracht bezwyken,
Als gy Godts roede ziet, of vreesst dat Godt zal slaan?
Word gy kleinmoedig en kont gy op Godt niet bouwen
In druk en tegenspoed? of als de Satan komt
Met zyn aanvechtingen, kont gy dan niet vertrouwen
Op Godts beloft' en woord, en staat gy straks verstonnd?
Kont gy des Geestes zwaard geloovig niet gebruiken;
Als Satan pylen schiet, word gy dan neêrgeveld?
Wanneer de waereld lokt of dreigt, zoekt gy t'ontduiken
Haar haat door menschenvrees, of zyt gy dan een held?

Wanneer

Wanneer uw naaste bloed of vriend u wil verleiden,

Om van uw tederheid en godtvrucht af te gaan,

Hebt gy dan lust en kracht om van hem af te scheiden

Met een opwekkend woord? en doet gy hem vermaan,

Dat hy behoorde ook de waereld te verlaten,

Wyl alle zondediens by u verfoeij'lyk is?

Dat liefde Godts u dwingt, om hem en al te haaten

Wat godtvrucht tegen is? vertoont gy zyn gemis?

Of geeft gy aan hem toe? blyft gy met hem verkeeren,

Schoon hy geen hoope geeft dat gy hem winnen zult?

Zwygt gy by hem van Godt te dienen en te eeren?

Zyt gy met 's waerelds eer en liefde noch vervuld?

Durft gy uw goede zaak aan elk niet openbaaren,

Dat Godt te vreezen u is 't grootste zielsvermaak?

Of durft gy in den drang van menschen wel verklaaren,

Dat gy recht achting hebt voor Godt en zyne zaak?

Dar één blyk van Godts Geest u geeft het grootst genoegen,

En zyn verquikkingen u waarlyk dierbaar zyn?

Ja dat nalaatigheid u werkt gewetens wroegen,

En u al 's waerelds lchat en hoogheid is maar schyn?

NAGELATENE GEDICHTEN. 173

Is u het zondig vleesch tot last in alle deelen?

En al d'aanrizing tot quaad en zondedaad

By u ondraagelyk? voelt gy u te verveelen

Al wat van Godt afwykt, wyl 't duister maakt uw staat?

Zoekt gy Godts kinderen tot godtvrucht aan te kleeven,

Op dat gy word gesterkt? zoekt gy den naauwen weg

Te wandelen met hen? en in uw gansche leven

Te lieven Godt met ernst? is dit uw overleg

En ongeveinsde zorg, om Gode te behaagen?

En niet in 't minste deel te wyken van de leer?

Die Godt heeft voorgesteld? tracht gy uw vriend-en magen

Te trekken, om met u te dienen Godt den Heer?

Of durft gy van zyn staat en zielsbelang niet spreken?

Stelt gy niet in de winst voor Christus groot geluk?

Tracht gy den ouden mensch, met alle zyn gebreken,

De dood niet aan te doen? verwekt het u geen druk,

Als gy bevind dat 't vleesch, of and're vreemde boelen

By u geliefkoosd zyn, en Christus achter staat?

Of niet des Geestes werk inwendig kont gevoelen,

Om dat gy zyt bewust van eenig zondig quaad?

Wanneer

Wanneer gy ziet of hoort der goddeloozen handel

In hun afwykingen, en zonden tegen Godt,

Smert u dat innerlyk? en tracht gy uwen wandel

Te Schikken naar Godts Woord, hoewel gy word bespot?

Myn ziel, beantwoord al, dat hier u voorgelteld is

In welbedachtzaamheid, weet dat gy rekenſchap

Zult moeten geeven van het geen aan u gemeld is.

Het is van groot belang, doe toch geen valſchen ſtap;

Maar kies het beſte deel, laar Godt de Richter weezen.

Indien gy, na beraad, noch miſt het rechte wit

Van elke vraag, dan wenſch en ſmeek ik u mitsdeezem,

Dat gy geen ruſte neemt, voor dat gy 't recht bezit.

Och of gy ſprecken koſt'; ja! all' d'omſtandigheden,

En vraagen my gedaan, zyn by my overdacht.

Ik heb 't voor Godt gebragt met traanen en gebeden,

En daarna over my dit vonnis uitgebragt.

Het is myn grootſte luſt te doen naar deeze vraagen,

Dat ik daar van niet meer bevind, is my tot ſmert;

In Godt en zynen dienſt ſchep ik het grootſt behaagen,

En wenſch, dat 't geen ik mis, aan my gegeeven werd'.

ANT-

ANTWOORD

van de

ZIELE

op de

voorgestelde vraagen.

Pfalm 77 V 7.

*In den nacht overleide ik in myn herte, ende myn
geest onderzocht.*

Job 20 V 2.

Daarom doen myne gedachten my antwoorden.

Ik heb het zwaare stuk aan my gesteld voor oogen,
En vraagen my gedaan, met welbedachtzaamheid,
In 't eenzaam tusschen Godt en my, naar myn vermoogen,
(Zoo 'k meen) oprechtelyk nauwkeurig overleid:
Zoo dat ik zeggen mag, ik zie des Heeren gangen,
En wegen, die Hy met my ingeslagen heeft;
Dat heeft in my verwekt een innig ziels verlangen
Naar Godt en 't eeuwig goed, dat Hy zyn Kind'ren geeft.
Myn

Myn lust is om het beeld van Godt met vreugd te draagen

In waare heiligheid, en dat de nieuwe mensch
Met krachten werd' omgord; het geeft my groot mishaaigen;

Als ik in Christus dienst niet vordere naar wensch.

Myn wensch is nimmer God' te geeven ongenoegen

In iet dat Hy gebied; ik worde aangedaan

Met waare zielefmet in kermen, zuchten, zwoegen;

Als Godt zich wat verbergt, en my alleen laat staan.

My dunkt, ik voel een zucht, om alle tegenheden,

Die my, door Godts beleid van waereld, duivel, 't vleesch
Ooit worden aangedaan, en niet en tegen reden,

Te draagen met geduld en kinderlyke vrees:

Bewuft, dat Godt my niet zal laten overkomen;

Dan 't geen ik draagen kan, schoon ik heb zwaar misdaan;
En myn vyanden zal door zyne magt betoomen,

My wel bewaaren en niet laten van Hem gaan;

Te meer, dewyl ik ben met Jezus naauw verbonden,

Toen ik my tot den dienst des Heeren overgaf,

En staafe 't met een eed; toen ik Hem kon verkonden,

• Dat ik Hem trouw zou zyn in 't leven, dood en 't graf.

Als

Als ik my in 't verbond betuigde te verblyden ,

Wyl ik Hem eigen wierd en eeuwig blyven zou ,

Waar door ik hoope fchep , dat Hy in geene tyden

My zal begeeven , of ooit krygen naberouw .

De Duivel bied my ftryd , en zoekt my t'overwinnen ,

De Waereld vleit en ftreelt en hunkert naar myn val ,

Als Godt geen hulp verleent , verleiden my myn zinnen ,

Ik fta verlegen hoe ik ftaande blyven zal .

Doch wyl de Satan nooit heeft magt , om my door fchade

Te quellen , verder dan Godt hem in zyn beftuur

Het toelaat en bepaalt , verwacht ik uit genade ;

Dat Godt my by zal ftaan nu en in ftervens uur ;

Dat geen verdoemenis my zonder eind' zal drukken ,

En geen verleidinge doen dwaalen van het fpoor ,

't Geen naar Godts Zion gaat ; dat ik geen ongelukken

Zal moeten ondergaan , zoo lang ik naar Hem hoor ,

Dan die my nuttig zyn , en tot het heilig leven

My dienen kunnen en bevorderen Godts eer .

Dies ben ik welgemoed , en wil Hem overgeeven

Myn ganfchen zieleftaat , nadien ik niet begeer ,

M

Dan

Dan van zyn vaderzorg geduurig te ontfangen,

Al wat my noodig is in mynen levenstyd,

En onder zyn bestel van Hem stil af te hangen,

En my te voegen in zyn dienft met ernst en vlyt
Naar zyne wetten en rechtvaardige bevelen,

En wensch getrouwelyk te staan op myne wacht;
Op dat myn liefste pand my niemand mag ontfleelen,
Maar ieder zie myn moed, de liefde Godts en kracht,
Om Jezus, tot myn heil, in myn hert op te sluiten,

En te bewaaren, als myn paerel en myn fchat,
Dien ik aanfchouwen wil, aan wien ik gaern wil uiten
Myn liefde, wyl Hy al, wat ik begeer, bevat.

Ik wil niets buiten Hem, maar zal my vergenoegen,
Als Hy zich tot my wend, en ik zyn gunft geniet;
Ik acht gelukkig dien, die zich by Hem wil voegen,
En met een liefdedrang geloovig op Hem ziet.

Ik wil my als een steen op Jezus nederleggen,
Op dat Hy my geheel door 't water van zyn Geest
En Woord besproeij' en voeg' aan zyn Huis, en doe zeggen;
Ik heb noch nooit zoo naauw met Hem vereend geweest,

Die

NAGELATENE GEDICHTEN. 179

Die 't fundament is en de hoeksteen van zyn kerke;
Ik neem Hem voor my aan tot Bruidegom en Man,
En wensch, dat Hy my meer met zyn genâe versterke;
Op dat ik Hem getrouw in liefde dienen kan.
Ik ken Hem, als den Boom, in welken alle Vroomen
Eens worden ingeënt, weshalven ik verzoek;
Dat ik ook, als een ent aan Jezus voor mag komen,
En aangeschreven staan in Godts verkiezings boek;
Dat ik mag in dien Boom geplaatst veel vruchten draagen
En zyne vruchtbaarheid en sap deelachtig werd',
In takken, loof en vrucht den Heere mag bchaagen,
En in myn groeyzaamheid volstandiglyk volherd'.
Ik ken Hem als het Hoofd, uit welken all' zyn leden
Ontfangen zoetigheid en vocht en levenskracht:
Ik wacht van Hem den Geest, om sterker in gebeden
Te pleiten voor den troon; Hy heeft alleen de magt,
Om al te schenken, wat men billyk Hem kan vraagen.
Ik smeek, dat Hy my steeds veel invloed geeven zal;
Op dat ik in myn pligt van deugd niet mag vertraagen;
Maar meer verwakkeren: dat Hy elk ongeval

Voor my zal matigen en tot zyn eer bestuuren ;
Op dat men daar uit zie, dat ik vereenigd ben
Met Hem door een verbond en band die zal volduuren
Den tyd en eeuwigheid , dewyl ik Hem erken
Te zyn den Loffer , die voor my, zyn bloed en leven
Gestort heeft en de dood vrywillig ondergaan ,
Van wien ik ook verwacht , dat Hy my steeds zal geeven
Wat my versterken kan , op dat ik blyve staan.
My dunkt ik voel een vlam door Jezus aangefteken ,
Ik heb Godt waarlyk lief, maar ik ben ongewend
Aan liefdes oeffening , en ben somwyl bezweken ,
Als ik door liefde Godts aan elk moest zyn bekend.
Helaas, ik voel hoe klein de liefd' in haar bewerking
By my gevonden word ! waar door myn ziele treurt ,
En veeltys nederzinkt : ik wensch des Geest's versterking
En door een grooter gloed te worden opgebeurd.
Ik sineck , dat Hy myn lust en liefde wil bestieren
Alleen naar zyn gebod en naar zyn huw'lyks wet ;
Dat Hy my , als een bruid met kleed'ren wil verciere ,
Op dat ik zy bequaam tot Christus huw'lyks bed.

NAGELATENE GEDICHTEN. 181

Ik heb den Eersteling van liefde Godts genoten,
(Zoo ik my niet bedrieg) iets van het hemelsch vuur,
Ik wensch noch eens, als toen, te worden overgoten,
En bid, dat 's Geestes werk en invloed langer duur'.
Ik heb een vast besluit gemaakt, om Godt te eeren,
En van 't aardfch af te zien; ja al wie tegenstand
Wil doen, om van den weg des levens my te keeren,
Zock ik t'ontvlieden en te wyzen van de hand.
Och of ik 't aardfche goed, en eer, en hooge staaten,
De cieraad, welluft, en wat hier het ooge streelt,
Godtvruchtig kon met ernst verachten en verlaaten,
En toonen, dat my 't geen van Godt vervreemt, verveelt!
Ik ken verloochening, doch ben noch niet bedreven,
Om, volgens mynen pligt, van alles af te gaan,
Wat my kan hinderen in 't geestelyke leven;
Hoewel ik zoek oprecht de godtvrucht voor te staan.
De waereld acht my niet, wyl ik Godts Gunstigenooten
Verkies tot myn vermaak, en meest met hen verkeer.
Ik acht het best te zyn, de waereld te verstootten,
En aan dezelve niet te gunnen liefd' of eer.

Ik voel haar haat en toorn, wanneerze my wil dwingen,

Of lokt tot haaren dienst en vriendelyk begroet,

Als ik dan oepentlyk betuig, in alle dingen,

Te willen houden een oprecht en rein gemoed.

Ik moet ook ondergaan den laster van de menschen

En vrienden, die met my op Christus naauwen weg

Niet willen wandelen; wyl zy my hooren wenschen

En spreekē van hun pligt: ja, schoon ik overleg,

Hoe ik met zachtigheid hen best zal overreedē;

Op datze tot hun heil betreedē 's levens pad;

In plaats, dat ik ze win, zie ik ze zeer t'onvreden,

Wyl zy des Heeren dienst niet houden voor een schat.

Doch als ik heb myn pligt gedaan, om hen te trekken,

En myne redenen hun blyven flauw of straf,

En ik geen hoope zie, dat ik hen op zal wekken

Tot dienst van Godt, dan ga ik vaardig van hun af.

Ik denk, dat ik myn tyd niet onnut moet besteedē

Als ik niet vord'ren kan door hun 't rampzalig lot,

Dat hen noch treffen zal, te toonen en met reden

Doe blyken, dat al't heil der menschen is in Godt.

Ik

NAGELATENE GEDICHTEN. 183

Ik vind geen schroom in my , om ieder te verklaaren,
Dat ik Godts dienst verkies , wanneer geen menschevrees
My wederhoud : ik tracht myn lust te openbaaren ;
Maar veel word 't woord gesmoord , dat my in 't hert oprees.
Nadien my 't zondig vleesch niet nalaat te bestryden ,
En steeds inwendig quelt , op dat het my beroov'
Van myne vastigheid , zoo tracht ik te vermyden .
Wat strekken zou myn hoop , lust , liefd' en myn geloof :
Doch veeltys kan ik niet den stryd te boven komen ,
Wyl 't vleesch den meester speelt en ik niet kan bestaan
Voor de verzoeking , noch mynen lust betoomen ,
Schoon ik met yvergeest somwyl ben aangedaan,
Dan roep ik , o myn Godt ; ik wensch U te behaagen !
Weg booze zondelust , die my zoo plaagt en quelt !
Ik kan uw quelling en gewoel niet langer draagen ;
Wyl gy my rust beneemt , verduistert en ontstelt.
Och kon ik u voortaan een wisslen doodsteek geeven !
Ik ken uw tegenstand in het genadewerk ,
Gy stremt al wat Godt eischt in 't geestelyke leven ,
En maakt , dat ik Godts gunst en liefde niet meer merk.

Ik heb myn keur gedaan, en wensch daar by te blyven,

•Dat ik het levenspad, al waar 't met grooten stryd,

Betreeden zal, ik hoop dat eeuwig zal beklyven

Myn opzet, om den dienst van Godt, met ernst en vlyt,
Steeds te behertigen. Als Jezus ongenegen

Zich toonde, wyl ik Hem gegronde reden gaf,

Dan was ik diep in 't hert geraakt en zeer verlegen,

Verfoejend' meer het quaad der zonden dan de straf.

Ik liep toen Jezus aan, om meer kracht en genade,

En zocht herstelling; ja in al myn zielsverdriet

Is Hy de hoorder van myn klagt; ik gaa te raade

Met Hem en onderwerp my aan zyn hoog gebied.

Als ik Hem op 't geroep niet hoor my antwoord geeven,

Dan gaa ik andermaal naar zyn genadetroon,

En laat niet af, voor dat Hy, in het geest'lyk leven,

Den scepter van genade my toereik' en vertoon'

Met gunstbewyzen, dat Hy niet meer is verbolgen;

Maar met my weêr verzoend; en sehoon'er niets in my

Gevonden word, waarom Hy my niet meer vervolgen

Of zwaar kattyden zou; en ik zyn heerschappy

My

NAGELATENE GEDICHTEN. 185

My menigmaal onttrekk', betuigt Hy my gestadig
Op myn aanhoudingen, als ik het hert'lyk meen,
Dat Hy myn misbedryf vergeeft, en my genadig
Aanschouwen kan, als een van zyn verkoor'ne leên.
Wanneer ik word bespot, om myn godtvruchtig hand'len,
Dan is het my tot vreugd, wyl zulks my geeft een blyk,
Dat ik niet meer behoor in woorden en in 't wand'len
Tot 's waerels kind'ren, maar tot Christus koningryk.
De pylen van den vorst der duisternis te keeren
Is myn geduurig werk, niets maakt my meer verschrikt,
Dan, als hy my benaauwt, ik my niet kan verweeren,
En worde door zyn list gestadig meer verstrikt:
Doch als ik kan zyn magt ontgaan en hem verdryven
Door 't schild van het geloof, en door des Geestes zwaard,
Dan gryp ik weder moed, en kan aan Godt toefchryven,
Dat Hy myn bystand is, die helpt en my bewaart.
Ik voel een waare lust, om Jezus te behaagen,
Als ik zulks niet vertoon, baart het my zielefinert:
Ik ben niet wel gezind, wen ik my zie vertraagen,
Of dat ik in zyn dienst niet met vermaak volherd'.

Wanneer ik and'ren zie in veel genade bloeijen

Door deugdsbetrachting, dan word ook myn ziel bekoord,
Om tot dien hoogen trap van heiligheid te groeijen,

En 'k wensch in alles Godt te dienen naar zyn Woord.

Ik wensch ook hertelyk Godts lof hier aan te vangen,

Die boven zal volmaakt (na 't aardfche worstelperk)
Gezongen worden; ja ik ben reets in verlangen

Om my te voegen by hun stem en 't hemelfch werk.

Nu heb ik ongeveinsd u opentlyk beleden

Van het inwendig werk, en hoe het met my staat.

Beschouw het gansche stuk en overweeg de reden;

Maak daar uit een besluit, of ik bezitt' genaad'.

Indien 'er iets ontbreekt, wil 't aan my openleggen,

Op dat ik 't zelve zie, en het verbet'ren mag.

O Godt, ik smeek U neem genoegen in myn zeggen;

Op dat ik blyv' bevryd van 't eeuwig ziels geklag!

Laat ik toch nimmermeer op valsche gronden bouwen!

Maar na goed overleg recht maaken een besluit

Tot volle zekerheid; op dat ik mag aanschouwen

U in uw heerlykheid, met uw verkoorne Bruid.

MOED-

MOEDGEEVING

aan eenen

TREURIGEN GELOOVIGEN,

Bekommerd over zyne zonden.

*Ik zalze geneezen, en ik zalze geleiden, en hun
vertroofingen wedergeeven, namelyk hunne
treurigen.*

Jezaia 57 W 18.

Treurig hert, hoe dus verflagen
Om uw zonden? Schep behaagen,
Om met vreugd', tot roem van Godt,
Voort te wand'ien in zyn wegen.
Godt vergun' u deezen zegen,
Dat gy Satans list bespot;

Dat

Dat gy alle d' ongelukken,
 Die men u zag zwaarlyk drukken,
 En noch zwaarder voorgespeld,
 Moogt te boven zyn gekomen ;
 Want dien Godt heeft aangenomen ,
 Word de vreugde voorgesteld.

Laat dan ook uw blydschap hooren ;
 Want dien Godt heeft uitverkoren
 Tot zyn Kind, en toegebracht
 Onder zyne Liefelingen ,
 Kan met vreugd' den Heere zingen,
 Om dat Godt aan hem gedacht.

Zoo gy noch geen klaare blyken
 Gaaft, dat Godt u quam verryken
 Met genade in uw hert :
 Wil het klaarder thans vertoonen,
 En de waereld niet verschoonen,
 Als zy u zou zyn tot finert ;

Zoekt

NAGELATENE GEDICHTEN. 189

Zoekt zy u van Godt te trekken,
Of uw vreugde op te wekken,
Om te speelen met haar pop?
Laat niet langer u verleiden,
Om u van Godt af te scheiden,
Maar geef waerelddienst den schop.

Wil met ernst Godts zaak aanvatten,
En de heiligheid hoog schatten,
Om dat die naar Jezus gaat.

Wil Godts Kinderen beminnen,
Trek van zonden hert en zinnen,
Toon, dat gy bezit genaad':

Uwe klaarheid zal vermeëren
En uw lust, om Godt te eeren,
Zal aan my, en ieder een,
Krachtig in het ooge schynen,
Al uw droefheid zal verdwynen,
En uw reden van geweën.

Zit

Zit gy noch gelyk verschoven?

Gaa naar Jezus, wil gelooven,

Dat Hy niemand heeft beroofd

Van zyn gunst; maar zynen zegen

Toezeit hem, die is verlegen,

En oprecht in Godt gelooft.

Zegt gy; wee my, om myn zonden!

Foei my, 'k heb Godts Wet geschonden!

Godt eifcht straf, en lyd het niet,

Dat een mensch zoo ver verlopen,

En in zonden, als verzopen,

Niet zou draagen helfschverdriet.

Godt zal my met tegenheden,

Zwaar bezoeken, en met reden;

Wyl ik hier voor Godt beken

Dat ik tydelyke plaagen,

En ook eeuwige te draagen

In Godts gramfchap waardig ben.

Ik

NAGELATENE GEDICHTEN. 191

Ik kan u niet tegenspreken,
Dat gy steeds zyt afgeweken:
Maar neem dit in overleg;
Niemand wandelt zonder wyken,
Noch loopt zonder om te kyken
Op den waaren levens weg:

Maar het is hem groote smerte,
En beklemmt met angst zyn herte,
Als hy zulks aan Godt vermeld:
Hy kan zich geen ruste geeven,
Voor dat hy in 't heilig leven
Vordert. Hoe zyt gy gesteld?

Ja hy tracht met gansche krachten
Alle deugden te betrachten,
Als Godts Geest hem gaande maakt.
Hy kiest Jezus, en zyn wonden
Tot verzoening van zyn zonden,
Nu hy 't zondig leven wraakt.

Hebt

Hebt gy niet ook deeze reden

Voorgeteld in uw gebeden;

Die men van Godts Kind'ren hoort?

Laat u dit dan ook behaagen,

Om niet langer zoo verflagen

Meer te treuren, volg myn woord.

Zyt gy klein in uw gedachten?

Kont gy niet dan straf verwachten

In u zelve aangemerkt?

Wie kan zich wat goeds belooven,

Als de Heere van hier boven

In zyn gunst niet mede werkt?

Gaa gy maar gemoedigd heenen;

Want de tyd van angst en weenen

Schynt voor u voorby gegaan.

Heb ik u ooit raad gegeven,

Die u sterkte gaf in 't leven?

Neem dan deezen raad ook aan.

NAGELATENE GEDICHTEN. 193

Zie niet langer op uw zonden.

Hebt gy u aan Godt verbonden?

Alle droefheid dan vermyd.

Heb ik ooit u 't hoofd gebrooken,

Als ik u heb aangesprooken?

't Was op dat gy wierd verblyd.

Ja myn wenschen en myn zuchten

Gingen tot Godt, dat de vruchten

Van 't geloof, u voorbereid

Mogten weezen, en myn reden

Strekten voor u, met gebeden;

Dat Godt u schonk zaligheid;

Dat gy, met naar my te hooren,

Overtuigd en wêergebooren

Worden moogt tot roem van Godt;

Dat gy, door met my te hand'len,

Moogt verlieven om te wand'len

Op Godts weg, naar zyn gebod.

N

Heerit

Heeft u Godt dit heil gegeven,
 Dat Hy u in 't heilig leven
 Luft gaf, 't welk Godts Volk vermaakt?
 Hy zal u noch verder schenken,
 Meer dan gy nu kont bedenken,
 Zoo gy voor zyn eere waakt.

Laat ons dan te samen spannen,
 Om de droefheid te verbannen,
 En te loopen hand aan hand
 In des Heeren Jezus wegen,
 Dan zal Hy met zynen zegen
 Meer verlichten ons verstand.

Hy zal onze ziel versterken,
 En de herten zoo bewerken,
 Dat wy, met veel onderscheid,
 Zynen naame zullen pryzen,
 En voor all' zyn gunstbewyzen
 Roemen in der eeuwigheid.

Staat

NAGELATENE GEDICHTEN, 195

Staak uw zwaare droeve klagten;
Want ik denk, dat uw gedachten
Gaan, hoe dat gy Godt vereert.
Zou dan Godt u niet geleiden?
En tot heerlykheid bereiden,
Als Hy u zyn wegen leert?

Schonk u Godt niet te gelooven?
Zou Hy u dan weêr berooven,
En doen vallen in de magt
Van de helsche dwingelanden?
Neen, Godt hoed zyn lieve Panden,
En bewaart hen in zyn kracht.

Hebt gy Godt, als Heer, verkoren?
Hebt gy trouw aan Hem gezworen?
Weet, dat deeze liefdevonk
Quam van Jezus, die genadig
Overtuigde, en milddaadig
U het nieuwe leven schonk.

N 2

Twyffel

Twyffel niet aan zyn genade,

Om uw zonden; gaa te raade]

Met het heilryk Woord van Godt,

Daar zal Hy u klaarlyk leeren,

Dat die Jezus maar begeeren

In geloof, naar Godts gebod,

Krygen all' de zegeningen

Van Godts lieve Gunstelingen

Wek dan op uw hert en lust,

Om den Heere te behaagen;

Dan zal Hy uw treurig klaagen

Ras doen stremmen. wees gerust.

Word toch door myn woord verwonnen,

Weet, daar Godt heeft 't werk begonnen,

Dat Hy 't ook voltrekken zal.

Gaaft gy niet zeer klaare blyken,

Die dit oordeel deden stryken

In uw grootste ongeval?

Wit

NAGELATENE GEDICHTEN. 197

Wil dan ook den Heere looven,

En uw liefde niet verdooven,

Door het treurig ongeloof.

Gaa toch uw Verlosser roemen!

Zyt gy waardig te verdoemen?

Jezus trekk' u, als een roof,

Uit des Satans sterke pooten,

Ja Hy wil u nooit verstoeten,

Of onttrekken zyn gebied;

Neen, Hy wil uw ziel bevryden

Van de dood en zwaarder lyden,

En van 't eeuwig ziels verdriet.

Hy wil u hier boven brengen,

Om uw stem met hun te mengen,

Die geduurig in den Heer'

Zich verheugen en vermaaken,

Hy doe hier u 's hemels zaaken

Steets betrachten tot zyn eer.

Zyn uw oogen noch te duister,
 Om te zien Godts glans en luister,

En wat gy alreets bezit?

Hoor, ik wensch, dat uw gezichte,
 Opgehelderd, mag 't gewigte
 Recht beschouwen, en het pit

Van de zaaken, voor uw sterven,
 Ondervinden, en dan erven,

Daar gy zegt, dat gy naar dorst.

Godt zett' u de levenskroone

Op uw hoofd, en Hy vertoone

U 't goed van den Levensvorst;

Om u eeuwig te vermaaken

In de aangenaamste zaaken,

Die geen oog ooit ziet, of vind,

Noch geen oor heeft kunnen hooren,

Noch geen mensch ooit quam te vooren,

Dat Godt schenkt aan die Hem mint.

BELY-

NAGELATENE GEDICHTEN. 199
BELYDENIS DER ZONDEN

van eenen

BY ZICH ZELVEN VEROORDEELDEN,
Smeekende om Vergiffenis.

Of

Aandacht op Job 7 W 20.

Heb ik gezondigd; wat zal ik U doen, o Menschenhoeder?

Ik vraag U niet, o Godt, heb ik uw Wet geschonden,
Of tegen uw gebod en verbod ooit misdaan?

Heb ik uw Woord veracht, dat Gy my liet verkonden,
Of tegen billykheid en 't recht ooit aangegaan?

Heb ik het ongeloof in 't hert ooit plaats gegeven,
Of U tót toorn verwekt, en schandelyk getergd?

Heb ik uw taai geduld, door al myn wederstreeven,
En liefde niet gestremd? ja tot myn straf gevergd?

N 4

Was

Was ik met aardfche zorg en kommer ooit beladen?

Ben ik van 't rechte pad geweken met myn voet?

Stond ik naar ydelheid met woorden of met daaden?

Heb ik wel 's Geestes werk gedooft in myn gemoed?

Heb ik den grootfen zwier der waereld lief gekregen,

En 's waerelds goederen bemind met overmaat?

Heb ik den breeden weg bewandeld? of Godts zegen

Misbruikt? en onbefuisd verlaaten goeden raad?

Heb ik te flauw geweest in 't leezen, in gebeden,

En 't hooren van Godts Woord? Vergat ik ooit myn pligt?

Quam immer uit myn mond een ongezoute reden?

Heb ik ooit met myn woord of werk een menfch ontflicht?

Heb ik my tegen U door zwakheid ooit misdraagen,

Of uit onachtzaamheid, afleidingen gehad?

Had ik in eer, vermaak en welluft ooit behaagen,

Of ben ik immermeer in zonden uitgespat?

Wyl 't by my is bekend, hoe ik my heb verloopen

In veel misdaden; en hoe ik uw hoog gebied

My heb onttrokken, en, in zonden op te hoopen,

Uw gunft onwaard gemaakt, dat my ftrekt tot verdriet.

Ja

NAGELATENE GEDICHTEN. 201

Ja ik ben overtuigd; dat alle deeze vraagen

Helaas, tot myne smert, met buitenspoorigheid

Veelmaalen zyn gepleegd, en 'k vrees te zullen draagen.

De blyken van uw toorn, den zondaar aangezeid!

Ik zeg ook niet verwaand; wat zal ik nu betrachten

Tot myn behoudenis, door eigen werk of kracht?

Want dat behaagt U niet, Gy zoud my wis verachten,

Schoon al het schepsel wierd tot loffing opgebracht.

Ik zie van alles af, en wil U niets toebrengen,

Dan een verflagen geest met schuldbekentenis

En innig zielsberouw: ik zal geen offer plengen;

Maar pleiten op het bloed, dat reets vergoten is

Door Jezus, uwen Zoon, en 'k wil met heete traanen

Myn voorig wangedrag beschreyen, ja terstond

(Doch niet in eigen' kracht) my zelf met ernst vermaanen,

Dat ik my tot U wend', en spreken met myn mond:

O Godt! het smert my zeer; dat ik heb overtreden,

En uw liefddadigheid ontrouwelyk beloond;

Dat ik U niet met dank, met traanen en gebeden

Genaderd ben, maar my afkeerig heb getoond.

N 5

Ik

Ik zeg, met waar berouw, myn schulden zyn zeer veele;

Ze zyn my tot een last; ik doemze met een haat;

En wil, met ernst, oprecht, met hert, en lichaams keele

Verklaaren, dat ik gaern nu alle zonden laat.

En wat reets is geschied, 't welk heeft uw toorn ontfleeken,

Is my van herten leed. Ik valle voor U neer!

Ja wyl myn schuld is groot; ik lang ben afgeweken,

En heb uw' naam onteerd, ben ik beschaamd, o Heer!

't Verkleinen past my niet, veel minder het verbloemen,

Om dat myn eigen hert zou een getuige zyn

Van al myn wanbedryf, en helpen my verdoemen,

Ja uw gerechtigheid my wyzen tot de pyn.

Ik wil dan liever staan met t' zaamgeboeide armen,

Met neêrgebogen knien, en oogen naar den grond

Geslagen, roepende, o Godt, wil U ontfarmen!

Vergeef myn zonedâen, die tegen het verbond

Door my zyn stout gepleegd, het geen ik had bezworen,

En met verloochening van alles heb bestaan

Te spreken met myn mond voor uw opmerkend' ooren,

Toen ik een trouwverbond met U heb aangegaan:

Gedenk

Gedenk ook daar niet aan! Ik wil my voor U buigen
 Met een belydenis, dat ik wis waardig ben
 Te draagen alle straf, en moet, helaas! betuigen,
 Dat ik my zelf verfoei, en my doodschuldig ken.
 Maar, Heer', is't goede woord niet uit uw mond gekomen,
 Dat Gy vergeeven zult, als iemand is beschaamd
 Met een verbroken hert? Hebt Gy niet aangenomen
 Die quamen voor uw troon, gelyk het hen betaamd',
 Geloovig door uw Zoon? die vielen voor uw voeten
 In hoope van verhoor? Hebt Gy niet toegezegd,
 Dat niemand U vergeefs in smeeking zou ontmoeten
 Die recht genade zoekt, en reets heeft afgelegd
 Zyn zondewapenen? die zich komt nedrig bukken
 Voor uw genadetroon, om ook vergiffenis
 T'ontfangen van zyn schuld? Och laat het my gelukken!
 Heer', doe het toch aan een, die gansch verlegen is
 En in benaauwdheid roept, o lieve Menschenhoeder!
 Wat zal ik doen, of U toebrenge voor myn schuld?
 O Jezus, Levensvorst, myn Heiland, Borg en Broeder,
 Myn lieve Middelaar, die hebt Godts Wet vervuld!

Dien

Dien ik erken te zyn de Loffer, Bron en ader

Van alle heil en troost, genaad', en heerlykheid.

Ik bid U tred voor my toch in by uwen Vader!

Ik smeek, dat Gy myn zaak voor my by Hem bepleit!

Wyl Gy een Voorspraak zyt, die all' hoedanigheden

Bezit van hem, die word met recht een advocaat

Genoemd; Gy wikt en weegt een zaak en hoort de reden

Die voor en tegen is; Gy ziet het goed en 't quaad.

Die, wys van overleg, naauwkeurig uwe zaaken,

Met klemmend klaar bewys en ook met cierlykheid

En veel getrouwigheid, behandelt, en kont wraaken

Al 't ongegrond bewys en Satans boos beleid.

Gy zyt rechtvaardig in all' uw behandelingen,

Die zelf het recht voortbrengt, en handelt naar het recht,

Die met zoetvloeiendheid uw tonge kont bedwingen,

En maakt dat 's Vaders haat geheel word' afgelegd.

Aan wien de Vader geeft al, wat Gy Hem komt vraagen;

Om dat Gy nooit een zaak Hem voordroegt, dan gegrond

Op uw rantsoen, in 't welk de Vader scheidt behaagen,

Gelyk Hy op den berg betuigde met zyn mond.

Gy

NAGELATENE GEDICHTEN. 207

Gy zyt een advocaat uit duizend uitgelezen;

Die den mistroostigen bewyft te zyn een vriend;

Die om uw vriend'lykheid geschat word en geprezen

Van moedelloozen, wyl Gy elk voor niet bedient;

Die armen naar den geest, bestredene gemoed'ren

En kleingeloovigen uw hulp en bystand doet;

Die medelyend zyt, en alle zwakke broed'ren

Den Geest schenkt en verquikt het treurige gemoed;

Die 't medeweeten slilt, en andere getuigen,

Die, in het rechtgeding, bedoelen het verderf

Des zondaars, tegenspreekt, en, zonder 't recht te buigen,

Verkrygt, dat van Uw Volk nooit één in zonden sterv'.

Gelukkig, die U kan zyn zaak in handen geeven;

Op dat Gy 't rechtgeding en uitvoert en bepleit!

Verleen my dat geluk, och laat ik voor U leeven!

Wees Gy myn Voorspraak toch en hulp tot zaligheid!

Ik zal het dankelyk, zoo veel ik kan, erkennen,

Als Gy my, Zoon van Godt; genadiglyk beschouwt:

Ik wil my ongeveinsd aan uwen dienst gewennen,

En leeven, als een zoon, dien 't zondigen berouwt.

Ik

Ik zal in al myn doen, gedachten, hert, en zinnen :

Vertoonen, dat ik U, tot Heer, verkoren heb;

Dat ik niet anders wensch, dan t'eer U te beminnen,

En dat ik in uw dienst myn lust en vreugde scep.

Laat ik geloovig toch, met hert'lyk ziels vertrouwen,

Toenad'ren tot uw troon, die al myn hoope zyt;

U met een dankbaar hert, in liefdevlam, aanschouwen,

En toonen, dat ik zy U heilig toegewyd.

Geef dat ik in uw dienst my mag getrouw gedraagen,

En naar de hemelkroon, met eenea vollen loop,

Vol ernst en vaardigheid, voortsnellen, staan en jaagen.

Wees Gy myn Leidsman en voleinder in die hoop:

Op dat ik U daar van den lof en eer mag geeven,

Met waare dankbaarheid, op 't eeuwig hemelsch Feest,

O Godt ! bereid my tot het duurzaam zalig leven,

En wek myn hert reets op door gaven van uw Geest!

Ja maak my hier bequaam, om uw lof uit te galmen,

Met uw verkoren volk : laat ik, na deezen tyd,

By all' de heiligen, met halelujahs psalmen,

Eens juichen voor uw troon, en zyn in Godt verblyd.

KLAG-

KLAGTE

over

WANGEDRAG.

Of

Aandacht op Hooglied 5 V 2-8.

*Ik sliep, maar myn hert waakte: de stem mynes
Liefsten, die klopte, was: doe my open, myne
Zuster, myne Vriendin, myne Dief, myne vol-
maakte; want myn hoofd is vervuld met daauw,
myne hairlokken met nachdruppen enz:*

O Minnekykst' Immanuel,

Wees toch myn Heer en Vriend!

Ik ben, helaas! in groot verftel,

Gelyk ik heb verdiend;

Om dat Gy eertyds my, met kracht,

Trokt uit de duifternis,

En op uw wegen hebt gebragt,

Waar door ik fcheen gewis

Te

Te moogen denken; dat Gy my

Uit den natuurestaat

Had wêergebragt, myn slaverny

Verand'rend' in genaad'.

Dat Gy geworden waart myn Heer',

Myn Vriend en Bruidegom :

Maar ach! dat durf ik nu niet meer,

En weet de zaak, waarom.

Ik heb myn plegtelyk verbond,

Gestaafd met eenen eed,

Verbroken, toen ik niet terstond

Op 't roepen was gereed :

Maar hield my vadzig in myn bed,

Wanneer uw Geest my riep;

Waar door ik quam in Satans net,

En strik, terwyl ik sliep.

Want als Gy myne vriendschap zocht,

En klopte aan myn hert,

Dat bragt my tot geen achterdocht :

Maar 'k liet U staen, met smert,

ST

Als

NAGELATENE GEDICHTEN. 109

Als een, die ganfch niet waardig is,

Ja als een bedelaar;

En fchoon Gy toonde 't groot gemis,

Dat my dreigd' en 't gevaar,

't Welk my noch overkomen zou,

Om myn halsfarrigheid:

Schoon Gy my smeekte tot berouw

Met vriendelyk beleid;

Ik fprak, verfchoon my; want myn rok

Heb ik reets uitgedaan;

Myn voeten zyn gewaffchen; 'k trok

Niet gaern myn kleed wêer aan.

Ik wenfch ook geen bezoedeling

Van'voeten, of van 't kleed:

Ik hoorde, met verwondering

Hoe fterk Gy my beleed

Uw liefde, toen Gy my niet flauw,

Maar met beloften bad;

(Terwyl de droppels van den daauw

U hadden 't hair befpat)

O

Op

Op dat ik naar U hooren zou ,

Als Zuster, Duif en Bruid :

Maar neen, ik quam tot geen berouw ,

Noch hoorde naar 't geluid ,

Tot dat Gy uwe hand van 't gat

Der deur had afgevoerd :

Toen zag ik eerst , wat quaad ik had

Begaan, en 'k wierd beroerd.

Ik stond op, maar het was te laat,

De Mirrhe droop op 't slot

Van myn hand nêer, 'k liep naar de straat,

Beklaagende myn lot :

Myn hert ging uit door uwe stem,

Ik zocht U met verdriet.

Ik riep en zag, met angstes klem,

Naar U, doch 'k vond U niet.

Ik vroeg de wachters van de stad,

Of men U ergens vond?

Die hebben my wreed aangevat,

Geslagen en verwond :

Zoo

NAGELATENE GEDICHTEN. 211

Zoo dat ik nergens hulp, of raad,
Of uitkomst hoopen kan;
' Dies treur ik om myn droeven staat,
Wyl ik mis myn Vriend, myn Man,
En leef in veel bekommring,
Nu Gy geweken zyt;
Dat ik U nooit meer onderling
Zal zien, en zyn verblyd.
Dies schrei ik, en beklaag, in nood,
Myn ongelukkig lot,
Aan ieder, die my niet verstoort,
Maar meest aan U, o Godt!
En roep, myn Heer', verdoem my niet,
Ik ken myn zondeschuld;
Vergeet, en hoor myn zielsverdriet,
Nem ditmaal noch geduld!
Zoo Gy myn daaden weegen wilt,
En 't wangedrag, naar 't recht,
Dan word uw gramfchap nooit gefild,
Noch trooft my toegezegd.

O 2

Ik

Ik schaame my, en ik beken,

Nu ik recht overdenk,

Wat ik bedreef, dat ik niet ben

Gunst waard; want schoon uw wenk

Van liefde my heeft aangepord,

Myn pligt en heil vertoond;

Wyl Gy my steeds had overstort

Met zegen en verschoond:

Dat heeft my niet gesteuit in 't quaad

Der zonde te begaan.

Ik walg van my, nu ik uw raad

Zoo tegen heb gestaan:

En smeek U, in demoedigheid,

Gedenk niet aan myn schuld!

Hebt Gy my plaagen toebereid?

Ben ik niet waard geduld?

Ik stem het toe, belyd, en zeg,

Dat Gy my openbaar

Kont straffen, en ik wil uw weg,

Hoe bang die valt en zwaar,

Goed

NAGELATENE GEDICHTEN. 213

Goedkeuren, en uw strenge hand

Tot straf, om myn bedryf

Erkennen, en myn onverstand

Betrouwen, 'k wil myn lyf

En ziel aan U verpanden, Heer',

Wanneer Gy kracht verleent,

Dat ik in zonden nimmermeer

Zal blyven zoo versteend:

Maar opstaan en een nieuw verbond

Straks staaven plegtelyk,

En U, myn Godt, met hert en mond

Verklaaren, dat uw ryk

En dienst my meer is aangenaam,

Dan van een vreemden heer,

Die vleit en my maakt onbequaam,

Als ik my tot U keer.

Ontdek my 's waerelds vleyery,

En zondesvuiligheid

Ontruk my Satans heerschappy,

Zyn list en boos beleid.

Geef, dat ik tegen al 't geweld

Van myn vyanden staa,

Die Winn' en nimmer werd' gequeld

Met quaade lust hier na.

De Duivel hebbe toch geen kracht

Op myn verdorven hert,

Om my te buigen door zyn magt

Tot zonde, die my smert!

Maar laat ik leeven tot uw eer

In heel myn levensloop:

Vercier my met uw beeld, o Heer!

En sterk my in de hoop;

Dat ik U eeuwig dienen zal

In 't hemelsch vaderland,

Daar nooit of schuld, of zondeval

Zal quellen myn verstand,

Of my doen twyff'len aan myn lot:

Maar daar ik U, verheugd,

Zal looven; geef my dat, o Godt!

En neem my op in vreugd.

EEN-

E E N Z A A M E

DANKBAARE HERDENKING

Van veelerley groote zegeningen
van den Heere ontfangen
en noch toegezeyd.

Pfalm 77 V 12, 13, 14.

*Ik zal der daaden des Heeren gedenken, ja ik zal
gedenken uwer wonderen van ouds her, ende
zal alle uwe werken betrachten, enae van uwe
daaden spreekken, o Godt.*

Ik vind my, Heer', verpligt, om dankbaar te beschouwen,
Wat zegeningen Gy my gaaft, en nu noch geeft;
Ik wil myn levenstyd doorloopen en ontvouwen,
Wat ik genoten heb, terwyl ik heb geleefd;
En wat ik noch verwacht. Om hier in wel te werken,
Neem ik voor eerst in acht, wie de weldaaden schenkt,
Dat Gy 't zyt, Godt Drieën, dien ik hier aan moet merken,
Als zalig en volmaakt; die met de oogen wenkt,

Of

Of spreekt, en het geschied: die niemand hebt van nooden,

Om tot bevordering van uw volzalig lot

Iets toe te brengen; want Gy zyt de Godt der goden,

En alle schepfelen staan onder uw gebod.

Aan U behoort het heir van all' de hemelingen,

Gy zyt gezeten op den troon der heerlykheid:

De Heer en eigenaar van d' ondermaansche dingen,

En vreesfelyk geducht in roem en majesteit:

Die niet verschuldigd zyt, om iemand iet te geeven;

Maar over ieder U, zoo 't U belieft, ontfarmt:

Die vry werkt in natuur en 't geestelyke leven,

En nimmer reden geeft, waarom Gy U erbarmt.

Ik wil aandachtelyk, o Godt, ook overweegen,

Wie ik ben, die uw gunst en zegening ontfant.

Een worm; een zondig afch; tot ydelheid genegen;

Die nooit U, zoo 't betaamt, heb hertelyk bedankt.

Onwaardig in my zelf, om zegening t'ontfangen;

In myn natuur beschouwd, een grouwlyk monsterdier;

Uit Adams krooft geteeld; door Satans list gevangen;

Die in myn jeugd verkoos des waerelds pracht en zwier.

Natuur.

NAGELATENE GEDICHTEN. 217

Natuurelyk geneigd, om Godt en mensch te haaten,

Ben ik op 't dwaaze pad der zonden voortgegaan,

En schoon ik was bewuft, dat ik het quaad moest laten,

Ik wierd door liefdedrang voor U niet aangedaan;

Ik koos niet uw gebod, des naaften nut en 't goede,

Gelyk 't my had gepast; maar bleef by het getal,

Dat U geen eer beweest met lichaam en gemoede:

Waarom ik vreezen moest voor sinerten, wraak, en val.

Die dobbel had verdiend met plaagen, vroeg en spade,

Te worden overfloemd door uw gerechtigheid,

En niet verwachten kon uw hulp, troost en genade,

Maar tot de helsche straf te worden weggeleid;

Wyl Gy zulks had gedreigd. Nu denk ik aan de zaaken;

Die in myn eersten tyd, van myn formeering af,

Aan 't lichaam zyn geschied, en my nitwendig raaken.

'k Zie 't wonderlyk gestel der leden, die Godt gaf;

Toen Hy my schiep een mensch, verscheiden van de dieren;

Die zyn op 's aardryks grond, of kruipen onder d' aard,

Of leeven in de zee, of in den hemel zwieren;

Dat ik geen schepsel wierd, waar voor elk is vervaard.

Dat Hy my heeft gevormd met welgepaste leden,
 Volkomen in getal, te weinig, noch te veel:
 In 't lyf een ed'le ziel geschonken, die met reden
 Begaafd, zou kunnen Godt verkiezen tot haar deel;
 En Hem aanschouwen, als een goedertieren Vader,
 En Schepper, die den dienst van alle schepsels vraagt:
 Uit wiens genoegzaamheid, en ryke volheids ader
 Hy ieder schenken kan, zoo veel het Hem behaagt:
 Het geen Hy heeft betoond, wanneer Hy my, by 't leven.
 Ook voedzel heeft vergund, geschikt naar myne kracht,
 Ja kleederen, gemak, en dekking heeft gegeven;
 Op dat my door de lucht geen quaal wierd toegebracht.
 Ik merk myns moeders zorg in my te laten zuigen,
 Wanneer het noodig was, en ik uit myn gesteen,
 Gewoel, of anderszins door 't schreyen kon getuigen,
 Dat aan my iets ontbrak, als oorzaak van 't geween.
 Zy heeft geen moeit' ontzien by dagen en by nachten,
 Om my te koesteren, en al wat strekken kon
 Tot myn verquikking en vermeerdering van krachten,
 Heeft zy my toegebracht. Ja als ik ooit begon

Door

NAGELATENE GEDICHTEN. 119

Door pynen, koorts, of quaal de stemme te verheffen,
Of dat een ongeval in my haar blykbaar wierd;
Doch zy de reden van het quaal niet kon beseffen,
Wierd alies tot herstel naar goeden raad bestierd.
Maar by dit groot geluk in tydelyke dingen,
Die ik genoten heb in d'eersten stond en tyd
Van myn geboort', is 't nut te melden zegeningen,
Waar mede Godt my heeft verrykt, en ook verblyd
Myn ouders, als ik wierd met water overgoten
In 's Heeren huis, ten blyk, dat ik quam in 't verbond,
En aangeschreven wierd by Christus Bondgenooten,
Dat ik bevestigde door der getuigen mond:
Toen over my de naam van Godt wierd uitgeroepen,
En Vader, Zoon, en Geest getuigenisse gaf,
Dat ik God' eigen wierd, om Hem met Jezus troepen,
Die afgewasschen zyn, te dienen tot aan 't graf.
Den boden in ons huys wierd ernstig aanbevolen,
Zoo ras ik spreken kon, en in myn jonge jeugd,
Benevens meesters en meestressen in de schoölen,
My wel te leeren, maar te maanen meest tot dengd.
'k Her-

'k Herdenk, hoe elk bereid was in myn eerſte jaaren,

Naar myne vatbaarheid, te leeren 't geen tot nut

My namaals dienen kon, men zag geen koſten ſpaaren,

Tot myn bevordering. Myn vader was een ſtut

En hulp, om na dien tyd my verder op te leiden,

En te bezorgen al, wat voorbereiden kon.

Myn tydelyk geluk; en om my af te ſcheiden

Van waereldſch ſchyn vermaak; ja wat hy ooit begon

Voor my, was uitgedacht, om my ſteets op te wekken,

Dat ik Godt eerde, en den zondedienſt verliet,

Om my van ydelheid en waereld af te trekken;

Op dat ik wierd bevryd van 't eeuwig zielsverdriet.

Ik ſcheen op deezen tyd reets aan den dood geſchonken,

Wyl ik in 't water viel, in 't ſpeelen op den kant,

En daalde naar den grond; ja 'k waar' gewis verdronken,

Had Godt my niet gered door eenes vreemden hand.

In naar een vogelneſt te zoeken op de wallen

Quam ik in lyfs gevaar, wyl ik was buiten magt

Om my t'herſtellen, en 'k waar' jammerlyk gevallen,

Had niet een wandelaar my toen te recht gebragt.

Gy

NAGELATENE GEDICHTEN. 221

Gy hebt my, Heer', weleer, in 't onbedachtzaam ryden,
En in een vollen ren nêrvallend' van het paard,
Verschoond, dat ik niet wierd vertrappt, noch in de zyden
Noch elders wonden kreeg, maar gunstig wierd bewaard.

Gy hebt my krachtig ook in 't loopen, springen, vaaren,
In 't zwemmen, visschen, en in 't jaagen bygestaan;
In 't schieten, reizen, zoo te land', als op de baaren;
In 't ryden op het ys, heb ik uw gunst ontfaan.

Wanneer de tyd verscheen, om taalen aan te leeren,
Wierd ik ter school besteld, om in het franfch, latyn,
En grieks te vord'ren, en men zag myn lust vermeerren,
Tot dat ik was volleerd, zoo ver ik toen moest zyn.

Ik was gemoedigd, wyl ik alle d' eerste pryzen

In all' de schoolen won, slechts uitgezonderd één:
Ik acht dit ook te zyn één van Godts gunstbewyzen,
Dat ik een rede deed, tot affcheid, voor 't gemeen.
Daarna van 't hooge school de tyd zynd' aangekomen,
Daar veeltyds dertelheid en ondeugd word gepaard,
Heeft Godt my in zyn zorg en leiding aangenomen,
En voor uitspattingen genadiglyk bewaard.

Ik

Ik wierd door ongeluk, of ziekten niet bedorven;

Door **quaad** gezelschap ook myn leerzucht niet geweerd;

Dat ik te grooter schat; wyl moeder was gestorven,

En vader, waarom ik door voogden wierd beheerd.

Doch toen'er tweedragt quam by voogden, wie myn goed'ren

Alleen bestieren zou, en zy reets voor 't gerecht

Gekomen waren, en ik zag, dat hun gemoed'ren

Meer zouden zyn vervreemd, heb ik de zaak beslecht

Door een verzoek te doen aan 's lands hoog' overheden,

Dat ik mogt zelf myn goed na deezen gade slaan;

Wanneer, na onderzoek, bevonden zynd' op reden

Myn bée gegrond te zyn, my zulks wierd toegestaan.

Toen kreeg ik ook een lust, om myn belydenisse

Te doen in 't openbaar; op dat ik in de kerk

Een lid van Jezus wierd, en ik in myn gewisse

Niet altyd bleef ontrufft: ik heb volbragt dit werk;

Wanneer ik, na verhoor, betuigde deeze waarheid,

Die hier word opentlyk beleden en geleerd,

T' Erkennen recht te zyn de weg naar 's hemels klaarheid,

En dat die hertelyk van my ook wierd begeerd.

De

NAGELATENE GEDICHTEN. 123

De tyd van 't hooge school ook zynde doorgeschooten,
Heb ik in 't openbaar met elk geredetwift
Die lust had, en ik heb daar op 't geluk genoten,
Dat ik niet, tot myn schand', myn oogmerk heb gemist:
Maar wierd bequaam verklaard voor Hoven en gerechten,
Al wie een goede zaak, en hulpe noodig had,
Te moogen dienen, raen, en ook hun zaak beslechten;
Welk werk ik, toen ter tyd, met ernst heb aangevat,
En meende voort te gaan, my voelende genegen,
Ten waare Gy my, Heer', meer dan ik had verwacht,
Noch verder had geleid, en door uw grooten zegen,
Tot een veel hooger trap en eerampt had gebragt:
Dat ik nu met vermaak, en allergrootst genoegen
Bedien, dewyl het niet vereischt een groot gewoel,
Staatskommer, ongemak, of al te lastig zwoegen;
Maar deugd en eerlykheid, dat ik oprecht bedoel.
Dit ampt heb ik bekleed nu meer dan dertig jaaren,
In welken tyd Gy my hebt wonderlyk geleid,
Gezegend en gered uit veelerley gevaaren,
En veel gezondheid gaaft in uw voorzienigheid.

Gy

Gy hebt my nooit bezocht met zwaare ongelukken ,

Die onherstelbaar zyn , maar trouw myn goed bewaard.

Gy liet geen lichaams pyn , of ziels kruis zwaarder drukken ,

Dan ik verdraagen kon ; Gy hebt my ook gespaard

Voor twisten , huiskrakeel , en al te groote zorgen ;

Voor armoed' , ongeduld , berooving , zwaar verdriet ;

Voor slaapeloos gezocht des nachts tot aan den morgen .

Ja wat te lastig viel , of plaagen gaaft Gy niet .

'k Zie met verwondering' de grootheid deezer zaaken ;

En dat ik ben geteeld in dit gezegend land

Uit ouders , die in 't Woord der waarheid hun vermaak , en

Eer zeiden te bestaan ; die aan Godt hert en hand

Gegeeven hadden , om ook tot zyn roem te leeven ;

Een land , waar in de kerk is recht gereformeerd ,

Daar waarheid word gelooft , en men zich kan begeven

Tot godtvrucht , wyl Godts Woord word zuiver klaar ge-
leerd :

Dat oud'ren doelwit was , om my op alle wyzen ,

In myn opvoeding steeds te toonen mynen pligt ;

Wier grootste werk bestond in my Godt aan te pryzen ;

Die spraken van de straf der zonden en 't gewigt

Van

NAGELATENE GEDICHTEN. 225

Van zyn gedreigden toorn; op datze my verwekten
Tot aandacht, en ik mogt verkrygen Godts genaad'
Door myn bekeering; dat ook all' hun' woorden strekten
Daar heen, dat ik eens mogt veranderen van staat:
Dat Godt ons heeft verzorgd van leeraars, welker gaven
Uitmundend waren, om my tot den overgank
Van zyn geheiligd Volk te noopen, en de haven
Des heils te toonen met een evangeliklank.
My heugt het groot geluk, dat ik heb moogen komen,
Met Jezus Kinderen, tot 's Heeren Avondmaal:
Dat ik tot lidmaat in de kerk wierd aangenomen,
En nutte brood en wyn in Jezus bruilottszaal.
Maar dit uitwendig werk kan my aan 't hert niet raaken,
Wanneer my Godt onthoud de werking van zyn Geest
Dies wensch ik ongeveinsd te melden hooger zaaken,
Die Hy heeft uitgedacht, eer dat ik ben geweest;
Die ver te boven gaan all' d' aardfche zegeningen,
En wat ik in de kerk, door 't uiterlyk verbond,
Der oud'ren zorg, myn anpt, of 's Heeren handelingen,
Myn ganfche leettyd door, uitwendig ondervond.

P

Ik

Ik wil, Heer', 't groote werk, dat Gy-reets voor de tyden,

En's waerelds grond voor my (zoo'k hoop) hebt uitgedacht,

Befchouwen, op dat ik my mag in U verblyden,

En zien, wat ik bezit, en wat ik namaals wacht.

Hebt Gy, Godt Vader, my, eer dat ik was gebooren,

Uit gulle liefde niet, en zonder myn waardy

Of voorgezien geloof, van eeuwigheid verkoren,

En met uw Geest den Zoon en zyne heerschappy

Vrymagtig voorgesteld? ben ik niet aangetekend

In het verkiezings Boek? nam Christus my niet aan

Tot zynen keureling? ben ik niet opgerekend

By d' Uitverkoor'nen? vind ik daar myn naam niet staan?

Was 't in den Vrederaad niet dat de Vader zeide:

Ik schenk hem, als een gift, aan U, myn lieven Zoon,

Op'uw beloofd rantsoen, t'wyl ik den weg bereidde,

Dat Hy uw eigendom werd voor uw arbeidsloon?

Heeft, in den volheidstyd, zich Jezus niet verbonden,

Om voor my het gevaar, smertlyding, straf en dood

Gewillig t'ondergaan, op dat ik zou verkonden

De liefde Godts en wierd des Heeren bondgenoot?

Heeft

NAGELATENE GEDICHTEN. 227

Heeft Jezus niet voldaan, en alle straf geleden,
Die Hem te lyden stond, op dat Hy wierd myn Heer?
Heeft Hy niet tot myn troost en heil voor my gebeden,
Op dat ik leeven zou met blydschap tot zyn eer?
Riep Godt niet door zyn Geest, dat ik tot Hem zou komen?
Heb ik die roeping ook met naadruk niet gehoord?
En met myn gauſche hert zyn aanbod aangenomen,
En my verlaaten op zyn ſtem en noodings woord?
Wierd ik niet door den Geest inwendig wêergebooren?
Heb ik geen tyd beleefd, dat ik genaad' ontſing?
Heb ik vrywillig niet Godts Wet en weg verkooren,
Verſtootende 't vermaak, waar aan myn hert eerſt hing?
Heb ik den ouden weg der zonden niet verlaaten,
En wierd ik niet verliefd op Jezus heilig beeld?
Nam ik niet aan den weg van Jezus ondezraaten,
En heeft Hy van zyn beeld my niet wat mêegedeeld?
Wierd niet myn hert gedwee, en booze luſt gebogen,
Als ik wierd door Godts toorn en vloek der Wet verſchrikt?
Ja riep ik niet tot Godt met nêergeſlagen oogen,
Toen ik zyn wraakzwaard zag, eer dat ik wierd verquikt?

Ben ik niet in geloof naar Jezus toegeloopt,

Om dat'er buiten Hem geen heil te vinden is?

Was niet myn zoeken, om door Hem genâe te hoopen?

Ja liep ik Hem niet aan tot myn behoudenis?

Zoek ik met gansche kracht niet Jezus aan te kleeven,

En aan zyn hand te gaan? waar heenen Hy my leid

Te volgen williglyk? en in myn gansche leven

Te toonen, dat ik ben tot zynen dienst bereid?

Is al myn uitzien niet, om Jezus te behaagen?

Vind ik niet in zyn gunst myn grootste lust en schat?

Kan ik ophouden, om naar Hem met ernst te vraagen,

Voor dat Hy liefde toont, en myne hand aanvat?

Is Hy de schoonste niet, waar door ik word bewogen,

En hoogste Opperheer, onwraakbaar in gebied?

Als Godt de minste straal laat schynen in myn oogen

Van licht en liefde, prys ik dan zyn gunste niet?

Hebt Gy my niet, myn Godt, van zonden vry gesproken,

Toen ik in traanen lag met smeeking voor uw troon?

Ja was uw antwoord niet, dat Gy had reets verbroken

Den band der zonden, en my schonkt in uwên Zoon

Ver-

NAGELATENE GEDICHTEN. 229

Vergeefing van myn schuld en straf (mits zondenstaaking)

Dat Gy my in den Borg vergunde 't volle recht

Ten leven, en my 't heil gaaft door rechtveerdigmaaking,

Ja zelfs de zaligheid uit gunst had toegezegd?

Heb ik niet toen met vreugd' den Heere hooren spreeken

Tot vrede van myn ziel? wierd ik niet door Godts Geest

Gewillig, om tot Hem met dankbaarheid te smeeken?

Zyn die ontmoetingen niet waarlyk zoo geweest?

Wierd niet de vrede Godts, die alles gaat te boven,

En 's Geestes troost myn deel? quam ik toen niet tot rust?

Wierd niet myn hert geneigd, om Godt met dank te looven,

De zondelust gedood, en Satans vuur gebluft?

Vind ik dien vrede niet in all' myn handelingen,

In voor-en tegenspoed, in laster, smaad en spot

Van waereldlingen, en als quaaden my omringen,

Of Satan woelt, zoek ik dan niet myn rust in Godt?

Wierd ik in 't huisgezin van Godt niet aangenomen,

En met het kindschaps recht, en 't kinderdeel vereerd?

Liet Hy my, als zyn Kind, niet voor zyn aanschyn komen,

Om Hem te smeeken, dat Hy gaaf myn ziels begeert?

Heeft Godt my niet verhoord in boet en smeekgebeden,
 Als ik tot Hem met ernst, en in aauhouding' sprak?
 Heb ik niet opgemerkt in veel gelegtheden,
 Dat Hy my schonk het geen my, voor 't gebed ontbrak?
 Wanneer ik dankbaar was voor eer en goed uitwendig,
 Was ik niet meer verheugd, als 't wel ging naar de ziel?
 Verkteeg ik niet een hoop, dat ik eens zal bestendig
 Genieten 't kindererf? als 't my te beurte viel,
 Was niet 't gezelschap van Godts Kind'ren my bekoorlyk?
 Ging niet myn' liefde naar hun taal en deugden uit,
 Als tot myn Broed'ren? ja al wat ik deed behoorlyk
 Was my dat niet tot vreugd, welvoegend' Christus bruid?
 Wierd ik voor Satans list en strikken niet beveiligd,
 En meer en meer verliefd op deugd van heiligheid,
 Was niet myn zuivre wensch, dat ik werd' steeds geheiligd?
 En 's Heeren lof door my' en zyn volk meer verbreed?
 Wanneer ik vordere in deugd van heiligmaaking',
 En in den roem van Godt word vaardig en bequaam;
 Of dat ik word verrykt met deugd en zelfsverzaaking',
 En vreugd' in Godt, is zulks my dan niet aangenaam?

Heeft

NAGELATENE GEDICHTEN. 131

Heeft niet uw trouwe zorg en veilige bewaaring
My t'aller tyd en stond gestrekt tot nut, myn Godt?
Wanneer ik had gewoeld, en weêr quam tot bedaaring,
Was ik niet overreed, dat Gy zyt 't beste lot
Voor uwe Kinderen? Ja, als de Duivel raasde,
Hebt Gy my niet bevryd, en my tot hulp geweest?
Of toen het zondig vleesch door schyn myn hert verdwaasde,
Hebt Gy my dikmaals niet gesteuit door uwen Geest?
In myn ontmoetingen waart Gy niet myn Bewaarder
By all' omstandigheid? Ja struikelde myn voet,
Door 't zondig ongelooft, waart Gy niet myn Bespaarder,
Die my hebt ondersteund, en alleszins behoed?
Heb ik niet waarelyk verquikkingen genoten,
Die alle waerelds vreugd zeer ver te boven gaan?
Schoon ik niet door een golf van Geest ben overgoten,
Gelyk ik heb gehoord, dat anderen ontfaen:
Noch op de hoogste wys in Jezus binnenkamer
Wierd staatig ingeleid, gelyk zyn lieffte Bruid;
Kreeg ik geen droppeltjes, op dat ik wierd bequaamer
Tot lof van Godt? Gaat niet myn zucht naar Jezus uit?

Ja voeld' ik niet een trek door all' myn leden zieden,
 Om, van bekommering en alle vrees ontlafst,
 My zonder uitbeding den Heiland aan te bieden,
 En door een huwlyks gift te toonen, dat ik vast
 Aan Hem verbonden wierd? Wil ik nu niet bestryden
 Den Satan, 'tzondig vleesch, en al wat hindering
 Doet aan 't genadewerk? Tracht ik niet al te myden,
 Wat het geloof verzwakt? Schat ik niet 'tgrootste ding
 Te zyn, geduurig trooft te moogen ondervinden,
 En gunstbewyzen Godts inwendig t'ondergaan?
 Wil ik niet staatelyk aan Jezus, dien Beminden,
 Betuigen, dat ik wensch naar grooter gunst te staan,
 Dan ik wel eer genoot, in alle d' oogenblikken,
 Na myn geboortetyd, toen Godt zich heeft ontdekt?
 Is niet myn hoop, dat Godt my nader zal verquikken,
 Nadien ik word ontroerd, als Jezus zich onttrekt?
 Myn Godt! Gy proeft het hert van my, en alle menschen.
 Gy hoort, wat ik nu spreek, en weet hoe 't met my staat.
 Gy kent deez'vraagen en myn doelwit, zucht, en wenschen.
 Och of 't meer blykbaar wierd, dat ik bezitt' genaad!

Myn

NAGELATENE GEDICHTEN. 233

Myn oogmerk is alleen, om uwen naam te pryzen,
En uw weldaaden, die ik van uw hand genoot,
T'erkennen en met ernst uw groote gunstbewyzen
Te roemen hertelyk, geduurig tot myn dood.
Laat U, myn opzet, Heer', tot dankbaarheid behaagen,
En 't geen ik heb gemeld, U welgevallig zyn.
Ik wensch niet anders, dan gestadig na te jaagen,
Wat U tot eere strekt in waarheid, niet in schyn.
Voorts ken ik my verpligt, om dankbaar t'overdenken,
Wat weldaad na myn dood ik van uw hand verwacht,
Indien ik ben bekeerd: dan zult Gy aan my schenken
Een onbegryp'lyk goed, by menschen nooit bedacht;
Een zalig' Erfenis, by niemand uit te spreken;
Een kroon der heerlykheid; een vreugde zonder peil;
Een drinken uit den stroom van reine wellust-beeken;
Volmaakte zaligheid; en 't eeuwig blyvend heil:
Het welk dan zal bestaan in Godt Drieën t'aanschouwen,
En Hem te lieven, als het hoogst oneindig Goed:
In Hem tot 't voorwerp van bespiegeling te hou'en,
Verkrygend' door 't gezicht voldoening aan 't gemoed;

In Jezus op den den troon, met luisterryke straalen
 Omringd, als Middelaar, met allerklaarst vertoog,
 Te zien onmiddelyk, en zonder af te dwaalen
 Op Hem te vestigen het ziels en lichaams oog;
 In's Geestes werk met kracht en klaarheid te genieten,
 En volle liefde Godts te voelen in het hert;
 In van de wateren, die uit den troon voortvlieten,
 En van den levens Boom te smaaken zonder smert;
 In all' de deugden Godts, met diep begryp, te kennen,
 En d' Eigenschappen van zyn Weezen en bestaan
 Steets t'overdenken; in zyn dienst vlug voort te rennen,
 En na te speuren, wat Hy aan elk heeft gedaan;
 In een doorgrondig zien van veel' verborgentheden,
 Die Godt aan menschen hier altoos verholen houd,
 En in't verlossings werk, volmaakt, in alle leden,
 Te peilen, en verstaan, wat nooit was recht beschouwd;
 In all' de diepten Godts en paden te doorzoeken,
 Die Hy, hier in genâe, en daar in heerlykheid,
 Gebouden heeft, en houd, en zulks klaar, zonder boeken,
 Te leeren, en met dank te roemen Godts beleid;

In

NAGELATENE GEDICHTEN. 235

In een bezitting van de heerelykste wooning,
Door Godt zelf opgebouwd, en op het hoogst vercierd,
Met zoet gezelschap, dat in heiligheids vertooning
Uitschittert, wyl elk lid word door zyn Geest' bestierd;
In een bevryding van des ziels en lichaams quelling,
Van zonde, haat, bedrog en allerley verdriet;
In overstroming' van Godts gunst, en een verzelling',
Van alle vreugd en heil, en zang van 't hemelsch lied;
In een verkryging' van het allerzoetst genoegen
In Godt en zynen lof; in blydschap zonder maat';
Volkomen heiligheid; zich naar Godts wil te voegen;
En 't draagen van zyn beeld, in een volmaakten staat,
Die eeuwig duuren zal, wyl geen verhingeringe
Door zwakheid, ziekte, pyn, of ander ongeval
Dit heil ooit stremmen kan, noch staats verminderinge:
Want Godt zal eeuwig zyn elks deel, en Al in al.
O Godt, schenk my 't geluk, dat ik U hier en boven,
Voor al dit zalig goed, gehad en toegezeid,
Mag roemen, en uw naam beminnen, danken, looven,
Met ziels verwondering', tot in der eeuwigheid!

OVER-

236 W. S W A N K E S
O V E R D E N K I N G

van den

DANK - VAST en BEDEDAG,

Uitgeschreven tegen den 28 Febr: 1731.

*Hoort gy, hemelen, en neem ter oore gy, aarde;
want de Heere spreekt: Ik hebbe kinderen groot
gemaakt, ende verhoogd, maar zy hebben te-
gen my overtreden. Jenzaia 1 v 2.*

Geloofd zy uwe naam, o Godt, dat wy beleeven
Een tyd, in welken 's Lands verheven Oppermagt,
Gedrongen door den nood, weér hebben uitgeschreven
Een Dank-Vast-Bededag, en in den brief met kracht,
Betuigen hunnen wil, ja all' hun onderdaanen
Verpligten, om tot U te nadren, gezet,
Met gulle dankbaarheid, met vasten, boet en traanen,
En met een waar berouw te smeeken in 't gebed;

Dat

NAGELATENE GEDICHTEN. 237

Dat elk zou deezen dag in godtsdiênst pligtafzond'ren

Om te herdenken, wat Gy voortyds hebt gedaan

Aan 't zondig Nederland, en hoe Gy met veel wond'ren,

Het eerst hebt groot gemaakt, en noch doet blyven staan:

Wat zegeningen Gy d'inwooners hebt bewezen,

En wat weldaaden Gy noch heden ons bewyft,

Schoon wy uw naam met dank niet hebben recht geprezen,

En niemand, wie hy zy, U naar verdienste pryft:

Dat wy in tegendeel met veele grouweldaaden,

Meer dan onz' vaderen U hebben steeds gevergd

Tot straf, en Nederland met zonden overlaaden,

Waar door uw goedheid is te lang en veel getergd.

Ik acht voor heilzaam werk, 't bevel der Overheden;

Dat vorsten, onderdaan, ja al het Volk van 't Land

Zich schikken, om oprecht met U door smeekgeden

Tè wortelen, en U te geeven hert en hand;

Dat elk het zondenheir in Nederland verfoeije,

Die schuwe en met vreez' haar vuil en groot getal

Belyde voor uw troon en zich met ernst bemoeije

Uw weg met 't Land te zien in opkomst en verval.

Zulks

Zulks heeft my opgewekt, om ernstig t'overweegen,

Wat d'Overheid in Staat, in Kerk en Krygsbestuur;

Wat Zeeman, Borger en de Kooptman heeft verkregen;

Wat Landman; ja noch elk geniet ter deezer uur:

Hoe men beantwoord heeft des Heeren zegeningen,

Met wat misdadaen elk uw liefde heeft beloond;

Wat slagen Gy ons gaaft op quaade handelingen,

En hoe Gy op berouw genadig hebt verchoond.

Dies wensch ik in uw vreez' rondborstig iet te melden,

Wat Gy aan Nederland en 't Volk steeds hebt gedaan,

Hoe Gy de middelen, die ons geluk bestelden,

Bekroond hebt, en vang dus myn overdenking aan.

Wanneer de Spaansche Vorst Filippus aan de steden

En 't Volk van Nederland, in onzer vad'ren tyd

De vryheid trachtte, met des Lands gerechtigheden,

(Dat keizer Karel had op voorspraak † noch vermyd)

T'ontneemen tegen eed, en dacht, 't zal my gelukken,

Ja wreedelyk begon door Inquisitiedwang †

Ons lieve Vaderland met alle kracht te drukken;

Toen hebben d'Edelen die zaak van groot belang **Ge-**
† van Maria koningin van Hongarie, E. van Meteren 2 boek
29 bl. † Bor 1 boek 14 bl.

NAGELATENE GEDICHTEN. 239

Gefchat, en aan den vorst vertoond met kracht van reden,
Dat hy niet wilde zulk een drukkend streng bevel
Uitvoeren, maar in gunst aanhooren hun gebeden,
Wanneer zy geen verhoor verkregen tot herstel. †
Dies hebben zy te faam, op dat niet wierd gefchonden
Des Lands gerechtigheid en vryheid, of hun bloed
Geplengd naar 's heerschers wil, zich vastelyk verbonden,
Om dapper voor te staan hun rechten, lyf en goed. †
De koning, zeer gestoord door deezer Eedlen daaden,
's Volks beeldenstorming en het nieuw gemaakt verbond,
Wierd meer noch opgehitst door zyn bloedgier'ge Raaden,
Dies hy een legermagt, en Albaas hertog zond, †
Om ons te dwingen, door met krygsmagt t' overstroomen,
En met zyn bloedraad elk, die hem maar tegenviel,
Door wreede dreiging of verwyzing te betoomen, *
En 't lyf op 't moordschavot te scheiden van de ziel.
Dat dit voornaamelyk standgrypen zou in allen,
Die den hervormden dienst Godts waren toegegaan;

Wyl

† Bor 16 boek 276 bl. † Meteren 2 b. 37 bl. † In 't jaar
1567. Bor 4 b. 181 bl: * Meteren 2 b. 47 bl:

Wyl 't meest zyn oogmerk was, om die op 't lyfte vallen

En 't Roomsche bygeloof alleen te doen bestaan. §
d' Inwooneren, beroerd door vreemde legerknechten,

Die Albaas hertog had met zich in 't land gebragt,
En wettig vreezende, dat hy elk zou bevechten,

Die zich niet onderwierp aan zynen wil en magt,
Hoe onbepaald en wreed die ieder voor mogt komen,

En ziende, dat hy zocht door boosheid en geweld
Zulks uit te werken, dat hen alles wierd ontnomen,

Wat lief en dierbaar is, en meer en meer ontfeld
Door zyn bloeddorstig heir, zyn' wreedheid, zyn' geboden

En wraakzucht, hebben zich daar tegen aangekant,
En schoon zy merkten, dat hen dreigden zwaare nooden,

Ook niet voorzagen, dat hen eenig onderstand
Zou worden toegebragt door vreemde koningryken,

Dit heeft toen niet hun moed doen zakken en vergaan:
Maar hebben alleszins gegeven klaare blyken

Van hun genegentheid, om alles uit te staan;
Op datze vryheid en den godtsdienst mogten houden,

En willigheid, om ampt en leven, eer en goed

§ Meteren 3 b. 49 bl.

Te

NAGELATENE GEDICHTEN. 241

Te laten, wel bewuft, dat die op Godt vertrouwden,
In elke goede zaak, gered zyn en behoed.
Onz' ouders hebben in den Oorlog konnen leeren,
Dat Godt een magtig Held is en een Oorlogsman,
Die zelf verlossen, en den valschen godtsdienst weeren,
Ja een verlegen volk met heil bekroonen kan.
Dat bleek in 't klein begin van Nederlands regeering,
Den zwaaren tegenstand, bekommering en nood,
Des vyands groote magt, en schrik voor overheering
Van Spanje; want de vrees was in dien tyd zoo groot,
Dat men genoodzaakt was, om bystand te verzoeken
Van Engeland, daarna van Vrankryk; doch niet één
Van deeze durfde zich tot onze hulp verkloeken:
Maar sloegen ieder af ons voorstel en gebêen,
Hoewel onz' oppermagt aan hen wierd opgedraagen,
En 't door gezanten wierd hervat verscheide maal. †
Wie kan na deezen tyd den nood des Lands gewagen?
Toen veele stierven op 't schavot en door het staal;

Q

En

† In de jaaren 1576, 1585 en 1587. Bor 19 b. 526 bl:
en Meteren 5 b: 101 bl.

En Néerlands Gideön, prins Willem, aan deStaaten

Een voorflag deed, dat elk, al wat hem toebehoort

Aan boord zoubrengen en daarna dit Land verlaaten,

En zoeken, waar men kon, tot rust een ander oord.

Toen die getrouwe Zuil, de groote schrik van Spanje

Verloor het leven door 't veraderlyke lood †

Ter tyd, als, by de dood van dien prins van Oranje,

Geen hoop byna meer voor 's Lands redding overschoot,

Hoe wonderlyk wrocht Godt na deezen met zyn zegen,

Dat wy in tachtig jaar niet heel zyn overstroomd

Door list en oorlogsvuur; maar Hy beschikte wegen, •

Dat Spanjes magt wierd door 't Naffaufschebloed betoomd,

Waar door wy zyn verloft van Spaansche tyrannye

En van den Antichrift. Godt heeft ons ook bewaard

Voor vreemde oppermagt, geweld en dwinglandye,

En t' Utrecht ‡ door 't verbond 's Lands leden t' zaam
gepaard;

Waar door ons Nederland verkregen heeft zyn weezen,

En, door vereeniging groot en ontzachelyk

Ge.

† Den 10 July 1584 Meteren 12 b: 212 bl:

‡ Den 29 January 1579 placcaatb. van Cau I vol: 7 bl.

Geworden, naderhand is hooger opgerezen,

En na veel worsteling, geworden sterk en ryk.

De Staaten hebben ook, na dat elk, naar behooren,

Op alle wyz', vergeefs, met sneeking' had gezegd,

Wat men bedenken kon, den koning afgezworen, ‡

En hem verklaard te zyn vervallen van zyn recht

En opperheerschappy in deeze Nederlanden,

Verbiedende 't gebruik van 't zegel en zyn' naam,

En stelden d'oppermagt en 't gansch bewind in handen

Van onze overheid, als daar toe meest bequaam.

Zy lieten door den druk een ieder kenbaar maaken,

Wat hen bewogen had den koning te ontslaan

Van Staats bestuur, men zag, dat zy vermeldden zaaken;

Op redenen gegrond, om 't Spaansche jok t'ontgaan †

Het heeft ook Godt behaagt ons Néerland te verblyên,

Tot vordering van wijsf en steunfel van den Staat,

Met een' oprechting' van twee groote Maatschappyn,

Die Hy gezegend heeft, afwendend' ramp en quaad.

Q 2

Waar

‡ Den 26 July 1581 Bor 2 d: 16 b 276 bl:

† Placcaatb: van Cau 1 vol: 26 bl.

Waar doorze beide zyn in hoogheid opgesteigerd,
 En zeer vermoogende geworden; doch daarna,
 Als onze boosheid rees, heeft' Godt zyn gunst geweigerd,
 Zoo dat men nu veel hoort van ongeluk en schae.
 Godt heeft in Nederland gegeven wakk're mannen,
 Die met veel schrandeheid des Volks gemeenen staat
 Gehandhaafd hebben en het bygeloof verbannen,
 Waar door 't Land wierd gesterkt, ja ook een toeverlaat
 Voor den verdrevenen. Men zag de magt vermeerren
 Zoo lang de godtvrucht was in waardigheid en stand,
 Zoo lang men yver zag, om Godt oprecht te eeren,
 Bleef ook zyn' trouwe hulp en zorg voor Nederland.
 Wat was zyn' liefde groot! De wysheid van de Vad'ren
 Des Vaderlands blonk uit in schriften en gedrag;
 In het regeeren van den burgerstaat, in d' ad'ren
 En zenuwen van 't Land te styven, en 't gezach
 Steets te vergrooten, in de zachtheid van regeering',
 En in den afkeer van de wellust, eigen eer,
 De eigenbaat en lof: maar waren in beheering'
 Liefstallig, nederig, doch deftig in verkeer.

Godt

NAGELATENE GEDICHTEN. 245

Godt deed door hunne hand den uitslag wel gelukken,
Zelfs hunne raadslag wierd by koningen gevreesd;
Gelyk nu nog geschied, zy wraakten het verdrukken;
Zoo dat 's Lands opkomst is gansch zegenryk geweest,
Door Godts en Staats beleid. Zy waren ook genegen,
Om waarheid, heiligheid, en godtsdienst in den grond
Te hooren en verstaan; zy trachtten allerwegen
Te toonen hunnen ernst met daaden, *schrift en mond,
Dat waarheid hen was lief, en zy niet zouden dulden
Dat iemand, wie hy waar', van 't stuk der waarheid week:
Maar zorgden, dat de Kerk geen dwaalingen vervulden,
Noch waarheid op den stoel by predikers bezweek, †
Wyl 't woord hen dierbaar was. Is dat altyd gebleven?
Wil noch de Overheid met blydschap al haar' magt
Besteeden om den mensch in 't burgerlyke leven
Te toonen, dat by hen de zondaars zyn veracht?
Ook wat Godts glans verdooft en heiligheid verduistert?
Ja konnen sommige vermelden in den Staat,

Dat

† Voornaamelyk geschiedde dat in de vermaarde algemeene kerkvergaderinge te Dordrecht in de jaaren 1618 en 1619.

Q 3

Dat zy Godt eeren, en elk, die in 't goede opluiftert,

De waarheid voorftaan, en ook haaters zyn van 't quaad?

My dunkt, 'k heb hoop van ja. Maar omde zegeningen,

Die Godt bewezen heeft, noch verder na te gaan,

En wat hy aan den Staat in liefdehandelingen,

Ja zelfs aan ieder lid te vooren heeft gedaan;

Moet ik vermelden, dat men zag zeer fchand're mannen

In Raadsvergadering, de Hoven en 't Gerecht

Der Steden met veel zucht en wysheid t' zaamenspannen,

Dat alles, naar de Wet, rechtvaardig wierd beflecht,

En vaardig afgedaan. † De magt, van Godt gegeven,

Wierd door de rechters elk op hunne plaats gebruikt

Behoorlyk, trouw met eer': men zag een ieder beeven,

Die onrechtvaardig was; wyl 't onrecht wierd gefnuikt,

En 't recht den voorrang kreeg. Wy zyn, door 's Heeren zegen,

Van diergelyke foort der recht'ren niet ontbloot;

Daar zyn noch mannen, die zich toonen ganfch genegen,

Om trouw elk recht te doen: maar of 't getal zy groot,

Is

† Zulks blykende uit de goede Instructien, toen en vervolgens, ten dien einde gemaakt en afgekondigt.

NAGELATENE GEDICHTEN. 247

Is God' alleen bekend. De krygsmagt was in handen
Van kloeke Oversten, die met een goed beleid
Den Staat beschermden, en door hanne zorg de panden
Van Vryheid en den dienst van Godt met dapperheid,
Te water en te Land, verdedigden, en spraken;
Dat zy het Vaderland in geenerlei gevaar
Verlaaten zouden, noch met vyandvriendschap maaken,
Voor dat het waar' gered uit dwinglandy, en klaar
Bewezen wierd, door schriift en plegtige verbonden,
Dat dit ons Nederland in vryheid was gesteld.
Godt gaf den zegen en deed Spanje zulks verkonden: †
Dies wierd hier, met veel vreugd', en overal gemeld;
Dat dit Gemeenebest van Spanje was ontslagen,
En nu voortaan zou zyn gelyk een ander Land,
't Welk word door eigen' wet, en niet naar 't welbehaagen
Of Vorsten wil, bestierd. Maar eer zulks quam in stand,
En plegtig wierd verklaard, wat is 'er bloed vergoten
Van braave Oversten, en menig dapp'ren held,
Die zyn gesneuveld in het vechten op de vlooten,

Q 4

Of

† Den 30 January 1648, door den Munsterfchen vrede.

Of in den slag te land' op 't slagveld neêrgeveld!

Wat zyn 'er steden en veel sterkten overwonnen

Door uwten zegen, Heer! ja zelfs een zilvre vloot,*
Vermeesterd, en den raad, by vyanden verzonnen,

Hebt Gy vernietigd en meer onze magt vergroot!

Dit bleek, toen Gy een vloot van honderd vyftig kielen,

Door Spanjen uitgeruft, gepropt met adeldom

En 't allerbeste volk, door stormen liet vernielen, †

Zoo dat slechts overschoot van elks een kleine som.

Gy waart toen onze hulp; want, na veel tegenheden

Van 't oorlogszwaard, en op een hachelyk gewrigt

Van zaaken en zoo veel en vuurige gebeden,

Schonkt Gy dien vreed' aan ons. Elk heeft zich toen verplicht
Geächt, om niemand meer iet wreedlyk op te leggen;

Maar, naar de wet van 't Land, en ook van elke stad
En dorp, te heerschen; ja, trouw zonder wederzeggen

Te lieven vryheid en den godtsdienst als een schat ‡

En zuilen van den Staat. Gy hebt ook groote helden

Ge

* In 't Jaar 1628. † Bor 25 b: 321 en 327 bl:

‡ Zulks blykende uit den eed, welken de regenten steeds moeten doen in 't aanvaarden van de regeeringe.

NAGELATENE GEDICHTEN. 249

Gezonden in de Kerk, die met veel geest uw Woord
Getrouw behandelden, met kracht de tucht bestelden,
Den godtsdienst zuiverden, en spraken, zoo 't behoort;
Die alle dwaalingsleer met yver tegengingen, §
En donderden met stem en schriften tegen 't quaad;
Die, door den Geest bewrocht, de waarheidsleer aanhingen,
De godtvrucht achtten, en stipt alles, naar Gods Raad,
Verklaarden, zoo op 't stuk van heiligheid aandrongen,
Dat niemand ongemoeid kon ten verdere gaan.
Gy zegende hun dienst, wyl zy 't Woord ongewrongen
Uitleiden, en, met ernst en godtvrucht aangedaan,
Veel zielen tot het ryk van Christus overbragten,
En den Geloovigen tot blydschap, troost en stut
Verstrekten, en tot heil des zondaars all' hun' krachten
Besteedden, om te zyn aan ieder mensch tot nut.
Zy waren nederig en staatig in cieraaden,
In huizen, ommevang, gelaat en in gedrag.
Hun' deftigheid blonk uit in woorden, schrift en daaden.

Q 5

Zy

§ Baudarts Memorien 1 deel 2 b. 23 bl.

Zy spraken uit en van Godts Woord met diep ontzach. †
Des waerels pracht en zwier was eertyds in verachting'

By zulken; maar Godts gunst en godtvrucht hoogft gefchat.
Zy leefden teder, in die billyke verwachting'

Dat Godt hen brengen zou hier boven in de Stad,
Door Hem zelf opgebouwd voor zulke trouwe Knechten,

Die in ootmoedigheid Hem hebben steeds geëerd,
En voor zyn' Kinderen, geliefden en oprechten,
Die door des Geestes kracht genadig zyn bekeerd.

Och of men van dat flag veel leeraars konde tellen,
Die waarheid voorftaan en met godtvrucht doen hun werk,

Die alle over 't Woord eenpaarig oordeel vellen,
Den twift en hovaardy wegweeren uit de Kerk!

Mogt ieder zyn beluft, om volk voor Godt te werven,
En den natuureling te toonen zynen staat,.

Zoo hy zich niet bekeert, dat hy zal zeker sterven,
En vallen door de dood in 't eeuwig duurend quaad!

Mogt aller doelwit zyn alleen God' eer te geeven,
En zyne Kinderen eenvoudig en oprecht

Te

† H. Wits Twift des Heeren Cap: 14 pag: 141 enz:

NAGELATENE GEDICHTEN. 131

Te leiden naar Godts Raad in 't geestelyke leven!

Dat eigen' eet en lof het voedsel wierd ontzegd!

Gedachte van te zyn in grondtaal meer doorslepen,

En in 't profeetlich Woord te hebben klaarder licht,

Dat, naar den kring van tyd, de Schrift best word begrepen,

Verkryg' den voorrang nooit voor het van meer gewigt!

Och of elk leeraar nu waar' ernstig in gebeden,

Uitmundend in verstand, in gaven en in stem;

In welgepaste taal en net beschaafde reden,

En dat een ieder spraak' niet Geest en waarheids klem!

De Heere zy geloofd; dat wy noch hebben mannen,

Die voor de waarheid staan, en in het geest'lyk werk

Zeer wel bedreven zyn, en al hun' kracht-inspannen,

Om nuttig aan dit volk te zyn en aan de Kerk.

Noch moet ik melden, Heer, wat zegen Gy voor deezen

Aan Neerland beroond hebt, hoe Gy ieder een

Bewaarde, wat Gy 't Land gestadig hebt bewezen,

En hoe Gy hebt geleid den ryken en 't gemeen.

Gy gaaft d' inwooners van de groot' en kleine steden]

Vertier en handeling te water en te land;

En

En grooten overvloed, 't welk men niet zag besteeden

Alleen tot dertelheid en hoogmoed, om uw' hand

En zegeningen van dit Néerland af te wenden.

Men zag in allen stand een groote zedigheid,

Godtsdienstigheid en trouw: by vrienden en bekenden

Was liefde, eendracht en in zaaken goed beleid.

De koopman had vermaak in schepen uit te rusten;

Die, met verscheiden' soort van goederen gelaén,

Te zenden over zee, naar vergelegen' kusten,

Waar door men schippers en matroozen zag bestaan.

De schepen quamen t' huis zeer ryk en wel geladen

Uit 't Oosten, 't Westen, uit het Zuid en Noorderland:

Men hoorde veel van winst, en weinig van de schaden,

Wyl Godt de schepen toen bewaarde door zyn' hand.

Waar door men reeders zag in hoogheid zoo verheven,

¶ Dat hunne magt aan die der grooten wierd gelyk;

Ja aan de vorsten niet behoefde toe te geven,

Als menig koopman was in deeze Républyk.

De winkels waren vol, de winkeliers verkochten

Den eenen voorraad na den and'ren dikwils uit.

Hun

NAGELATENE GEDICHTEN. 253

Hun ernst en vlyt bestond, om al wat zy vermogten

Te doen en denken, dat dit werk niet wierd gestuit.

De neering in de stad en welvaart in den Lande

Was op dien tyd zoo groot, dat ieder schatten won,

Die, neerflig in 't beroep, de zaaken met verstande

Bestierde vriend'lyk, en in 's Heeren vrees' begon.

Het ambachtswerk was veel, men hoorde weinig klaagen,

Elk, die zyn stuk verstond en eerlykheid bezat,

Voortvaarend was in 't werk, den menschen kon behaagen,

En God' was aangenaam, vermeerderde zyn' schat.

Het bouwen van het land wierd toen met goede vruchten

Bekroond, Godt gaf zyn gunst aan boer en eigenaar :

Men zag den vlytigen landbouwer zelden zuchten,

Wyl 's Heeren zegen bleek, aan elk meest jaar op jaar.

Het land had zyn waardy, men kon het duur verkoopen

Wanneer het noodig was, de pachten quamen in ;

Men zag den landman steets geen eigenaar ontloopen

Door schuld, waar door een heer ontbloot word van gewin.

De vrees was niet zoo groot, om door de woefte baaren,

En het gewoel der zee, door hoogen vloed met storm

Te

Te worden overheard; want 't paalwerk duurde jaaren,
 Dat nu in korten tyd verteerd word door den worm.
 Wyl duinen waren hoog, en 't eiland had brée zanden,
 De sluizen wel verzorgd en dammen waren vast,
 De dyken goed en sterk, voorzien van goede stranden;
 Was d' eigenaar verheugd, en geene hoef' tot last.
 De visschers liepen uit, en konden zich verblyden,
 Om dat zy in het net verkregen goeden vangst.
 Men zag door buaren niet die neering zoo benyden,
 Dat zy met schaad' en schand' weérkeerden, of met angst
 Hun werk verrichtten; neen, men zag een grooten zegen
 In alle visschery, die vlytig wierd gedaan.
 Men hoorde zoo veel niet: myn schip heeft niets verkregen;
 Maar schipper, bootsgefel en reeder kon bestaan.
 De veeman weide 't vee; de koeijen, kalvers, schaapen,
 De rund'ren, zwynen, en wat tot het vee behoort,
 Wierd weelig aangequeekt; men zag de boomvrucht raapen
 Of trekken, draagen en gebruiken ongestoord.
 Men zag in Nederland veel beesten in de weiden,
 En alle soort van vee, ten nutte van den mensch

Ver-

NAGELATENE GEDICHTEN. 255

Vervoeren naar de markt, elk konde toebereiden

Vifch, vleeſch en aardgewas, het ging meeft al naar wenfch.

Doch wie zal al het heil en zegening[†] verhaalen,

Die Godt aan Nederland weleer in gunft bewees

Met veel langmoedigheid, en op elk neêr liet daalen

In goedertierenheid; op dat Hem ieder prees?

Gewis zoo had 't behoord, dat men Godts gunftbewyzen

Met waare dankbaarheid en godtvrucht had beloond:

Dat ieder, volgens pligt, zyn naam had willen pryzen,

En in des Heeren roem zich yverig getoond.

Maar, Heer, in tegendeel, de meefte zyn geweken

Van 't naauwe levens pad, door U in 't Woord begeerd:

Uw lof is in ons hert en op de tong bezweken;

Ja Gy, Weldoender, zyt veracht en niet geëerd.

Zoo dat Gy Nederland met recht zoud konnen vraagen,

Gelyk Gy eertyds aan het volk van Jfrêl deed: †

Wat is 'er meer aan u te doen om vrucht te draagen,

O Neêrlands wynſtok? Heb Ik niet myn kracht beſteed,

Om u tot vruchtbaarheid en dankbaarheid te dwingen?

Zal

† Jez: 5 v 4. en Deut: 32 v 9,

Zal Ik nooit goede vrucht van deezen wyngaard zien?
 Vergeet gy al myn' gunst en groote zegeningen?

O wederhoorig volk! kan dat met recht geschiên?
 Derhalven hebt Gy, Heer, het Land met mind're roeden

In 't eerste gekaftyd, op dat het komen zou
 Tot schuld erkentenis; en dat het zou bevroeden

Der zonden leelykheid en 't volk quaam' tot berouw.
 Maar toen het bleek, o Heer, dat geen geringe slagen

Dit volk verbeterden; ja dat het wierd vervoerd
 Tot zwaarder misbedryf, hebt Gy 't niet kunnen draagen;

Maar Nederland verschrikt, d' inwooneren beroerd,
 Door pest † en vyands magt. † Gy liet dit volk aanranden
 Door wreede volkeren, die hebben 't Land gestoord, †
 De schatten weggevoerd, en d' allerbeste panden

Geroofd, en zyn in 't hert van Neerland doorgeboord;
 De hoeven afgebrand en maagden zyn geschonden;

De mannen, kinders en dienstknechten neêrgeveld;
 De wreedheid was zoo groot, dat men 't niet kan verkonden,

Noch

† In 't jaar 1655. † In 't jaar 1657 en volgende oorlogen
 met de Engelschen en Franschen. † In 't jaar 1672.

NAGELATENE GEDICHTEN. 257

Noch zonder traanen word gehoord of voorgesteld. §

Wanneer de vyand riep; heah! zy zyn verwonnen!

Nu zal men al den roem en naam van Nederland
Verdelgen, niemand zal ons krygsheir steuiten kunnen,

De Franfche koning krygt gewis de overhand!

Toen zag men Nêerlands volk wêer naar den Heere vraagen

En smeeken met berouw, dat Hy hun zwaar' elend'

Mogt aanzien en in gunst de welverdiende flagen

Verwiffelen; wanneer Godt heeft zyn' hand gewend

Ten goede van dit volk. De plaag wierd opgeheven;

Godt gaf verademing †; verdreef den vyand wêer

Tot aan zyn eigen' plaats; aan 't Land wierd wêergegeven

Wat reets ontnomen was *. Hem zy daar voor de eer!

Maar toen bekeering de beloften niet verzelde,

En Nederland vergat zyn Maaker, als voorheen;

Liet Godt een zwaare vloed met storm, die 't Land ontfelde,

Ons treffen ‡, waar door elk gebragt wierd tot geweën,

Ja veele tot elend' en armoê; door de baaren

R

Zyn

§ L: van den Bosch Tonnel des oorl: 2 deel, 122—bl.

† In 't Jaar 1674 door den vrede met Engeland.

* In 't Jaar 1678 door den vrede met Vrankryk.

‡ Den 26 January 1682.

Zyn menfchen, beesten en veel vruchtgewas vergaan,
 Elk, die ontkomen was, kon naauwelyks vergaeren,
 Zoo veel hy noodig had, om verder te beftaan.
 Gy liet ook 't oorlogszwaard, Heer', uit de fcheede trekken,
 En deed een magtig volk opkomen tegen 't Land : †
 Het welk dacht ons verderf of rampen te verwekken;
 Maar 't wierd daarna gefteuit door vrede van uw' hand. *
 Gy hebt ons wonderlyk altoos doen fttaande blyven,
 En in den grootften nood uw' hulp en magt betoond;
 Het treffend oorlogsvuur geblufcht of af doen dryven,
 En zonder ons verdiensf' met zeer veel heil bekroond.
 Dies had Gy billyk toen van Néerland konnen wachten,
 Dat ieder, jong en oud, ook ryk en arme zou
 Verfchynen voor uw' troon, om ziels en lichaams krachten
 U toe te wyën met een hertelyk berouw,
 Zich fchikkend' naar uw' Wet, en leevend' in den wandel
 Oprecht; maar toen dit niet in waarheid wierd gedaan,
 Quam neeringloosheid en verfperring van den handel,
 En uw' geduchte hand begon op nieuw te ftaan.

Gy

† In 't Jaar 1688. * In 't Jaar 1697 door den vrede van Ryswyk.

Gy naamt den grooten Zuil en Band der Nederlanden

Door 't sterven schielyk weg. † Toen wierd het hert geneigd
 Van Néelands volk tot twist, waar door de dierb're panden,
 Godts Woord en Vryheid, zyn met ondergang bedreigd.

Te meer, om dat men zag een zwaaren oorlog ryzen,

† Die ook is voortgegaan en dreigde ons verderf;

Daar G' ons hebt door gered *, ons, gevend' veel bewyzen,

Dat Gy 's Lands Schutsheer waart, en ons hield voor
 uw' erf.

Maar ondertuffchen hebt Gy ook in veele zaaken

Getoond, dat Gy op 't Land met reden waard misnoegd;

Dat Gy gedrongen wierd met straffen ons te naaken,

En daarom plaagen by den zegen hebt gevoegd:

Dies heeft de blixemstraal en donderslag geschetterd;

De strenge vorst het graan verdorven onder d'aard';

De hagelbuy het glas vergruisd en 't graan verpletterd;

De rups en 't ongediert heeft weinig vrucht gespaard.

R 2

De

† Willem de 4de koning van groot Brittanje, op den 10
 Maart 1702. † Wordende den 15 May 1702 den oorlog
 gedeclareert door den Keizer, Engeland en de Staaten Ge-
 neraal tegen de koningen van Frankryk en Spanje. * Den
 13 April 1713 door den vrede van Utrecht.

De beesten in het stal en weyden zyn gestorven .

Door onbekende quaal ; het ys brak dyk en fluis ;

Het water heeft den boer en eigenaar bedorven

Door overstrooming' , wyl het sloopte schuur en huis.

Gy gaaft een duuren tyd en groote watervloeden ;

De stormen hebben kerk en huizen aangetaft ;

De qualen , ziekten en de sterfte zag men woeden ,

Waar door veel Néerlands volk is door de dood verrast.

Gy hebt geduurig in den vreed' en d' orelogen

Ons blyk gegeeven , dat Gy 't heil bestellen kont ;

Op dat wy , door uw' gunst en zegening bewoogen ,

Erkennen zouden 't goed' met daaden , hert en mond.

Men ziet de Overheid in haar' uitschryving' klaagen ;

Dat veel misdaden in de plaats van dankbaarheid

Gekomen zyn ; waarom zy vreezen dat de plaagen

Nu zullen daalen op ons hoofd , als 't is voorzeid ;

Vermits in Nederland steeds d' ongerechtigheden

Aanwassen in getal , hoewel Gy ons verdraagt ;

Waarom wy waardig zyn , dat Gy onz' smeekgebeden

Niet hoort , den vrede weert , en ons uit't Land verjaagt.

Ja

NAGELATENE GEDICHTEN. 261

Ja dat ze zyn bevreesd, dat U zulks zal verveelen,
En uw' langmoedigheid (wyl 't volk is gansch bevlakt)
Niet duuren; maar dat Gy nu quaaden mée zult deelen,
En 't zwaard ons laten slaan, dat reets is uitgestrekt.
Te meer, wyl grouwelen in Nederland gebeuren,
Die gansch verfoeij'lyk zyn en tegen de natuur,
Waarom te duchten is, dat Gy zult alle deuren
Van rampen open doen, en zenden Sodoms vuur.
Een zwaare oorlog dreigt, men hoort van alle oorden,
En in den Biddagsbrief de vrees en droeve maar,
Dat elk zich heeft bereid, om 't zwaard te laten moorden,
En dat ons Nederland is in het grootst' gevaar:
Derhalven komen wy, het volk met d' Overheden,
In deezen naaren stand en kummerlyk verstel,
En roepen: Heer, verhoor onz' boet-en smeekgebeden!
Wy naad'ren met geweën op Overheids bevel,
Verzoekend', spaar dit Land en 't volk van uwe erve,
Dat Gy hebt eerst geplant, en daarna groot gemaakt
Het spreekt U nedrig aan; op dat het gunst verwerve,
En 't is om 't wangedrag (zoo 't schynt) in 't hert geraakt.

Wy leggen voor uw' troon, belydend' dat wy vreezen,
 (Wyl uw verdraagzaamheid is al te lang gefmaad)

Dat Gy nu, als voorheen, niet zult genadig weezen;
 Maar uw goedgunftigheid veranderen in haat.

O Godt, gedenk toch niet aan 't geen by ons bedreven,
 En stout is uitgevoerd; maar hoor onz' smeeking aan!

Erbarm U over ons, op dat wy blijven leeven,

En laat, om 't misbedryf, 't Land niet te gronde gaan!

Geef elk een hert, om voor dit Neêrland in te treden,

En van U onze hulp te wachten, magtig Heer,

Verhoor toch ons gezucht en klaagende gebeden!

Ay stil 's volks weegeklag! Verlaat ons nimmermeer!

De Overheid blyv' trouw in Neêrland te regeeren

Door goede wetten, tot vaststelling van den Staat.

Gerechtigheid hou plaats in 't righthuys by de heeren,

Om alles, naar het recht, te wyzen goed en quaad.

Laat nooit ons oversten ontbreken noch soldaaten,

Om voor ons Vaderland met dapperheid te staan,

Te water en te land'. Wil niet uw' Kerk verlaaten;

Maar laat de leeraars door uw' Geest zyn aangedaan,

Om

NAGELATENE GEDICHTEN. 263

Om Kind'ren hier voor Godt, in Christus Kerk, te teelen,

Die toonen met der daad te leeven tot uw' eer.

Laat nooit aan Nederland uw dienst en lof verveelen;

Bevestig waarheid en weer alle dwaalingsleer.

Laat nooit verlies of ramp onz' Maatschappyen drukken

Noch eenig ongeval opkomen. Wil altyd

Ook alle visschery met winste doen gelukken;

Verhinder allen twist en aller buuren nydt.

Herstel de koopmanschap, te water en te lande.

Laat nooit de winkelier meer zuchten, dat zyn goed

Geen aftrek heeft; maar geef, dat hy van allerhande

Koopwaaren zy voorzien en daag'lyks winste doet.

Laat borger, ambachtsman en landman nimmer klaagen,

Maar elk in zyn beroep geduurig zyn verheugd.

Die in bediening zyn van hoogheid, geef hun dagen

Te slyten met vermaak in neerstigheid en deugd.

Laat nooit ons goede spys en kleederen ontbreken.

Wend al het oordeel af, dat Neerland drukt en dreigt.

Wil niet met water of met vuur's Lands zonden wreeken;

Maar maak het gansche vo'k tot uwen dienst geneigd.

Laat niet de wörm het rys en paalwerk meer doorbooren

Veel min een zwaare storm of hooge watervloed

Ons treffen; maar betoon, dat Gy ons hebt verkoren,

Om aan ons wel te doen met alle wenschlyk goed.

Geef 't wilde zwyn geen last den wynstok om te wroeten

Of af te vreeten, dien Gy hebt in Nederland

Geplant, maar wil in gunst hem dagelyks ontmoeten,

Bevochtigen en hem bewaaren door uw' hand.

Laat ons, door 't oorlogszwaart, aardbeeving', duure tyden,

Door pest of hongersnood, niet ten verderve gaan:

Maar wil ons liever met uw' Geeft en hulp verblyden,

En laat uw wynstok hier noch lange jaaren staan.

Wy hebben wis verdiend; dat Gy hem af laat weiden,

En tot verwoesting stelt; dat Gy hem nederdrukt,

En zynen tuin vernielt, in toorn van hem zoud scheiden,

Op dat de wortel met den stam werd' uitgerukt:

Dat Gy met blixemen en zwaare donderflagen

Hem zengt, of scheurt, of door uw' hagelsteen en wind,

Orkaanen, wolkebreuk en diergelyke plaagen

Hem slaat, dat hy geen plaats meer op deez' aarde vind.

Maar

NAGELATENE GEDICHTEN. 265.

Maar is niet hier uw Kerk? Kont Gy ons dan verstooten?

En werkt niet noch uw Geest in den natuureling?

O Ja! Dies smeek ik, Heer, wil toch uw' arm ontblooten,

Daal nêr en werk veel meer tot 's volksverandering!

Gy hebt noch van uw Volk in deeze Nederlanden,

Die in oprechtheid zich met U in 't Verbond

Begaven, en tot U opheffen hert en handen

En hun' verlegenheid betuigen met den mond.

Hebt Gy niet toegezegd, en met een eed gezworen,

Aan' ieder Bondgenoot; dat Gy niet rooken zult,

En branden in uw' toorn, maar naar de boetstem hooren,

Wyl Gy d' Ontfermer zyt, die uw' beloft' vervult?

Ay hoor dan naar de stem van uw' Verkorelingen,

Die roepen met geweën, en uitzien naar den troon!

Zie, hoe zy ongeveinsd nu uw en troon omringen,

En pleiten op het bloed van uw geliefden Zoon,

Den waaren Middelaar, die nimmer kan' gehengen,

Dat iemand van zyn Volk te lang door zwaard of nood

Gequeld word', of in kruis zyn brood met traanen mengen

En klaagend' hoopeloos zou storten in de dood.

R. 5

O Hei-

O Heiland, die wel eer veel smerten hebt geleden

In 't righthuis en aan 't kruis, ja heel uw leeftyd door;

Zult Gy niet luisteren naar uwes Volks gebeden?

Zyt Gy de Voorspraak niet? o Jezus, neig uw oor!

Betoon wêr uwe gunst! Verblyd ons met diên zegen,

Dat Gy het oorlogszwaard doet steeken in de scheid',

't Welk reets hangt over 't hoofd: dat Gy tot ons genegen,

Des Lands halsstarrigheid en euveldâen vergeet;

Op dat de vyand niet, tot uwes naams verachting,

Ons toeroep': Nederland! zeg, waar is nu uw Godt?

Die u niet helpen wil, noch kan; maar uw' verwachting

Verydelt en u stelt op d' aarde tot een spot.

O Godt! zult Gy den hoon des vyands kunnen draagen,

Die reets met hoogmoed scherft en onze hoop belacht?

Zult Gy niet luisteren naar ons geroep en klaagen?

Heer! gaat het U niet aan, dat men uw' naam veracht?

Bewys uw' groote magt! verydel 's vyands woelen!

Geef blyken van uw gunst aan ons, en laat uw arm

Ons heil beschikken, en doe ons voortaan gevoelen,

Dat Gy een einde maakt van druk en ons gekarm!

Dan

NAGELATENE GEDICHTEN. 267

Dan zal dit Nederland erkennen; dat Gy, Heere,
Een Godt zyt, die tot hulp zyt willig en bequaam,
En waardig dat elk mensch uw roem en lof vermeer
Voor uwe redding; dan zal al het völk te saam,
In waare dankbaarheid, zich buigen voor uw voeten:
Dan zal de vyand zelf, en die ons onheil zoekt,
Betuigen opentlyk; dat Gy ons quaamt ontmoeten
Als't quaad op't hoogste was; dat schoon een mensche vloekt
En tegenheden dreigt, Gy, Heer, die zoo kont schikken
Tot zegening en heil, en al de duisterheid
Veranderen in licht; dat niemand kan verschrikken,
Wanneer Gy stilt en troost, wyl 't al door uw beleid
Geschied, wat hier gebeurt. Och mogt het U behaagen,
Dat ieder onderdaan van Nederland oprecht
Met U quam' in 't verbond, en wilde naar U vraagen!
Heer', schenk daar toe uw' Geest! hebt Gy 't niet toegezegd?
Geef; dat ons Nederland uw' grooten Naam mag looven,
En danken voor het heil en 't afgeweerde quaad;
Dat ieder niet in vreez' nêrzitte, als verichoven,
Maar juiche tot uw' roem: stel ons daar toe in staat!

Z E-

ZEGENWENSCH

aan een

V R I E N D ,

Van een zwaare ziekte hersteld.

Heer en vriend, ik ben verblyd;

Dat gy weer verrezen zyt.

Godt zy hertelyk geloofd;

Dat gy my niet zyt ontroofd

Door den dood, maar door Godts kragt

Tot gezondheid zyt gebragt. .

Nu wensch ik uit heel myn hert;

Dat gy daeglyks sterker werd,

En noch lange jaaren leeft,

En tot godtsvrugt u begeeft;

Dat onz' vriendschap niet verzwakk',

Noch verfterv', noch ooit een krak

Kryge,

Kryge, 't zy door nydigheid,
 Of door iemands loos beleid:
 Maar die blyve even groot
 Heel ons leeven tot de dood.
 Ik betuige niet in ſchyn,
 Maar oprecht, dat ik zal zyn
 Tot uw dienſt in alle ding;
 Maar meeft tot bevordering
 Van uw eeuwig heil, ik zal
 Gaarn doen blyken, als 't geval
 Zulks zal eyschen, dat gy, vrind,
 Waarlyk zyt van my bemind:
 En als ik niet doen en kan,
 Dat ik voor u wensche; dan
 Zal ik trachten, naar myn magt,
 Dat uw hoope werd' volbragt.
 Voorts wensch ik u ook oprecht,
 Als ik meermaal heb gezegt,
 Dat gy leeft tot Godes eer.
 Godt verlaat' u nimmermeer;

Maar

Maar Hy wil uw eer en goed
 Steets vermeeren, en uw bloed
 Nevens u, van stap tot stap,
 Hoog verheffen, en den trap
 Van de hoogste heerlykheid,
 Die een mensch word toegeleid,
 Doen beklimmen; en daar by
 Wensch ik, dat God met u zy;
 Dat hy heel uw levensloop
 Wil bestieren, en uw' hoop
 Op den hemel maaken klaar,
 Door den Waaren Middelaer.
 Gods Geest doe u onderftand,
 En hy neem' u by de hand.
 Hy maak' u in Gode ryk,
 En verleen' u daar van blyk,
 Dat gy voortgaat in Godts kragt,
 En bespot des Satans magt,
 Tot dat Gy word ingeleid
 In des hemels heerlykheid.
 Godes Geest leid' uwen geest

Naar

NAGELATENE GEDICHTEN. 271

Naar den hemel, onbevreesd.
Als de dood u treffen zal,
God zett' u dan in 't getal
Van de eng'len voor den troon,
En hy schenk' u tot uw loon;
Dat gy Christus in zyn ryk
Moogt vereeren eeuwiglyk;
Dat gy looven moogt het Lam,
't Welk de zonden op zich nam.
Dat uw tong, vry van verdriet,
Met gejuich dan zing' het Lied,
Dat geen mensch heeft opgestelt,
't Welk Gods lof op 't hoogste meld,
Gaande met een eng'letoon,
Halelujah! prys Godts Zoon!
Beter als ik melden kan;
Want men stamelt hier daar van:
't Welk zal duuren, zonder rust,
Eeuwig met vernieuwde lust.
Zalig, die dien staat beërft.
Vriend! God geev' 't u, als gy sterft!

Op

Op den tweeden Druk

DER
STICHTELYKE GEDICHTEN
VAN DEN
WELEDELEN HEERE,
Mr. PIETER BODDAERT
GRIFFIER DES EDELMOGENDEN LEEHOFES
VAN VLAANDEREN EN ZEERAADS
IN ZEELAND.

W onderlyk zyn 's Heeren wegen,
Dat hy menschen maakt genegen,
Om in rym met hoogen geest
Hunne naaften t'onderrichten,
Dje te leeren en te sichten
En verquikken hem, die 't leest.
Die met waarheid deeze zaaken
Tracht te zien, wil zich vermaaken
In het leezen van het werk,
Dat men nu wêer ziet herdrukken,
Van Boddaert, 't zal hem gelukken,
Dat hy vliege boven 't zwerk

Met

NAGELATENE GEDICHTEN. 273

Met verhemelde gedachten,
Of zal voegen zyne klagten
By den vroomen, als in 't boek
Word een ieder voorgedraagen:
Lees vry, 't zal u al behaagen
Als gy stichting wenfcht; ja zoek
Waar gy wilt, stof zult gy vinden
Krachtig om u meer te binden
Aan uw pligt, om tot Godts eer
Steeds te leeven, en te wand'len,
Gy zult leeren hoe te hand'len
In 't verbond met Godt uw' Heer'.
Wil dan vaardig deeze dichten,
Welke lieflyk zyn en fichten,
Waarde Lezer, in uw' tyd
Wel doorblaad'ren, en herdenken
Wat u Heer Boddaert quam fchenken,
En betoon noch verder vlyt,
Om den Dichter aan te zetten;
Dat hy ons meer zielsbanketten

S

Op.

Opdich' door zyn vlugge pen;
 Dat hy stichtende gedachten,
 Wysheid, lofftem, troost, en klagten.
 Wil verleenen vollen ren.
 Vriend Boddaert, ai wil niet rusten,
 Maar laat zich uw' ziel verlusten
 In het dichten tot Godts lof.
 Gaa toch voort met zoete klanken
 Op te geeven, wyl w' u danken
 Voor uw vlyt, uw kunst, uw stof,
 Die uw schrander brein bewerkt heeft,
 Als een ieder opgemerkt heeft,
 Dien een dicht is aangenaam.
 Wil noch meer met konstafreelen
 Uwer dichten, herten steelen,
 Wyl gy daar toe zyt bequaam.
 Laat my toe dit woord te zeggen,
 't Is uw pligt, om aan te leggen
 Uw talenten, Heer Boddaert.
 Zyt gy van uw zelf genegen,

Om

Om een ieder van den zegen

Uwer kunst, die gy vergaert

Meê te deelen, wil dan werken

Voor den Heer', en ons versterken

Met uw dichten, tot een blyk,

Dat gy zyt van Godt getrokken;

Wil ons leeren, en ons lokken,

Maak ons dus in Gode ryk.

Godt geef daar toe zynen zegen,

En hy maak' uw hert genegen,

Om in 't dichten voort te gaan.

Hy wil u ook namaals sêhenken

Meer dan gy nu kont bedenken;

Dat gy voor zyn troon moogt staan,

En dan zyne stemme hooren :

Kom myn knecht, myn uitverkooren,

Die my zyt getrouw geweest;

Ik zal hier u hooger toonen

Leeren zingen en beloonen

Met den invloed van myn Geest.

Gy zult eeuwig by my weezen,

Hebt gy my wel eer geprezen

Met uw rym: deed gy uw pligt;

Hier zult gy met lofgezangen

Tot myn eer uw' wensch ontfangen,

En my looven met gedicht.



AAN

AAN DEN

WELEDELEN, GESTRENGEN HEERE,

Mr. PIETER DELARUË,

REKENMEESTER IN DE GRAAFLYKHEIDS
REKENKAMER VAN ZEELAND, WEGENS
DE STAD MIDDELBURG.

Uitgeevende zyne

STICHTELYKE BEDENKINGEN

over de

CHRISTELYKE GELOOFSBELYDENIS

en het

GEBED DES HEEREN.

Het is my lief, myn Heer, dat Gy uw Poëzye
Tot eer van Godt gebruikt, en niet tot minnerye,
Noch tot het vieren van geboort', of bruiloftsfeest,
Noch, om met hoogen toon, ten blyk' van schrandren geest,
De Grooten deezer aard', en Helden te bekroonen,
Of laage zaaken hoog aan and'ren te vertoonen:

Wanneer het U behaagt, Gy zyt daar toe bequaam:

Maar zulk een stuk als dit, is my meer aangenaam.

Gy laat hier uwen geest zich in veel hooger zaaken
Verlusten, en, te-recht, met 't weezentlyk' vermaaken,

Wyl Gy met voordacht kiest een heerelyke stof,

Die kan tot 's naastens heil verstrekken, en tot lof
Van Godt, ik meen 't Geloof; dat Gy in alle leden
Hebt keurig uitgehaald, en met veel klem van reden

Door bybeltaal vertoond wat tot 't Geloof behoort;

Op dat een Waereldling werd' tot 't Geloof bekoort.

Doch wyl Gy weet, hoe traag men is tot goede pligten,
Hebt Gy 't Gebed gesteld uitvoerig in gedichten.

Het Bidden in 't gemeen, hebt Gy niet slechts gemeld;

Maar wat 'er in 't Volmaakt Gebed word voorgesteld.

Gy hebt het uitgevoerd volledig, niet gebogen;

Maar zinryk, en naar 't Woord gebragt voor ieders oogen.

Gy weet, dat Godt 't Geloof wil geeven op 't Gebed:

Dat geen Geloovige (schoon hy zich daar toe zett')

't Geloof kan oeffenen: maar dat hy af moet wachten,

Dat Godt hem invloed geefdes Geests, en daar toe krachten:

Ja

NAGELATENE GEDICHTEN. 279

Ja dat hy Bidden moet, dat Godt hem zulks verleen';
Dies hebt Gy 't Bidden, en 't Geloof gevoegd by een,
En leerzaam voorgesteld. Het schynt uit deeze zaaken,
Dat Gy van herten wenscht te sichten en vermaaken.
Verkieft Gy het Gebed, en 't Waar Geloof, als 't stuk,
Om Ongeloovigen te leiden tot geluk?
Welaan! ik prys uw' keur Godt wil met 's Geestes straaLEN,
In 't diepste van uw hert, gevoelig nederdaalen.
Hy laat' U 't Waar Geloof, dat zaligmaakend is,
Met vreugde oeffenen; Hy stell' uw deel gewis,
En maak' U steeds geneigd, om 's naastens hert te winnen;
Op datze door uw Dicht geleerd, hun hert en zinnen
Opofferen aan Godt, en alle waerelds lust
Verlaaten, om in Godt te zoeken waare rust.
Hy doe U door 't Gebed Hem zoeken, en ontfangen
Het geen uw ziel begeert; Hy geef U te erlangen,
Dat Gy steeds sichten, zoo met woorden, als met pen,
Ja met uw gansch gedrag, en dus met vollen ren
Naar Sion loopen moogt. In al uw doen zy zegen.
Hy kroon' dit heilzaam werk, en maak' uw hert genegen,

Om verder tot zyn eer, en 's naastens nut te zyn.
Hy laat' U in Geloof steeds leeven, en den Wyn
Des Geestes, op 't Gebed, U proeven hier beneden,
En namaals, voor Godts troon, de volle zaligheden
Beërven eeuwiglyk, die Christus heeft verdiend.
Godt schenk' U dezen wensch, myn zeer geëerde Vriend.



AAN-

Aan den zelveu,

Uitgeevende zyne

STICHTELYKE GEDICHTEN.

Een ieder is 't bekend, dat in voorleden tyden,

Ook menschen van geboort', van aanzien, roem en magt,

Door dichten en gezang Godts Kinderen verblydden,

Wanneer ze wierden wel beschaafd in 't licht gebragt,

En verder aangelegd, om 's menschen hert te trekken

Uit den natuurestaat, op dat men wierd bekeerd;

Of anderzins gebruikt, om Vroomen op te wekken

Tot deugden, en op dat de zonde wierd verleerd:

En dat ook heden noch de zanglust van de Vroomen

Door hemelpoëzy word tot Godts lof verwekt:

Wie zal dan laaken, als men nu in 't licht ziet komen

Des Rekenmeesters werk, dat meest tot sifting strekt?

Ja was 't een oud gebruik, weleer met recht geprezen,

Wie roemt zulks heden niet? nu ons, myn waerde Vriend,

Heer de La Ruë, geeft zyn heilzaam werk te leezen,

Waar uit het blyken zal, wat lof hy heeft verdiend.

Mag deeze Dichter niet aan ieder mensch vrymoedig
 Afvraagen, die dit leest, met een oprecht gemoed,
 Tot heil en stichtinge; of hy niet overvloedig
 Bevind, dat 't gansche werk zyn wit en wensch voldoet?
 Wyl een heilzoekend mensch, genegen om te nâd'ren
 Tot 's Heeren Avondmaal, krygt grondig onderwys,
 Hoe men zich voorbereid'. Dan ziet men indeez' blâd'ren,
 Hoe een recht Bondgenoot nut Jezus als een spys
 In 't Nachtmaal, als hy eet met hemelsche gedachten,
 Geloovig, en oprecht tracht alles na te gaan,
 Met Godt maakt een verbond, waar op hy kan verwachten,
 Dat Jezus zyne ziel zal met zyn gunst verzaên.
 Hier word men opgewekt in ongelegentheden,
 Op Valt-en Bededag te roepen tot den Heer',
 Met hertelyk berouw en vuurige gebeden,
 Op dat Godt werd' verzoend, en Hy zyn gramschap keer'.
 Hier word noch voorgesteld, in veelerhande stukken,
 Hoe men Godt sineekt, als 't quaad gevreesd word of be-
 loond;
 Hoe men in dankbaarheid voor Godt moet nederbukken

Met

NAGELATENE GEDICHTEN. 283

Met lofbetuigingen, als Godt ons heeft verschoond.

Een die opwekking zoekt in zoete Veldgezangen,

Op 't zien, of hooren van veel zaaken op het veld,

In hoven, planten, vee, en dus is in verlangen

Te hooren, hoe een ziel dan geestlyk is gesteld,

Hy speur' deez' dichten na, die daar van keurig hand'len,

Hem geevende vertoog, wat men dan denken moet.

Of hebt gy, Leezer, lust in 't eenzaam of in 't wand'len

Te denken, hoe uw tyd zeer ras verliep; en doet

Gy liever een gesprek met Godt, in 't overweegen,

Hoe gy het Oude Jaar, dat reeds verdwenen is,

Hebt doorgebracht, en wenscht gy voor het Nieuwe zegen?

Zie hier uw pligt, en volg 's Poëets belydenis.

Wie uitgezochte soort van Mengelstof wil leezen,

Gansch dienstig voor 't verstand, tot stichting en vermaak,

Ik wys hem tot dit stuk, daar word men onderwezen;

En 't is daar toe gericht, op dat het 't herte raak'.

Liefhebbers van de konst der poëzy en stichting,

Begroet des Dichters werk, let op de konstrykheid,

Ja leest, herleest het toch tot uwe onderrichting,

En

En word g'er door geraakt, pryft Godts, en zyn beleid.
Ik wensche, dat dit werk uw naame zal bewaaren

Noch lang na deezen tyd in zegening, myn Vriend;
Leef lang, en slicht altoos: by Godts en Staatsdienaaren

Werd' steeds uw roem erkend, dien gy hier door verdient.
Godt geef, dat gy in 't werk van dichten en gezangen

Moogt voortgaan tot Godts eer, en dat gy werd geleerd,
Inwendig door Godts Geest, wat hy reeds heeft ontfangen,

Die leeft verzoend met Godt, en waarlyk is bekeerd.
Hy gun u klaar bescheid in 't schryven, ampt en handel,
Dat gy tot het getal der uitverkoornen hoort.

Ik wensch, dat ieder zie uit uw geheelen wandel,

Dat gy Godt hertlyk liefst, en Satans ryk verstoort.

Godt wil genadig hier uw slichtingszucht betaalen,

En u in eeuwigheid doen zitten op den troon,

Om met Gezang en Dicht uw hert eens op te haalen

In 't hemelsch Hof, tot lof van Godt en zynen Zoon.

Aan den zelveu,

Uitgeevende zyne

BYBELSTOFFEN.

En die veel geeft bezit, kan ook iets groots verrichten,

Dat kenners, die het zien, staan in verwondering,

En roepen uit verbaasd: zie een verhandeling,

Die elk vermaaken en tot aandacht kan verplichten!

Is deeze waarheid niet te vinden in de Dichten

Des Rekenmeesters? En is niet in ieder ding,

't Welk hy geschreven heeft, op dat hy zielen ving,

Zyn geestrykheid te zien? En kan het elk niet sichten?

Is dit zyn oogmerk niet door heil'ge poëzy

Opwekkende te zyn? Wenscht elk niet nevens my

Te hooren en te zien zyn werk zoo ōel van klanken?

O Leezer, zegt gy ja? Word ook uw hert bekoord,

En geeft verquikt door stof geput uit Godes Woord?

Verzoek hem voort te gaan, en wil myn vriend bedanken.

E I N D E.

T

DRUK:

D R U K F E I L E N , dus te verbeteren.

<i>Bladz. Regel</i>	<i>staat</i>	<i>lees</i>
17 15	's hemelfch	't hemelfch
88 1	Een	En
122 20	leef'	leev'
124 11	wilt	wil
125 8	is billyk	is 't billyk
130 16	l	!
134 4	geeeftelyken	geestelyken
138 20	met uw, zegen.	met uw zegen.
141 18	goedgunftigheid	goedgunftigheid
155 3	wéér	wéer
157 13	op zet	opzet
170 16	met het	het met
220 8	fchyn vermaak	fchynvermaak
222 10	gade slaan	gadeslaan
227 15	ondezraaten	onderzaaten .
232 13	wel eer	weleer
227 1	godtsdienft pligtafzon- d'ren	godtsdienftpligt af- zond'ren
242 12	't Naffaufchebloed	't Naffaufchebloed
243 13	staats bestuur	staatsbestuur
258 7	vrede van	vrede van
259 9	waard	waard
266 1	wel eer	weleer
274 20	uw zelf	u zelf
276 2	wel eer	weleer
278 20	Geefits	Geefits

—

